

POHJANMAAN MAANPUOLUSTAJA

N:o 3
Lokakuu
2015

Tekniikka kehittyy – Ihminen ei

Sotilasteknologian kehitys on viimeisten vuosikymmenten aikana ollut huikasta. Sotakoneiston ja välineistön nopea kehitys on muuttanut taistelutaktikan kuvaa ratkaisevasti. Teknistyminen on lisännyt koulutuksen merkitystä ja laadullista painoarvoa myös siten, että yksittäisen taistelijankin tulee hallita monimutkaisten tietosovellutusten käyttöä. Teknistyminen on pitkään aikaa mahdollistanut sodankäynnin muuttumisen siten, että operatiivisia taistelutoimia voidaan toteuttaa kohteessa ilman, että paikalla on fyysisiä joukkoja.

Informaatioidankäynnin voimakas lisääntyminen kuvastaa myös tieto-tekniikan aikaamme. Informatiiviset operaatiot ovat tänä päivänä keskeinen osa koko sodankäyntiä. Tämä on osaltaan vaikuttanut siihen, että aggression kohteeksi joutuneet valtiot eivät edes tunnista selkeästi olevansa sodankäynnin kohteena. Me

elämme aikaa, jolloin myös perinteiset sodanjulistukset tapahtuvat piilotetusti, jotta puolustautuminen olisi mahdollisimman vaikeata.

Miten puolustautua, jos hyökkääjä ei käytä konkreettista sotavoimaa? Informaatioidankäynti on siis keskeinen osa kokonaissotaa, jossa informatiiviset ja erityisesti psykologisen sodankäynnin menetelmät edeltävät varsinaisia perinteisiä aseita käyttäviä selkkauksia.

Meidän onkin välttämätöntä kehittää informatiivinen ja psykologinen puolustautuminen systemaattisesti sellaiselle tasolle, että se voi vastata ja suojaautua, sekä torjua informatiiviset ja psykologiset hyökkäykset. Asia on vakava varsinkin kun on oletettavaa, että myös meiltä puuttuu tällä hetkellä systemaattinen puolustusjärjestelmä näitä operaatioita torjumaan.

Toisen maailmansodan jälkeen ja varsinkin kylmän sodan päätyttyä eurooppalainen ajat-

telutapa korosti voimakkaasti, että sotilaalliset selkkaukset olisivat ainakin euroopassa ja sen lähialueilla lopullisesti ohi.

Tätä filosofiaa perusteltiin perusajatuksella siitä, että ihmiskunta oppii virheistään ja ihmisen kehittyä ja jalostuu, jolloin valtioiden ja kansojen väliset konfliktit voidaan ratkaista neuvottelupöydissä.

Sota Serbiassa ja Venäjän agression naapureita kohtaan ovat tuoneet silmiemme eteen sen karun todellisuuden, että väkivaltaa käytetään häikäilemättä omien valtiopyrkimysten toteuttamiseksi keinoja kaihtamatta. Miksi näin on taas tapahtunut? Siksi, että ihminen ei ole jalostunut uskomuksistamme huolimatta. Ihmisen käyttäytymistä ohjaa ahneus, kateus, katkeruus, alemmuudentuntoisuus ja siitä kumpuva viha ja vallanhalu.

Jussi Rytönen

Ilmavoimat ja körttimummo

Tapahtumasta on kulunut reilut kuusi vuosikymmentä, mutta muisto on tallella kuin teräväpiirtokuva. Vuosia vilkkaalla pikkupallopäällä oli takanaan noin viisi.

Oli rukiinleikkuaika ja lämmin syyskesän päivä Istuskelin savikuopan rannalla polvihousuissa avoaloin kyyrön perässä. Mummoni Fiina rakenteli ruiskuhilaita (kyyliä) laskuajan rannassa. Mustiin körttiavateisiin puettu mummo työskenteli ahkerasti ja asetteli sirpillä leikatut ruuslyhteet suoraan riviin, ja hatutti ne kauniisti.

Lähteenkallion päällä välähti. Pallopäällä ei heti ymmärtänyt. Välähti toisen kerran. Sen täytyi olla "kauhavan kangaspuut" – sillä nimellä isä noita vekottimia nimitti.

Näin läheltä pikkumies ei niitä koskaan ollut nähnyt. Sivulla oli neljä punaista siipeä, kuin sudenkorrenolla. Pyrstössä oli pyöreä merkki, samanlainen kuin isän sotamuistolatikoissa. Nokassa oli kumma lankakerää muistuttava huiska. Se tuli kohti. Jäykistyin paikalleni pelosta ja onnesta. Tämän kun kertoin naapurin Taistolle!

Pikkuladon päällä se muutti äkisti suuntaa kohti luomanrantaa ja pudotti aivan pellon pintaan. Vekotin päästi kummallisen rähähdysen. Perästä pöllähti mustaa savua. Voi "herttiin

Pallopäällä lakki, mutta lentokone puuttuu...

tähären" se suuntasi kohti mummoa!

Kone lensi muutaman metrin korkeudessa kuhilastarvian pitkin. Kuhilaat levisivät pirin parin pitkin peltoa. Fiina pyörähti ilmassa. Pienikokoisesta körttimummosta vilahti vain valkoinen alushame ja hahmo katosi.

Vekotin otti korkeutta ja ulisi mennessään. Välähti vielä auringossa ja katosi järven suuntaan hahtuvapilvien sekaan.

Pieni poika säikähti valtavasti. Lähdin avoaloin kipittämään kohti paikkaa, jossa mummo katosi. Menoa esti terävä sirppisänki, jota oli taitettava paljaiden varpaiden alle. Hädissäni mietin

miten Fiinan kävi.

Viimeisen kuhilaan tappopaikalle päästyäni huokasin helpotuksesta. Syvästä laskuajasta kömpi hikinen mummo. Musta hilkku oli naruna kaulassa, ja naama aivan tulipunainen. Ojassa ei onneksi ollut vettä näin loppukesästä. Hädissäni kysyin:

– Miten teirän kävi?

Sitten tapahtui jotain mitä ei ollut tapahtunut ennen eikä jälkeen. Syvästi uskovainen Fiina kirosi:

– Nua saatanan perkeleet!

Tapahtuma ei järkyttänyt pallopään uskoa Suomen ilmavoimiin. Päinvastoin. Seuraavana päivänä retostelin naapurin Taistolle, että jumalaton lentokone oli kaataa minutkin kyyrön perässä.

Seuraavana syksynä sain oikean lentäjän lakin. Se ostettiin Paloaron kaupasta. Taistolle ostettiin samanlainen Osuuskaupasta. (vert kuva).

Myöhemmin naureskelin mielessäni:

Suomen ilmavoimien suuri voitto: Kymmenen ruiskuhilasta ja körttimummo.

Heikki Pääjärvi

Ps. Kauhavan pikkupoika kysyy toiselta: "Missä sun isäs on töissä – vai onko se kentällä?"

Kauhavan lentosotakoulu oli meille "pohojalaasille" hyvin tärkeä. Siitä luovuttiin itkien ja kiroillen, mutta muistot elävät. Juttuja "Kentästä" – tosia ja keksittyjä – on varmaan satoja. Pentti Teulahti lahjoitti lehdellemme mainion koulutusfilmin vuodelta 1956, ja sitä katsellessa vanhat muistot lapsuusvuosiltani pulpahtivat pintaan.

Aloitamme tässä numerossamme juttusarjan Kauhavan "kangaspuu-ajasta". Tällä nimellä niitä lentokoneita siihen aikaan kutsuttiin. Kaikki mukavat jutut haluamme tänne lehteemme. Yhteystiedot sivulla 43.

Itselläni on muutama omakohtainen muisto hyvin mielessäni ja aloitan niistä.

Pohjan Prikaatin Killasta Pohjan Jääkärikillaksi

Pohjan Prikaatin Killan perustava kokous pidettiin Oulun Hiukkavaaran sotilaskodissa prikaatin vuosipäivänä 16.2.1962. Vuosipäivän historiallinen tausta on 16.2.1626, jolloin Kustaa II Adolf perusti Kuninkaallisen Pohjanmaan Jalkaväkirykmentin. Pohjan Prikaatin aikana killan toiminta oli erittäin vireää ja maanpuolustushenkistä. Kiltaa ja Pohjan Prikatista tehtiin tunnetuksi killan oman lehden Pohjan Poikien ja erilaisten vierailujen kautta. Killassa oli satoja jäseniä ja sen oli mahdollista luoda toiminnalleen erinomaiset taloudelliset edellytykset.

Killan tunnetuin vuotuisen tapahtuma on ollut vuodesta 1995 alkaen Operaatio Pohjanloimu, jolla on haluttu juhlistaa sitä, että Lapin sota ja Suomen osuus toisessa maailmansodassa päättyi 27. huhtikuuta 1945. Jalkaväkirykmentti 1:n taisteluosasto Loimon sotilaat totesivat viimeistenkin Saksan 20. vuoristoarmeijan sotilaiden poistuneen Suomen alueelta. Sen merkiksi suomalaiset sotilaat nostivat Suomen liput salkoon sekä Norjan rajalla Käsivarrentien tuntumassa että Kolmen valtakunnan rajapyykillä. Tänä vuonna tuosta tapahtumasta tuli kuluneeksi 70 vuotta. Kilta järjesti jälleen kansallisen veteraanipäivänä maanpuolustushenkisen tapahtuman Kilpisjärvellä yhteistyössä Enontekiön kunnan, Muonion seurakunnan, Jääkäriprikaatin, Lapin Lennoston ja paikallisten toimijoiden kanssa.

Pohjan Prikaati siirtyy historiaan

Pohjan Prikaati lakkautettiin osana Puolustusvoimien uudistusta vuoden 1998 lopussa. Prikaatin lakkauttaminen ei merkinnyt Pohjan Prikatista Kiltaan Puolustusvoimien tai killan jäsenkunnan taholta tulevien toiminnallisten tarpeiden lakkaamista, vaan niiden muuttumista. Kilta on sopeuttanut toimintaansa näiden muuttuneiden tarpeiden mukaiseksi. Killan toiminnan kannalta oleellista oli, että prikaatin jalkaväkijoukkoyksikköä Pohjan Jääkäripataljoonaa ei lakkautettu, vaan se siirrettiin Sodankylään ja liitettiin Jääkäriprikaattiin.

Pataljoona peri nimensä, perinteensä, lippunsa ja kunniamarssinsa Pohjan Prikatilta. Pataljoonaan kuului kaksi perusyksikköä 3. Jääkärikomppania, joka

Pohjan Jääkärikillan puheenjohtaja Kari Ahokas.

toimii myös koko Jääkäriprikaatin aliupseerikouluna sekä sissikomppania. Me ymmärrämme hyvin, että Puolustusvoimien haasteena on ollut toteuttaa jo vuosia rakenteellista ja toiminnallista uudistustyötä. Tämän vuoden alusta lukien Jääkäriprikaatin Pohjan Jääkäripataljoonaa ei toiminut enää prikaatin joukkoyksikkönä ja pataljoona lakkautettiin. Jääkäriprikaatin toiminnot eivät vähentyneet koska pataljoona sulautettiin hallinnollisesti prikaattiin.

Muutoksen meininki

Tietoisuus muutoksesta johti viime vuoden aikana lukuisiin neuvotteluihin Jääkäriprikaatin ja sen sidosryhmien kanssa. Killan hallitus järjesti jäsenistökyselyn, suoritti useita henkilöhaastatteluja, tutki historiallisia taustoja, hahmotti turbulentista toimintaympäristöä. Työn tuloksena hallitus päätti esittää tänä vuonna killan kevätkokoukselle tavoitteen – miksi olemme olemassa, toiminnan perusajatuksen, keskeiset tehtävät ja niiden käytännön toteutuksen ja sääntöuudistuksen. Runslukuinen kokousväki hyväksyi asiat yksimielisesti.

Nimen muutosta Pohjan Jääkärikillaksi hallitus perusteli sillä, että prikaatin lakkauttamisesta on kulu- nut 17 vuotta. Monet nuoret eivät koe tänä päivänä vanhaa nimeä heille itselle toiminnallisena mahdollistajana. Killan pääasialliselta toiminta-alueelta Oulun seudulta nuoret suorittavat varusmiespalveluksensa Sodankylän Jääkäriprikaa-

sa maanpuolustustyössä. Rakennamme perinteille – Elämme tätä päivää – Tähtäämme tulevaisuuteen.

Toimintaympäristössämme tapahtuu alati nopeita muutoksia. Meidän on tästäkin syystä pohdittava toimintojemme eteenpäin suuntautumista, reagoitiherkkyttä, virtaviivaistamista. Kokonaismaanpuolustuksen mallin luottamuspääoman säilyttämiseksi ja edelleen kehittämiseksi myös Pohjan Jääkärikillan on tärkeää lujittaa yhteistyötä, rakentaa erilaisia verkostoja ja kanavoita yhteistyömahdollisuuksia yhteiskunnan kaikkien voimavarojen kesken.

Killan tarkoituksena on maanpuolustustahdon vaaliminen Jääkäriprikaatin rekrytointialueella, varusmiesten palvelumotivaation edistäminen ja yhteydenpito jäsentensä keskeisenä yhdysiteenä prikaattiin, aluetoimistoon, maanpuolus-

tuskoulutusyhdistykseen ja maanpuolustusjärjestöihin.

MPK ja koulutus

Kilta voi järjestää itse tai yhteistyössä viranomaisten ja muiden maanpuolustusjärjestöjen kanssa koulutusta tai luo edellytyksiä koulutuksen järjestämiselle. Kilta ohjaa toimimaan vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen koulutusfoorumeilla. Koulutustapahtumat järjestetään MPK:n kursseina. Killan jäsenten on mahdollista osallistua MPK:n järjestämiin kurssi- ja harjoitustapahtumiin kursseina, kouluttajina tai kurssin johtajina. Koulutuksen päämääränä on sotilaallisen suoritusvalmiuden kasvattaminen ja yhteiskunnan turvallisuusosaamisen lisääminen. Koulutus kohdennetaan sotilaalliseen ja sotilaallisia valmiuksia palvelevaan koulutukseen sekä varautumista

ja turvallisuutta palvelevaan koulutukseen.

Perusajatuks

Pohjan Jääkärikilta ry on Pohjan Prikaatin perinnekilta. Kilta vaalii Pohjan Prikatista ja sen edeltäjajoukko-osastojen perinteitä sekä luo edellytyksiä vapaaehtoiselle maanpuolustustyölle.

Kilta on yksi Jääkäriprikaatin perinnevastuu ja joukko-osastokilloista. Killan perinnevastuuyksikkönä on Jääkäriprikaatin 3. Jääkärikomppania, joka toimii myös aliupseerikouluna.

Kainuun prikaatin Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun aluetoimisto on killan merkittävä kumppani.

Kilta toimii aktiivisessa vuorovaikutuksessa maanpuolustuskoulutusyhdistyksen, reserviläisten, maanpuolustusnaisten, sotilaskotiyhdistyksen kanssa.

Kari Ahokas,
killan puheenjohtaja

Perinteiden säilyttäminen ja siirtäminen nuoremmille sukupolville on killan eräs keskeisiä toimintamuotoja. Killan edustajat osallistuvat säännöllisesti Jääkäriprikaatin perinteisiin vuosipäiväjuhllisuuksiin. RL

Killan tunnetuin vuotuisen tapahtuma on ollut vuodesta 1995 alkaen Operaatio Pohjanloimu, lipunnosto Kolmen valtakunnan rajapyykillä Kansallisena Veteraanipäivänä 27. huhtikuuta. Kuva tämän vuoden tapahtumasta, joka keräsi runsaasti yleisöä Treirkröset'ille. RL

Suomen marsalkka Carl Gustaf Emil Mannerheim

Pro candida causa ense candidato = Puhtain aseinen puhtaan asian puolesta

Marskin luonteen muovautuminen lapsuudessa

Carl Gustaf Emil Mannerheim syntyi Askaisten Louhisaareissa 4.6.1867 kreivi Carl Robert Mannerheimin ja tämän ensimmäisen vaimon Hedvig Charlotta Helena von Julinin kolmantena lapsena. Hänellä oli kolme veljeä ja kolme sisarta. Kun Suomi täyttää kahden vuoden kuluttua 100 vuotta, vietämme samalla marskimme syntymän 150-vuotisjuhlaa.

Vanhin lapsista, sisar Sophie kertoo Gustafin olleen jo lapsena hyvin itsepäinen. Hän ei sietänyt toruja. Kun hän oli kerran joutunut nurkkaan kepposistaan, kuului sieltä jonkin ajan kuluttua jupinaa: ”Kummallista että maailmassa on ollut vain yksi virheetön pikkupoika”. Kun häneltä sitten kysyttiin, että kuka se nyt sitten on ollut, vastasi Gustaf: ”Pappa”.

Kolmivuotiaana hän putoi uimahuoneen portailta veteen ja silloin hänen tätinsä neuvokkuus pelasti hänet. Neljän vuoden ikäisenä hän kielsi lastenhoitajaa ”sekaantumasta yksityisasiasiinsa”. Kun Louhisaareen oli harnkittu sveitsiläinen kotiopettaja Mlle Anna Lokert, kuultiin Gustafin kerran selittävän hänelle: ”Eikö neiti ymmärrä, että joka kerta, kun minä saan tahtoni läpi, se on todistus siitä, että neidillä ei ole tahdonlujuutta”.

Louhisaaren kirkkosalini kattoaalaukset, jotka esittivät Klaus Flemingin meritaisteluja samoin kuin kummituksistaan kuuluisan ja jännittävän Pirunkamarin seinämaalaukset, saivat nuoren vapaaherran jo varhain ajattelemaan sotilaan

uraa. Sisarukset kutsuivat rasavilliä veljeään Villikoksi. Huolestunut äiti totesi kerran: ”Kaikkiin muihin lapsiin nähden voin olla turvallinen, mutta mitä mahtaa tulla Gustafista”.

Myöhemmin Gustaf rakensi itselleen puistoon puitten siimekseen ryövärihuolan, jonka lattiaa peittivät käärmeen nahat ja seiniä koristivat hevosen kallot. Hän oli näitten leikkien itse oikeutettu johtaja ja luolaan pääsivät vain hänen puoluelaisensa.

Kesällä 1877 hän meni kartanon remontissa olevan navetan katolle yrittäen liian pitkää harppausta parrulta toiselle, pudoten lattialle ja loukaten itsensä pahasti. Terveytyminen kesti kuukausia ja vaikutti järkyttävästi koko Louhisaaren maailmaan. Tapaus oli niin vakava, että ajanlasku panttiin siitä pitäen kahteen jaksoon – aika ennen Gustafin putoamista – ja aika sen jälkeen.

Kouluun Helsinkiin

1874 Gustaf meni kouluun Helsinkiin. Perheen kaikki lapset olivat saaneet terveen ja reippaan kasvatuksen äidiltään, joka ymmärsi karautuksen ruumiin ja hyvien hermojen merkityksen. Kylmät kylvyt, joutuinyt ja kovat patjat kuuluivat heidän kasvatukseensa.

7-vuotiaalle Gustafille pääsy pääkaupunkiin oli hienoa, kun sai uusia tovereita ja pääsi lyseon luokkansa johtajana päättämään sodasta ja rauhasta. Hänen toverinsa antoivat hänelle lempinimen Huimapää.

Gustafin sisar Eva kertoo, että kerran syntyi koulun pihalla hurja tappelu. Gustaf

Marski sai verenperintönään ritarillisuuden, tahdikkisuuden, vankan tyyliä ja hyvän suhtautua kanssaihmiisiin hienotunteisesti riippumatta heidän asemastaan. Hänen kasvatuksensa vielä vahvisti noita ominaisuuksia.

Ne ilmenevät selvästi myös hänen lähinnä omaisilleen ja ystävilleen kirjoittamisissaan yksityiskirjeissä, jotka hän kirjoitti seitsemän vuosikymmenen aikana. Näissä kirjeissä paljastuu lämmin ja hieno, mutta yksinäinen ihminen.

Kirjeet paljastavat samalla kertaa sekä kaukonäköisen yleisten asioiden tarkkailijan

piti puoliaan vanhempien poikien ylivoimaa vastaan eikä huomannut lähestyvää rekeä, vaan jäi hevosen jalkoihin ja reen alle. Tällä kerralla ei kuitenkaan sattunut mitään ja innokas taistelija heitti heti ylöspäästään vihollista lumipallolla, todeten: ”Siitä saitte”. Kun tappelua seuranneet ihmiset kysyivät, kuka hän oli, pikkumies vastasi: ”Minun nimeni on Mannerheim ja minä olen ensimmäisen luokan kenraali”.

Heti kun jäät syksyisin tulivat, helsinkiläiset koulupojat menivät luistelemaan Kaisaniemen lammelle. Eräänä vuonna Gustaf oli pudonnut jo monta kertaa jäihin ja häntä oli kielletty enää menemästä jälle. Kun hän kuitenkin taas kerran tuli kotiin märkänä ja likaisena, siitä seurasi selkäsäuna ja komennus petiin, kunnes vaatteet kuivuisivat. Pojan isä tuli kuitenkin vähän ajan kuluttua silittämään pojan päätä, kun hän oli kuullut rehtorilta, että Gustaf oli yrittänyt pelastaa toverinsa, joka oli pudonnut jäihin.

Vaikka Gustaf teki paljon kepposia, hän tunnusti aina tekonsa ja katui tekojaan. Hän ei koskaan sallinut toisten joutuvan kärsimään niistä.

Lapsuuden loppu

Gustafin isän, tilanomistaja Mannerheimin talousasiat olivat menneet huonosti ja niinpä hän 1880 hylkäsi vaimonsa ja seitsemän lastaan ja lähti toisen naisen kanssa Pariisiin. Seuraavana vuonna Gustafin äiti kuoli. Kirjeessään vanhemmalle sisarensa Sophielle Mannerheim toteaa, kuinka hirveätä on

ajatella, että heidän äitinsä on poissa, mutta hän uskoi saaneensa äidiltään anteeksi ja tämän olevan onnellinen, kun isä oli tullut sulkemaan äidin arkun kannen.

Sukulaiset pitivät nyt huolta käytännössä täysin orvoista lapsista. Evan mukaan he pukeutuivat yksinkertaisesti. Vaatteet olivat kyläraatälin tai kotiompelelajan valmistamia. Suutarin tekemät kengät olivat kömpelöt ja raskaat. Varsinkin perheen työt kutsuivat tuota aikaa ”harmaitten lapasten kaudeksi”.

Perheen isä palasi Pariisista vasta 1884 mukanaan uusi äitipuoli ja uusi sisarpuoli Marguerite. Mannerheim oli jo äidin kuolinvuonna 1881 hyväksytty Haminan kadettikouluun. 14-vuotiaalla oli jo melkoinen elämäkokemus, joka oli muovannut hänen persoonallisuuttaan.

Edessä hämmötti nyt sotilasura, jolle hän oli kuin luotu. Hänellä oli tinkimättömän kunnian- ja velvollisuudentunto. Hänen rohkeaan ja lujan luonteeseensa liittyi terävä ja nopea äly. Tulevan sotilaan kestävyys ja työkyky vaikuttivat suorastaan rajoittamattomilta.

Suvun perintönä nuorella Mannerheimilla oli lisäksi hillitty, hienostunut, ja ritarillinen käytös. Kaikki nämä ominaisuudet olivat tekevä hänestä erinomaisen upseerin. Aikanaan ne tulivat hankkimaan hänelle kaikkialla sotilaitensa jakamattoman luottamuksen, kunnioituksen ja ihailun.

Anekdootteja

Sotilaana marskia kuvaa seuraava tarina. Kun hän oli tarkastamassa etulinjaa, eräs alikersantti kertoi vihollisen

että lämpimän ihmisen, joka muutoin yleensä peittyi ikään kuin ”juhlamuotokuvan” taakse.

Keskityn seuraavassa erään kaikkien aikojen suurimman suomalaisen elämän ihmisen, hänen luonteeseensa ja elämänavoihinsa, en sotilaaseen ja valtiomieheen. Lähtökohdan antaa tällöin hänen 1922 valitsemansa tunnuslause:

Pro candida causa ense candidato =
Puhtain aseinen puhtaan asian puolesta,
jossa on häivähdys ritari-ihannetta.

Pertti Peltola
varatuomari, Jämsä

hyökkäävän aamunkoiteessa. Marski tiedusteli, miten alikersantti voi sen tietää. Tämä vastasi: ”Kävin äsken kysymässä.” Siihen marski: ”Minä kiitän kersanttia”.

Tarkastusmatkoillaan Mannerheimilla oli aina omat eväät autossaan. Hän oli sitä mieltä, että koska hänen seurueensa ei kuulunut minkään joukko-osaston muonavahuuteen, sillä ei ollut myöskään oikeutta nauttia niiden muonaa.

Seuramiehenä marski tunnettiin, paitsi henkevästä huumoristaan ja elegantista kohtelaisuudesta, myös nopeaan ja terävään älyyn perustuvista säkenöivistä sivaluksistaan, purevasta satiiristaan ja kuivasta sarkasmistaan.

Mannerheim piti muidenkin terävästä nokkeluudesta. Kerran hän kysyi pääesikunnan komendantilta, jääkärivertsi Kurt Bruncronalta: ”Bruncrona, kuinka paljon sinä oikein painat”? Tämä vastasi: ”Herra marsalkka, enimmillään noin 160 kiloa”. Tähän marski: ”Mikä sitten on ollut alhaisin painosi”? Bruncrona vastasi nopeasti: ”4,2 kiloa, Herra, Marsalkka”.

Kulinaristina marski totesi Lontoossa Suomen lähettiläälle, että siinä kun ranskalainen keittiö kasvattaa ruokahalua, englantilainen keittiö kasvattaa luonnetta, varsinkin miehelle, joka tietää, minkälaiselta hyvän ruuan tulee maistua.

Saksalainen SS-mies Hermann Laux yritti saada ensimmäisessä maailmansodassa Saksaa vastaan taistelleen marskin ansaan sukupolvi: ”Herra marsalkka. Olette taistellut monilla rintamilla. Ketkä ovat ol-

leet vaarallisimmat vastustajanne? Keitä kunnioitatte eniten”? Marski vastasi empimättä: ”Puolattaria”. Omasta mielestään nokkela SS-mies nieleskeli pitkään tyhjää.

Kenraali A.F. Airo kertoi marsalkan olleen aina ehdottoman tasapuolinen, sillä ”hän vaatii kaikilta mahdollista, myös itseltään.”

Mannerheim ja partiolaiset

1919 valtionhoitajan tehtävistä vapautunut Mannerheim kutsuttiin Suomen partiolaisten ensimmäiseksi kunniapartiolaiseksi. Hän perusteli tehtävän vastaanottamista sillä, että partio on isänmaallista toimintaa ja että partiolaisten nuoruuden voima ja usko ovat Suomen paras tulevaisuuden toivo ja vapautemme tae.

Kunniapartioliisuus ei jäänyt vain ulkonaiseksi kunnianosoitukseksi, vaan sitä seurasi erityisen kunniamerkin, Mannerheim-soljen perustaminen ja lahjoittaminen partiolaistille vuonna 1919. Merkin suunnitteli Akseli Gallen-Kallela. Siinä on jousi tammenlehvien keskellä. Kunniapartioliainen jakoi usein ansiomerkkinsä itse Helsingissä pidetyissä Yrjönpäiväjuhlissa.

Merkin tarkoituksena oli luoda kasvavaan nuorisoon ritarillisuuden, uhrautuvaisuuden ja velvollisuuden tunnon henkeä, sekä luoda uusi ah-taista puoluepoliittisista rajoista riippumaton sukupolvi, jossa todelliseen toveruuteen ja veljeyteen yhtyvät ruumiilliset ja moraaliset kansalaishyveet. Mannerheim kutsuttiin Suomen Partiojohtajajärjestön kunniapuheenjohtajaksi 1940.

Mannerheimin lastensuojeluliitto

Marski katsoi, että jokaisen suomalaisen lapsen tulee saada äidinkohdusta asti koko kasvukaikseen oikeutettu osansa siitä hellyydestä ja huolenpidosta, jotka taakaavat lasten kehittymisen hyväksi ja hyödyllisiksi kansalaisiksi. Hän perusti MLL:n 1920.

Liitto on toiminut uranuurtajana Suomessa monilla lastensuojelun ja kansanterveyden aloilla. Niistä mainittakoon koululääkärit ja kouluhammaslääkärit, äitiys- ja kasvatusneuvolat, terveyskeskukset, kodinhoitajat ja kesäsiirtolat. Se on myös perustanut molemmat lastenlinnat. Sotakummittomintakin sai alkunsa sieltä.

Muuta

Vapaussodan sankarille keuhkokuumeeseen joutui 1920 kansalaislahja, silloisessa rahassa 7½ miljoonaa markkaa sekä toinen kansalaislahja 1942 18 miljoonaa markkaa.

Mannerheim toimi Suomen Punaisen Ristin keskuhallituksen puheenjohtajana kolme vuosikymmentä 1922–1951.

Hän perusti ylipäällikkönä 1918 Vapaudenristin ritarikunnan ja valtionhoitajana 1919 Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan. Ensin mainittuun liitettiin Mannerheim-risti 1940.

Mannerheim oli naimisissa 1892–1919 venäläisen kenraalimajuri Nikolai Arapovin ja Vera Kasakovan tyttären Anastasie Ara-

povan (1872–1936) kanssa. Avioliitosta syntyivät lapset Anastasia (1893–1978) ja Sofia (1895–1963). Aviomiehen ja isän rooleissa Mannerheim ei loistanut, eikä hän tainnut olla niistä kiinnostunutkaan.

Marski kuoli Sveitsissä Lausannassa sukunsa miespuolisten jäsenen nimipäivänä, Carlin päivänä 28.1.1951 (Suomen aikaa)

Yhteenveto

Suomen kansan esi-isät elivät tuhat vuotta ennen ihmisen alamaista, lähes seitsemän sataa vuotta läntisen ja yli sata vuotta itäisen herruuden alistamina. Mutta ihmisluontoon kuuluu kuitenkin olla vapaa, toteuttaa itseään ja määrätä omista asioistaan.

Tuon ulkopuolisen alistamisen ja usein nöyryyttämisen aikana kansamme keskuudessa kasvoi sellainen vapaudenrakkaus, joka vaati täyttymystään. Olimme valmiit lunastamaan vapautemme periaatteella, ettei mikään uhri sen puolesta ole liian kallis. Vasta Louhisarven usein nurkassa seisesta ”Villikosta” kasvoi rohkeus, älynä ja oikeudenmukaisuutensa ansiosta sellainen maailmanluokan sotilas, tiedemies, diplomaatti ja valtiomies, pienen Suomen kansallissankari, jonka johdolla kykenimme toteuttamaan haaveemme.

Kukaan ihminen ei kuitenkaan ole ilman varjoa. On kirjoitettu, että Mannerheim oli kosmopolitti nationalismien aikakau-

della, aristokraatti demokraatin kaudella ja konservatiivi vallankumouksen kaudella. Nämä tekijät osoittautuivat sekä hänen menestyksensä salaisuudeksi että hänen toimintaansa haittaavaksi tekijäksi.

Ihmisenä hän jäi useimmille etäiseksi, luoksepäämättömäksi. Niille, joista hän ei pitänyt, hän saattoi olla hyvin sarkastinen. Hän oli mies, joka oli tottunut saamaan tahtonsa läpi, mutta myös mies, jonka kiitosta arvostettiin. Gustaf Mannerheim ei pyytännyt suosionosoituksia, hän otti ne.

Ministeri Eljas Erkkö on sanonut marskin olleen loistava puhumaan ja mestarillinen vaikenemaan.

Presidentti Risto Rytin luonnehti Suomen marsalkan 75-vuotispäiväpuheessaan tätä mieheksi, joka oli oppinut nöyryyttä omista kohtelemuksistaan, pettymyksistään ja kärsimyksistään sekä kasvanut ja puhdistunut niiden kautta sisäisesti.

Marskista oli kehittynyt johtaja, jossa yhdistyi herkkyyttä, aitous ja henkisyys – ominaisuudet, joiden johdosta koko kansa antoi hänelle luottamuksensa ja arvontonsa.

Marski puolestaan arvosti kansaansa ja sankarillista armeijaansa ja osoitti sen kaikissa tilanteissa. Tuosta arvostuksesta kansamme saattoi synkimmilläkin hetkillään ammentaa tarvitsemansa uskon, toivon ja voiman.

Marskin sydän ja käsi olivat aina heikkojen, kärsivien

ja apua tarvitsevien tukena. Hän rakensi isänmaalleen tulevaisuutta hävittämällä katkeruutta, poistamalla sisäisiä ristiriitoja sekä luomalla yhteisvastuutunnetta ja luja puolustustahtoa.

Marskin vahvat, hyvät luonteenomaisuudet voivat hänen heikot puolensa, mitä osoittavat 60 000 kansalaisen jäähyväiskynti hänen arkunsa äärellä yli 100 000 hengen osallistumisen hänen hautajaissaatonsa seuraamiseen. Kansakunta saattoi sankarinsa Hietanien Vanhan kaartin kunniamarssin ja yhdeksäntoista kunnialaukauksen kajahtaessa taustalla.

Olen edellä kuvaillut marskin suhdetta ihmisiin ja todennut, että hän eli kunnioitettuna ja kuoli kaivattuna. Mutta mikä mahtoi olla hänen suhteensa Jumalaan? Sen hän näyttää jättäneen yksityisasiakseen.

Marskin sveitsiläiset ystävät ovat pystyttäneet hänelle Montreuxiin muistoobeliskin, johon on kirjoitettu hänen tunnustuksensa: Pro candidato causa ense candidato.

Yli neljä vuosikymmentä tuntemani ystäväni, marskin joukoissa taistellut sotainvalidi, yliluutnantti Bror Frostell antoi vuonna 2002 minulle mielenkiintoisen vihjeen, että Mannerheim-museossa olisi marskin työhuoneen kirjahyllyssä vuonna 1929 painettu ruotsinkielinen raamattu, jossa on alleviivattu neljä raamatun jactta.

Museon intendentti Vera

von Fersen näytti minulle tuon raamatun, joka ei enää ole yleisön luettavissa. Ei tiedetä, kuka on alleviivannut nuo raamatunlauseet. Alleviivatut kohdat ovat seuraavat:

”Hän siunaa niitä, jotka Herraa pelkäävät, niin pieniä kuin suuriakin”. (PS 115:13)

”Sillä hän on kallistanut korvansa minun puoleeni, ja minä huudan häntä avuksi kaiken elinaikani”. (PS 116:2)

”Kuinka minä maksan Herralle kaikki hänen hyvät teoksensa minua kohtaan”. (PS 116:12)

”Kaukaa ilmestyy minulle Herra: ”Tankaikkisella rakaudella olen minä sinua rakastanut, sen tähden minä olen vetänyt sinua puoleeni armosta” (JER 31:3)

Lisäksi tuon raamatun lehtien välissä on raamatun tuntemattoman lahjoittajan ruotsinkielinen saatekirje, jossa sanotaan vapaasti käännettynä seuraavaa:

”Korkeasti kunnioitettu, Herra Kenraali! Suokaa tämän kirjan seurata Teitä matkoillanne ja olla Teidän lähellänne kotona. Se on hyvä ystävä yksinäisyyden sekä niin tuskan kuin myös ilon hetkellä. Kumpi tietäisitte, miten suurella sydämellä ja hartaudella tämä kirja on annettu ja miten monta rukousta seuraa sen myötä, ette pahastuisi sen laadusta

ja sen antamisen muodosta.

Eräältä, joka tuntee elämän vaikeudet, iäisyteen vaeltajalle.”

Olen voinut välittää tänään tämän Suomen marsalkan saaman hengellisen perinnön Teille. Se näyttää seuraavan hänen valitsemansa tunnustuksen henkeä – ”Puhdainta asein – puhtaan asian puolesta.”

Pertti Peltola,
Perinneseminaari,
Sompala, 30.06.2015

Lähteet:

- Anni Voipio: Suomen marsalkan elämäkerta, Porvoo 1951
Einar W. Juva: Rudolf Walden 1878–1946, Porvoo 1957
Tauno Karilas: Suomalaisia puheita, Porvoo 1964, (toimittanut (koonnut) Urho Vapaavuori)
Yrjö A. Jäntti: Suomen sana, Porvoo 1965 (toim.)
Stig Jägerskiöld: Mannerheimin rauhan vuosina 1920–39, Keuruu 1973
Stig Jägerskiöld: Mannerheimin kirjeitä seitsemän vuosikymmenen ajalta, Keuruu 1982
Sakari Virkkunen: Mannerheimin marsalkka ja presidentti, Keuruu 1989
Tauno Bergholm: Mannerheimin kaskujen kuvastimesta, Jyväskylä 1997
J. E. O. Screen: Mannerheim, Keuruu 2001
Haastattelu: Merikapteeni Bror Frostell/Vera von Fersen (Mannerheim-museo)

Sotainvalidien Vaasan alueen kesäjuhla

Sotainvalidien Veljesliiton Rannikko-Pohjanmaan osaston Vaasanseudun alueellinen kesäjuhla pidettiin 13.6.2015 Carpellassa. Juhlan yhteydessä luovutettiin myös palkitsemiset ja huomionosoitukset. Marskin rahaston tunnustuspalkinnon sai sotainvalidi Helge Lindholm, joka kuvassa vasemmalla. Puolustusministerin myöntämä Sotainvalidien ansiomerkin luovutettiin pitkään korjausneuvojana toimineelle Stig Björkille. Sotainvalidien kultaisen ansiomerkin saivat Vaasan Rintama- ja Sotaveteraanien puheenjohtaja Alpo Aronen, Vaasan Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja Anders Knip ja Frontveteranförningens Kamraternas puheenjohtaja Håkan Malm Maalahdesta. -ri-

**TILITOIMISTO
MARINE**
Merenojantie 12 • Puh. 040 728 4385

RAHJAN HUOLINTA OY
green gold lines

Satamaoperaatio ja logistiikka palvelut
Puh. 0207769360, fax 0207769361
Satamatie 436, 85180 RAHJA

KalaKalle
Kala-Kalle / Vähäsarja Oy
PL 72, 85101 Kalajoki,
Puh. 0400 291 099, www.kalakalle.com

Maanpuolustustahto on korkealla

"Kansalaisten maanpuolustustahto on erittäin korkealla tasolla ja näyttää vain vahvistuneen viime vuonna", totesi Suomen Reserviupseeriliiton liittovaltuuston puheenjohtaja Jorma Kallio puhuessaan syyskuun alkupäivinä Tampereella pidettyjen Kokonaisturvallisuusmessujen yhteydessä järjestetyssä Reserviupseeriseminaarissa.

RUL:n liittovaltuuston puheenjohtaja, majuri res. Jorma Kallio.

Jorma Kallio referoi puheessaan Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan (MTS) vuotuista tutkimustulosta, jonka mukaan 76 % kansalaista vastaa myönteisesti kysymykseen: "Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?"

Kysymyksen vaativuus huomioidaan myönteisesti vastanneiden osuus on erittäin korkea. Tutkimustulosten mukaan maanpuolustustahto on edelliseen vuoteen verrattuna noussut; samaan kysymykseen vuonna 2013 vastasi myönteisesti 71 % kansalaisista.

Suomalaisten korkeaa maanpuolustustahtoa korostaa myös se, että henkilökohtaisen maanpuolustustahdon on tutkimuksessa todettu olevan vieläkin korkeammalla tasolla. Peräti 84 % kansalaisista vastaa myönteisesti kysymykseen: "Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko itse valmis osallistumaan maanpuolustuksen eri tehtäviin nykyenne ja taitojenne mukaan?"

Kansalaisten korkeaa maanpuolustustahtoa voidaan Kallion

Kokonaisturvallisuus 2015 -messutapahtuma kiinnosti laajalti

Tampereen Kokonaisturvallisuus 2015 -suur tapahtumassa 4.–6.9. vieraili arviolta noin 20 000 kävijää ja messuihin tutustui Tampereen Messu- ja urheilukeskuksessa yhteensä 16 218 vierasta. RUL:n järjestämään Reserviupseeripäivä -seminariin osallistui yli sata henkilöä ja liiton osastolla kävi viikonlopun aikana runsaasti reserviläistoinnista kiinnostuneita henkilöitä.

Kokonaisturvallisuus 2015 -suur tapahtuma oli kaikkiaan onnistunut tapahtuma.

Puolustusvoimat oli mukana messuilla näyttävästi. Samoin poliisin ja pelastuslaitoksen osastot keräsivät runsaasti turvallisuudesta kiinnostuneita tutustumaan. Kaikkiaan Kokonaisturvallisuus kokosi enem-

män kävijöitä kuin vastaava tapahtuma Lahdessa 2012 tai Tampereella 2005.

RUL:n osaston vetonauloina olivat air soft -ammunta sekä mahdollisuus testata oma puristusvoimansa. Molemmat toiminnot kiinnostivat viikonlopun aikana useita satoja henkilöitä. RUL:n osasto toteutettiin yhdessä Reserviläisurheiluliiton (RESUL) sekä Tampereen Reserviupseerijoukkojen ja Tampereen Korkeakoulujen Reserviupseerijoukkojen kanssa.

Reserviupseeripäivän yhteydessä pidettiin kolme tasokasta ajankohtaisesta iltaa, joista yhtenä oli RUL:n liittovaltuuston puheenjohtajan, majuri res. Jorma Kallion puheenvuoro.

Lähde RUL ja rl.

mukaan mitata myös muilla kysymyksillä. Tutkimuksen mukaan kansalaiset suhtautuvat erittäin myönteisesti puolustusmäärärahojen korottamiseen.

Yli puolet, 56 %, on sitä mieltä, että puolustusmäärärahoja on korotettavat tuntuvasti. merille

pantavaa on, että neljäkymmenen vuoden aikana nyt toisen kerran puolustusmäärärahojen merkittävää lisäämistä kannattaa yli puolet tutkimuksen osallistuneista kansalaisista. Edellisen kerran luku on ollut yhtä korkealla vuonna 1970.

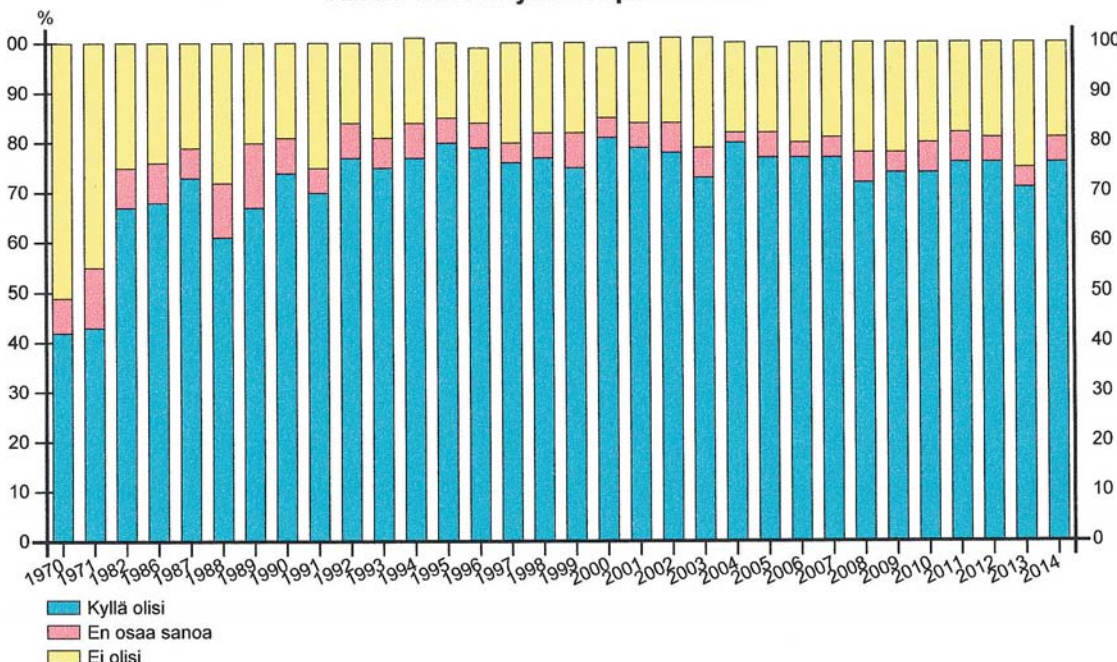
Yleinen asevelvollisuus saa kansalaisilta lisääntyvän kannatuksen. 75 % tukee sitä, kun vastaava luku edellisessä vuonna oli 68 %. Samanaikaisesti sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus on heikentynyt. Tosin yli puolet kansalaisista (58%) on edelleen liittoutumattomuuden kannalla, kun edellinen mittaus osoitti 67 %. Natoon liittymistä kannattaa 30 % kansalaisista, kun se edellisessä vuonna oli 21 %.

Kallion mukaan tutkimuksen MTS:n tutkimus osoittaa monilla eri tapaa suomalaisten maanpuolustustahdon olevan korkealla tasolla ja mitkään tutkimustulokset eivät osoita sen hiipuneen.

Viime aikoina on keskusteltu siitä, että varuskuntien lakkauttamiset, esim. Lentosotakoulun lakkauttaminen Kauhavalta, olisi murentanut maanpuolustustahtoa. On selvää, että varuskuntaverkoston karsiminen on tuonut ongelmalliseksi esim. vapaaehtoisten harjoitusten järkevän toteuttamisen maakunnissa, joissa omaa varuskuntaa ei ole, mutta ei se maanpuolustustahtoa ole nakertanut. Ei halu puolustaa maata voi olla siitä kiinni, onko lähialueella varuskunta vai ei. Halu puolustaa Isänmaata on paljon suuremmasta kiinni, toteaa Jorma Kallio.

Maanpuolustustahto, % 1970-2014

Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?

Reserviupseeriliiton (RUL:n) messuosasto sijaitsi keskeisellä paikalla, joten toiminnasta kiinnostuneita kävijöitä oli runsaasti. Paikalla oli myös kuvassa keskellä näkyvä liiton puheenjohtaja Mikko Halkilahti, vastaillen vapaaehtoisesta maanpuolustustoiminnasta esitettyihin kysymyksiin.

Kokonaismaanpuolustus 2015 -messutapahtuma

Myös Reserviläisliitto, kuten muutkin keskeiset maanpuolustusjärjestöt olivat näyttävällä esillä. Samoin poliisien osasto kalustoiineen veti toiminnasta kiinnostuneita kävijöitä.

Puolustusvoimien taistelunäytös panssarivaunujen tuhoamisesta kiinnosti yleisöä erityisesti. Näytöksessä oli mukana neljä raskasta panssarivaunua.

Taistelunäytöksen melu oli korvia huumavaa, joten jaetut suojatulpat olivat erittäin tarpeellisia. Näytökset kiinnostivat yleisöä erityisesti, josta ker-
to useisiin tuhansiin nouseva yleisömäärä koko messutapahtuman aikana. -ri-

LK LASTAUS
HEIKKIKÄRJÄ OY

kalliomurskeet
kapillaarikatko-sepelit
täyte- ja eristehiekat
seulottua salaojasoraa

puutarhamultaa
asfalttimursketta
murskausurakoinnit
kiviaineskuljetukset

**Kivenkovaa
ammattitaitoa
yli 30 vuoden ajalta**

Isokalliontie 11
Kalajoki
Puh. 08-460 760

OP Kalajoki

Jo yli 50 v luotettavaa
rakentamista alueellamme

NF RAKENNUSLIIKE
NIVAT & FORSS OY

Pohjankyläntie 1, 85100 KALAJOKI
Puh. (08) 460 814, fax (08) 462 992
email: nivatforss@nivatforss.fi
www.nivatforss.fi

Ketolankuja 2
85100 Kalajoki
puh. (08) 469 4800
fax (08) 469 4811
www.siipotec.fi

VALKEAVESI
KALAJOEN VESILAITOS

**RAKENNUS
HOLLARI**
p. 040 590 4853
www.rakennushollari.com

Sotainvalidien Veljesliitto juhli 75-vuotistoimintaansa arvokkaasti ja juhlavasti

Elokuun 18. päivä valkeni kauniin aurinkoisena, kun sotainvalidit puolisoineen ja lukuisat sotainvalidien lesket sekä ystävät ja yhteistyökumppanit kokoontuivat Helsinkiin viettämään Veljesliiton 75-vuotisjuhlaa, mahdollisesti jopa viimeistä näin suurin juhlamenoin.

Päivän juhlallisuudet alkoivat jo aamuvorhon, kun liiton johto kävi kunnia-käynnillä Hietaniemen sankarihautausmaalla ja laski havuseppeleet Sankariristille sekä Veljesliiton kunniapuheenjohtajan, Suomen marsalkka C. G. E. Mannerheimin hautapaadelle.

Aamupäivän tilaisuudet jatkuivat Helsingin tuomiokirkossa Juhlamalanpalveluksella, jossa saarnasi kanttäpiispa Pekka Särkiö.

Varsinainen pääjuhla pidettiin Messukeskuksen tiloissa, johon saapui lähes 1200 juhluvieraista.

Puolustusvoimien Varusmiessoihtokunnan esittämän Marsalkan hopeatorvet kappaleen jälkeen Veljesliiton puheenjohtaja Juhani Saari piti tervehdyspuheen, lausuen erityisesti juhlaan saapuneet runsaat 250 sotainvalidia ja noin 200 sotainvalidien puolisoa ja leskeä sekä kutsuttua tervetulleeksi. Juhlaan osallistui vajaan tuhat muuta kunniavierasta, vapaaehtoisia toimijoita ja Veljesliiton yhteistyökumppaneita kulu-neilta vuosikymmeniltä.

Kaunialan Sotavamma-sairaalaasta ja Oulunkylän kuntoutussairaalaasta saapu-

Kuvan etuosassa juhluvieraista Keski-Pohjanmaalta ja Rannikolta.

Rannikko-Pohjanmaan Sotainvalidipiirin edustajat lounaalla ennen juhlan alkua.

vas. Juhlan päätössanat ja kiitokset esitti sotainvalidi, professori Veijo Saloheimo.

Taustaa:

Sodissamme vuosina 1939–1945 haavoittui noin 200.000 sotilasta, joista 96.000 jäi pysyvä vamma.

Sotainvalidien Veljesliitto perustettiin talvisodan jälkeisenä kesänä 18.8.1940 Jyväskylässä.

Perustavaan kokoukseen osallistui myös Suomen Marsalkka C. G. E. Mannerheim.

Tällä hetkellä keskuudessamme elää noin 3.500 sotainvalidia, joista Rannikko-Pohjanmaan alueella vajaan 150 sotainvalidia. Heidän keski-ikänsä on yli 92 vuotta. -rl-

neet sotainvalidit saatettiin juhlaan poliisisaattueessa diplomaattiautojen kyydis-sä.

Kaaderilaulajien, Kadetti-kuoron ja Varusmiessoihtokunnan esittämänä Sotainvalidien marssi ja Sillanpään marssilaulu sekä Jääkärien marssi loivat juhlaan arvokkaan tunnelman.

Tätä tunnelmaa täydensi Jorma Hynninen esittämät upeat laulut.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistön kunnioitettava ja lämminhenkinen juhlapuhe ei jättänyt ketään kylmäksi, kun hän puheensa päätössanoissa totesi;

"Teidän ansiostanne Suomi saa valmistautua sata-vuotisen itsenäisyyden juhlintaan puolentoista vuoden kuluttua. Teidän ansiostanne ja seuraavien sukupolvien työn jatkolla Suomi on maa, jossa on hyvä elää. Tätä työtä me emme unohda. Mutta sitäkin enemmän kunnioitamme ja kiitämme."

Kallion ilmaisuaidon lukion kahden oppilaan runoesitys täydensi ohjelmakokonaisuutta erityisen onnistuneesti.

Juhlaohjelmaan sisältyi myös runsaasti muuta musiikkia ja sota-ajan muistot palautuivat sen myötä, kun Dallapé-orkesteri ja Juha Hostikka esittivät kappaleet Äänisen aallot ja Armi.

Edelleen Sibelius-lukion kamarikuoro esitti kappaleet Sydämeni laulu ja Sortunut ääni ja kaikki kuorot esittivät yhdessä kappaleen Vapaa Kanssa.

Juhlan päätössanat lausui sotainvalidi, professori Veijo Saloheimo. Hän jatkoi Veljesliiton toiminnan kvartaaliin todeten lopuksi; *"Veljesliiton tulee taata viimeisellekin sotainvalidille ja sotainvalidin leskelle turvallinen elämänilta. Aikamäärää en rohkene arvailla, mutta koko neljännesvuosisataa tuskin tarvinnut odotella."*

Kaikkien yhteisesityksenä Maamme päätti tunnelmallisen ja muistoihin jäävän juhlan. -rl-

Presidentti viihtyi vielä pitkään juhlahahvilla Veljesliiton puheenjohtajan Juhani Saaren ja professori Veijo Saloheimon sekä juhluvieraiden kera.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö piti kunnioittavan ja lämminhenkisen juhlapuheen.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistön puhe Sotainvalidien Veljesliiton 75-vuotisjuhlassa 18. elokuuta 2015:

Vaikka aseet sotiemme päättymiseksi vaikenivat vuonna 1945, se ei tarkoittanut kamppailun päättymistä. Vapautemme hinta oli kallis ja sitä hintaa maksoi koko kansa vielä pitkään rauhan aikana. Sodissamme vammautui pysyvästi noin 95 000 suomalaista, jotka joutuivat kantamaan sodan merkkiä koko elämänsä ajan. Osalla teistä kamppailu on kestänyt jo seitsemän vuosikymmentä.

Sotainvalidien – kuten myös muiden veteraanien – uhraukset isänmaamme puolesta eivät ole vain urheita sotatekoja, vaan itse asiassa paljon enemmän. Sankaruuttanne oli kestää valtavaa painetta pitkään, jopa kuukausia tai vuosia, tietäen että kuluva päivä voi olla samalla viimeinen.

Silti te jaksotte ja silti te kestitte. Näitä uhrauksia emme voi koskaan korvata kokonaan tai kiittää liikaa.

Sodan vammat ovat kaikki syntyneet omalla tavallaan, joko hyvinkin dramaattisesti tai pikku hiljaa hivuttaen – tarinat näistä ovat hyvin henkilökohtaisia. Vammat eivät kuitenkaan rajoittuneet ainoastaan fyysisiin vaurioihin.

Psyykkiset traumat ovat olleet erityisen vaikeita ja niistä puhuminen varsin hankalaa. Mielen vauriota on voitu helposti pitää heikkouden merkinä, vaikka taakka

on aivan yhtä vaikea kantaa kuin näkyväkin vamma. Vielä tänäkin päivänä mielen ahdistus tai henkinen paha olo saatetaan kokea hävettäväksi, vaikka siihen ei ole mitään syytä. Tervekään ruumis ei auta, jos emme voi henkisesti hyvin.

Sotainvalideille yhteistä on se, että vammat ovat vaikuttaneet jokaisen loppuelämään peruuttamattomasti. Ne ovat vaikuttaneet myös läheisten elämään. Monessa perheessä sodan jäljet aiheuttivat murhetta ja epävarmuutta. Toisaalta työ ja selviytymisen tarve veivät elämää eteenpäin. Silloin myös kannattelijasukupolveksikin nimetyt sota-aajan lapset otivat yhä enemmän vastuuta yhteiskuntamme viemisestä

eteenpäin. Myös heitä ja heidän hiljaista aherrustaan on kiittäminen hyvinvointimme luomisesta.

Sotainvalidien Veljesliitto perustettiin Jyväskylässä päivälleen 75 vuotta sitten, 18. elokuuta vuonna 1940. Liiton kunniapuheenjohtajaksi kutsuttu Marsalkka Mannerheim puhui perustuskokouksessa seuraavasti:

”Tietäkää kuitenkin, että teissä itsessänne, sisimmäsänne asuu se voima, joka auttaa teitä eteenpäin, että te ette ilman omakohtaista voimakasta halua ja yrittämistä pääse tulokseen edes suurenkään ulkoa tulleen tuen varassa. □

Tämän puheen mukaisesti sotainvalidit ovat myös toimineet: toimeen on ryhtytty

rivakasti itse, jotta parannettaisiin hoitomahdollisuuksia, mahdollisuuksia palata työelämään tai osallistua muilla tavoin yhteiskunnan jälleenrakentamiseen.

Sotainvalidien Veljesliitosta tuli vahva ja vaikuttava sotainvalidien ja heidän omaistensa asioita hoitava järjestö. Veljesliitto on vaikuttanut vahvasti yhteiskunnassa ja parantanut sotainvalidien asemaa. Liitto on osallistunut lukuisten tapahtumien järjestämiseen, perinttöyöhön, keräyksiin sekä erittäin tärkeään sotainvalidien avustustoimintaan.

Aivan erityisesti Veljesliitto on kantanut huolta sotainvalidien hoidon parantamisesta. Kuntoutussairaaloiden sekä sairaas- ja veljeskotien

verkoston rakentaminen ovat olleet mittavia ponnisteluja, jotta vaikeasti vammautuneiden pitkäaikainen hoito sekä kuntoutus saatiin järjestettyä. Samalla myös lääketieteellistä tutkimusta sotavammojen hoidosta on pystytty edistämään. Korkealaatuinen hoito sekä kuntoutus ovat vuosien varrella tehneet monen sotainvalidin selviytymisen omassa kodissaan mahdolliseksi.

Sotainvalideja ja Sotainvalidien Veljesliittoa on ahkeran toiminnan ansioista pitkälti kiittäminen siitä, ettei kaveria jätetty rauhan ajankaan oloissa.

Käymämme sodat koskettivat jokaista suomalaista ja jättivät jälkensä sekä yksittäisiin ihmisiin että yhteis-

kuntaamme. Sotaveteraanit ja heidän omaisensa tietävät omakohtaisesti, millaisen jäljen sota voi jättää vuosikymmeniksi tai koko elämäksi. Vaikka aseet vaikenivat, kamppailu jatkuu.

Kaikista uhrauksista saatu henkinen perintömme on vaikuuttava: Perikiantamattomuus, ahkeruus, yhteenkuuluvuus, oikeudenmukaisuus ja kiintymys niin kotiseutuun kuin isänmaahan. Nyt meidän kunnia tehtävämme on vaalia näitä oppeja sekä tätä perintöä.

Sotainvalidien Veljesliiton vuosikymmenten työ on ollut – ja on edelleen – korvaamaton. Veljesliitto on koko historiansa ajan keskittynyt toiminnan kehittämiseen aina vallitsevien olosuhteiden ja tarpeiden mukaan – ennen kaikkea sotainvalidien parasta ajatellen. Valtiovalan velvollisuus on omalta osaltaan varmistaa, että sotavammahuolto viedään kunnialla loppuun. Haluan lämpimästi onnitella liittoa 75-vuotisesta taipaleesta ja kiittää tekemästänne arvokkaasta työstä.

Kunnioitetut sotainvalidit, sotiemme veteraanit.

Teidän ansiostanne Suomi saa valmistautua satavuotisen itsenäisyyden juhlintaan puolentoista vuoden kuluttua. Teidän ansiostanne ja seuraavien sukupolvien työn jatkolla Suomi on maa, jossa on hyvä elää. Tätä työtä me emme unohta. Mutta sitäkin enemmän kunnioitamme ja kiitämme. Kiitos.

Lähde: www.presidentti.fi

Myös presidentin puoliso rouva Jenni Haukio osallistui juhlaan ja kahvitilaisuuteen, tässä seuranaan Veljesliiton hallituksen jäseniä.

Sotilaspoikien Perinneliitto ry kokoontui Vaasassa ja Oravaisissa

Sotilaspojat kokoontuivat liittokokoukseen Vaasaan ja Oravaisiin 13.–14.8.2015. Paikalliset killat, Vaasan Sotilaspoikien Perinneliitto ry ja Svenska Österbottens Soldatgossars Traditions-gille rf, olivat saaneet tehtäväkseen vastata päivien järjestelyistä. Vastuuhenkilöinä toimivat puheenjohtaja Sami Hirvonen ja sihteeri Märten Holmberg.

Noin 80 sotilaspoikaa ympäröi Suomea oli saapunut viettämään liittokokousta oheisohjelmiin.

Päivien ohjelmaa voitiin toteuttaa useassa kesäaassä ja jokainen tuntui olevan sitä mieltä että ohjelmatarjonta oli erinomainen ja monipuolinen.

Kokouspäivät alkoivat torstaina 13.8. ilmoittautumisella ja aamupalalla Vaasan Sotilaspoikien liiton puolesta. Sen jälkeen siirryttiin Vaasan hautausmaalle, missä laskettiin seppeleitä Sankarihautausmuistomerkeille ja Vapaussodan sankareille sekä Vapaussodassa sotilaspoikana haavoittuneen ja sen seurauksena menettäneen Onni Kokon (14v.) haudalle.

Siirtyminen Oravaisiin tehtiin sujuvasti bussilla, jossa pidettiin päivien pääjuhla. Ohjelma alkoi seppelienlaskulla sotilaspoikien muistomerkille. Juhlapuheet pitivät Vöyrin kunnanjohtaja Mikko Ollikainen, liiton puheenjohtaja Hannu Luotola, Svenska Österbottens Soldatgossars Traditions-gilletin pj Bjarne Hammarström sekä Vaasan Sotilaspoikien perinneliiton pj Sami Hirvonen.

Tämän jälkeen oli koululaisten vuoro esiintyä yleisölle. Luokka VI A Vikingan koulusta oli kutsuttu aikamatalle vuodelle 1808–1809 Oravaisiin. He olivat saapuneet Oravaisiin jo aamupäivällä ja ohjelmaan kuului kuulien valantaa, haavojen sidontaa ja hoitoa sekä käynti alueen museossa. Lisäksi oli ruoanlaitto ja harjoittelu rykmentin kanssa. Huipentuma oli oppilaiden sisäntulo juhlapöydälle yhdessä rykmentin kanssa, puettuina Suomen Sodan aikakauden vaatteisiin. Marssin jälkeen he kuitenkin joutuivat palaamaan kouluun, että ehtivät päättämään koulupäivänsä normaalisti.

Lounaaksi saatiin nauttia vanhalla reseptillä valmistettua lihakeittoa. Tässä yhteydessä Oravaisten Historiallisen Yhdistyksen pj Göran Backman kertoi meille Oravaisten taistelutantereen historiasta sekä yhdistyksen

toiminnasta (yhdistys vaalii Suomen sodan perinteitä).

Ruokailun jälkeen rykmentti esitti meille Suomen sodan aikaisten sotilaiden varusteita ja taistelumuodostelmia. Varsin mielenkiintoisia olivat sen ajan asetat ja erityisesti ampumanäytökset.

Kahvitarjoiluun yhteydessä liiton pj Hannu Luotola luovutti Sotilaspoikien perinneliiton pöytäviiriin Oravaisten Historialliseen Yhdistykseen, jonka vastaanotti puheenjohtaja Göran Backman.

Illaksi sotilaspojat oli kutsuttu Vaasan kaupungin vastaanotolle Maaherran talossa, missä kaupunginjohtaja Tomas Häyry ja liiton pj Hannu Luotola pitivät tilaisuuden puheet. Tässä yhteydessä liiton puheenjohtaja Hannu Luotola ja hallituksen jäsen Märten Holmberg luovuttivat liiton pienoislipun Vaasan kaupungille, jonka vastaanotti kaupunginjohtaja Tomas Häyry.

Perjantai aloitettiin seppelienlaskulla ja hallituksen jäsenen Kosti Rasinperän puheella Suomen Vapaudenpatsaalla Vaasan torilla.

Seuraavaksi siirryttiin Vaasaan kirkkoon, missä seurakuntapastori Tia-Maria Nord piti aamuhartauden. Aiheena oli ”Jeesus, maailman valo”.

Kirkosta siirryttiin Vaasan Sotaveteraanimuseolle, jota esitteli museon opas Gustav Geust. Museossa oli myös mukana koululaiset Carmen Kulju ja Joel Wickström puettuina pikkulotat ja sotilaspojat vaatteisiin. Museossa oli myös mahdollista tutustua näyttelyyn ”Nuoret isänmaan asialla”, joka kertoo sotilaspoikien historiasta ja toiminnasta.

Museosta siirryttiin vielä Seurakuntasalille, missä ensimmäiseksi järjestettiin keskustelutilaisuus Sotilaspoikien Perinneliiton strategista ja toimenpideohjelmasta lähivuosina. Lounaan jälkeen pidettiin liittokokous.

Niille, jotka eivät voineet osallistua liittokokoukseen järjestettiin aveh-ohjelmaa. Tällöin oli mahdollista syventyä taiteen maailmaan Tikanojan Taidekodikassa ja Kuntsin modernin taiteen museossa.

Kokouksen päätti Liiton varapuheenjohtaja Eino Tenhunen lyhyellä yhteenvedolla päivien annista.

Märten Holmberg

Sotilaspoikien Perinneliitto ry:n hallituksen jäsen Svenska Österbottens Soldatgossars Traditions-gille rf:n sihteeri ja rahastonhoitaja

Seppelienlasku Vapaussodan sankarihautoilla – Kransnedläggning vid Frihetskrigets hjältegravarna i Vasa. Vasemmalta – Från vänster: Håkan Häggström, Hannu Luotola, Pentti Tyni, Bjarne Hammarström, Juha Eronen, Sami Hirvonen ja Eero Alasuvanto.

Pj Hannu Luotola ja Märten Holmberg luovuttivat Sotilaspoikien perinneliiton pienoislipun kaupunginjohtaja Tomas Häyrylle. Ord. Hannu Luotola och Märten Holmberg överräckte förbundets miniatyrflagga till stadsdirektör Tomas Häyry.

Sotilaspoikien Perinneliiton puheenjohtaja Hannu Luotola. Tal i Oravais 13.8.2015

Sotilaspoikien Perinneliiton liittokokous järjestetään ensimmäistä kertaa liiton kohta 25-vuotisen historian aikana Vaasassa. Tästä lämmän kiitos Svenska Österbottens Soldatgossars Traditions-gilletille ja Vaasan Sotilaspoikien Perinneliitolle!

Vi är glada att vårt festprogram förlagts till Oravais. Vi följer med intresse på vad som kommer att ske.

Suojeluskuntapojat ja pikkulotat – sotilaspojat ja lottatyöt – ovat osa suomalaista veteraaniperhettä. Yli puoli miljoonaa henkilöä naiset mukaanlukien oli aktiivipalveluksessa syystalven 1944 saakka. Missään muussa sotaa käyneessä maassa ei yhtä suuri osa väestöstä osallistunut aktiivipalvelukseen.

Urheilun ja kasvatuksellisen työn ohessa sotilaspojat osallistuivat kotirintamalla raaka-aineiden kierrätykseen teollisuudelle ja polttopuun hankintaan. Sotilaspojat toimivat pelastustehtävissä ja sotilaallisen toiminnan aputehtävissä läheteinä ja viesti-

miehinä. Vanhimmat sotilaspojat osallistuivat aseellisiin tehtäviin ilmatorjuntamiehistönä, desanttien etsintäpartioissa ja vartiomiehinä.

Sotilaspoikia oli vuonna 1944 toiminnan päättyessä rekisteröity 72 300. Heidän keski-ikänsä nyt on yli 85 vuotta. Heitä arvioidaan olevan noin 7 000–8 000 vuonna 2015.

Soldatgossverksamheten ären 1928–1944 var en omfattande medborgarfostran som gavs under exceptionella förhållanden, och som ingen annan organisation skulle ha varit i stånd att förverkliga.

Yhteisöllisyys ja yhdessä tekemisen taito sekä velvollisuuden tunto isänmaan rakkauden ohella olivat avuja, jotka kannustivat sotilaspoikia toimimaan sekä sodan että jälleenrakentamisen aikoina. Ne ovat sotilaspoikien perintö nykyä.

Suomen sodassa vuosina 1808–1809 Venäjän joukot kohtasivat Ruotsi-Suomen armeijan Oravaisten taistelutantereella 14. syyskuuta 1808. Ruotsalais-suomalaiset joukot joutuivat peräntymään. Oravaisten taistelua

pidetään koko sodan verisimpänä. Tarkkaa kaatuneiden määrää ei tiedetä, mutta ruotsalaiset ja suomalaiset lienevät menettäneet noin 1 000 sotilasta ja venäläiset 800. Taistelu ratkaisi Suomen tulevan kohtalon. Hävitty sota merkitsi Suomen siirtymistä osaksi Venäjää.

Isänmaamme kunnioittaa nykyisin sotiemme veteraaneja heidän arvolleen sopivalla tavalla. Näin ei sotien jälkeen moniin vuosiin suinkaan ollut. – Kaksi vuositaa sitten 1808–09 Suomen kohtalosta taistelleet sankarit unohtettiin samalla tavoin. He joutuivat usein elämään puutteessa ja kurjuudessa.

Johan Ludvig Runeberg upphöjde de gamla krigarna från Finska kriget till den ära som dem tillhör ett tjugotal år senare. Runebergs hjälpmedel var det svenska språket i form av dikt och prosa, Finlands nationalskald Johan Ludvig Runeberg har beskrivit Finska kriget i Fänrik Ståhls sägner.

Saarijärveläisenä minun mieleeni tulevat venäläisten sotilaiden 1808-09 aiheuttamat vahingot ja niiden kor-

vaaminen – tai pikemminkin korvaamatta jättäminen. Venäläisten joukkojen ylipäällikkö, kreivi Friedrich Wilhelm von Buxhoevden lupasi korvata sotavahingot. Saarijärven vahingot olivat kolmanneksi suurimmat maassamme. Saarijärveläisten noin 400 hakemuksen korvaussumma kohosi yli 235 000 seteliruplaan. Näitä hyväksyttiin 169 000 seteliruplan arvosta. Lopulta korvauksia luvattiin 17 000 ruplan arvosta. Suuri osa näistäkin jäi korvaamatta. Venäläiset ryöstivät viljaa, kotieläimiä veneitä, kelloja, koruja ja rahaa. Lupa oli vain lupaus tuolloinkin.

Vuonna 1928 suojeluskuntien yhteydessä aloitettu poikatoimi jatkui talvi- ja jatkosotaan saakka Suojeluskuntain poikaosastona. Sotilaspoika -nimi virallistettiin Sotilaspoikajärjestön myötä. Nimitettiin Suojeluskuntain komentajan päiväkäskyssä 17.9.1941 viittaan Vänrikki Stoolin henkilöihin: ”Siellä astuu vastaamme Sotilaspoika. Se olkoon poikiemme nimi. Sen on Runeberg antanut, se on isien perinnön vapaaehtoisien maanpuolustajan tunnuskilpi.” – Sotilaspoikien kunniamarssi on Sotilaspoika (san. J.L. Runeberg).

Runebergin suuri poliittinen ja isänmaallinen merkitys on siinä, että hän kehitti ja puki sanoiksi ajatuksen Suomesta isänmaana, antoi sille muodon näkemyksenä, lauluna (Maamme), joka säilyi edelleen ajatuksissamme ja teoissamme. (...tänken om Finland som fosterlandet och gav den formen av en syn, en sång (Vårt land))

Runeberg puhui kauan Pohjolasta (Nord). Käsite ”Suomi” esiintyy ensimmäisen kerran vuonna 1841 Jouluillussa (Julkavallen).

Finland stod för hans själ, det kulna, hans torftiga, gömda, Heliga fädernesland; (silmiin Suomen maa, tää syrjäinen, karu köyhä, tää pyhä syntymämaa –) ja sitten vuosina 1848 ja 1860 Vänrikki Stoolin tarinoissa (Fänrik Ståhls sägner).

Isänmaakäsityksen ja velvollisuusmoraalin välinen sidos oli keskeisessä asemassa Runebergin maailmankuvasa. Kaikki Runebergin suuret teokset käsittelevät velvollisuutta.

Talvi- ja Jatkosodissa Runebergin runot olivat arvossa. Sotien jälkeen jälleenrakentamisen aikana Saarijärven Paavo mainittiin usein.

Havuseppele Sankarimuistomerkillä laskettiin edessä vasemmalla olevan sotaveteraani Veikko Huhtalan (93v) johdolla, sotaveteraanien puheenjohtaja Esa Perkiömäen toimiessa seppelleen kantajana. Kunniavartiossa ylliluutnantti (res.) Esa Perttu vasemmalla ja ylivääpeli (res.) Timo Nyrhinen.

Särkisyrjän taistelusta 74 vuotta -muistotilaisuus Ylistarossa

Sunnuntaina 19.7. vietettiin Ylistaron Sankarihautausmaahan puistossa perinteistä Särkisyrjän taistelun muistotilaisuutta. Lämpimänä sunnuntaiahtoonä kerääntyi kauniille, vanhan hautausmaahan puistoalueelle noin 100 henkeä hiljentymään ja kunnioittamaan niin Särkisyrjän taistelussa kuin muissakin itsenäisyytemme taisteluissa kaikkensa antaneita sankarivainajia.

Tilaisuuden aluksi Ylistaron Sotaveteraanien edustajat laskivat havuseppelen Talvi- ja jatkosodan muistomerkillä, joka on kuvanveistäjä Kalervo Kallion suunnittelema.

Hartauden toimitti johtava kappalainen Jukka Tuppurainen. Tilaisuuden lopuksi paljastettiin Napuen taistelun muistokivi Ylistaro-Seuran puheenjohtajan Esa Pertun toimesta.

Illan lopuksi halukkaila oli mahdollisuus nauttia Seinäjoen Sotilaskotisarten järjestämästä kahvitarjoilusta. Toki pientä korvausta vastaan.

Särkisyrjän taistelu

Surullisen kuuluisa Särkisyrjän taistelu käytiin 18.–

22.7.1941 Ruskealan Särkisyrjässä. Taistelu liittyi 19 Divisioonan osalle tullessiin ensimmäisiin läpimurtotaisteluihin. Nuo päivät muodostuivat erittäin kohtalokkaiksi ja raskaiksi Etelä-Pohjalaisista kootulle Jalkaväkirykmentti 37 (JR 37) sotilaille. Saamansa käskyn mukaan vajaan rykmentin piti edetä Vahvajärven itäpäästä järven eteläpuolitse länteen ja hyökätä Särkisyrjän kylän kautta Ruskealan – Sortavalan väliselle maantielle Suur-Ryryn ja Kokkomäen väliselle alueelle ja katkaista tie. Jääkärieversti Into Erkki Salmion johtama JR 37 menetti vahvuudestaan tuona kolmen vuorokauden aikana 139 kaatuneina ja 375 haavoittuneina.

Raskaimmin menetykset kohtasivat ylistarolaisia, joita kaatui 44, kurikkalaisia 30 ja alahärmäläisiä 26 sotilasta. Edelleen taisteluissa kaatui Korteesjärveltä 18 ja Evijärveltä 14 sekä Kauhavalta kuusi ja Alajärveltä yksi sotilas. -ri-

Ylistaron kahden aikaisemman kirkon muistomerkin edustalle paljastettiin Napuen taistelun muistomerkki.

Muistomerkki kertoo ja muistuttaa meitä jälkipolvia esivanhempiemme kokemista ankarista ajoista ja mittaamattomista kärsimyksistä.

Paavo Alkio ja Tolvajärvi joulukuussa 1939

”Tämä (rajan) siirto ei voi olla viimeinen. Kun Saksa ja Venäjä on lyöty, johon tulokseen Jumala maailmaa auttakoon, niin Suomen kärsimä vääryys korjataan. Karjala tehdään eheäksi taas, entistään eheämmäksi ja entistään ehommaksi.” Jatkosodan ”juuret” Alkion talvisodan päiväkirjassa 13.3.1940, kun tieto rauhan ehdoista tuli rintamalle Värtsilän suunnalle.

Talvisodan sytyttyä laihialainen Vaasan hovioikeuden viskaali (esittelijä), myöhemmin presidentti Ista Paavo Alkio (1902-1983), sotilaskoulutukseltaan Santahaminan radiojoukkojen vääpeli, komennettiin Ryhmä Talvelan (RT) sotatuomariksi. Jääkärikenraalimajuri Paavo Talvelan komentama yksikkö puolusti Tarton rauhan rajaa

Pohjois-Karjalassa Tolvajärven suunnalla.

Nuoren polven ammattihistorioitsija Teemu Keski-sarja on tutkinut taistelun kulkua ja tapahtumia mukana olleiden ihmisten näkökulmasta. Siitä ehkä johdetaan, että hän on kiinnostunut aiheesta kirjoittamassaan kirjassa huomiota myös sotilaan oikeudelliseen asemaan,

mikä on hyvin harvinaista sotahistoriassa (*TOLVAJÄRVEN JÄLKEEN. Suurtaistelun ihmisten historia*. Siltala 2014, 29,90 e).

Vanhempi sotahistoria selvittää pääasiassa kenraalien ja heidän joukkojen saavutuksia. Arvostelijat kutsuvat sitä populäärihistoriaksi. Keski-sarjan kirja ei sitä näkökulmansa ansiosta

ole. Vaikka kirja viliseekin tunnettujen kenraalien nimiä ja kuvauksia arvovalta-riidoista, kirjaa ei voi sanoa kaupallisuutta tavoittelevaksi. Tutkimus perustuu pitkälti määntäläisen veteraanin ja ”duunarin” Kunto Ruotsalaisen tekemiin haastatteluihin; 28 mappia, 200 tuntia nauhoituksia ja 2500 valokuvaa. Kirjan vahvuksiin kuuluu myös taidokas, rikas suomi. Tyyli vetää väkisin mukaan, alusta loppuun.

Tolvajärven taistelu, ensimmäinen voitokas talvisodassa, kuuluu itsenäisyyden säilymisen kannalta sotahistoriamme merkittävimpään. Hyökkäävä vihollinen piiskasi sotilaitaan nopeaan etenemiseen Laatokan pohjoispuolella. Läpipääsy onnistuessaan motittaisi Karjalan kannaksen suomalaisjoukot.

Venäläinen 139 D – vallattuaan Suojärven – loitontui kohtalokkaasti pääjoukkonsa eli 8.

Armeijan ytimeistä. Suojärven ja Korpielän väliltä puuttuivat poikkitiet etelään ja pohjoiseen.

Apu oli kaukana, kun hämäläinen jalkaväkirykmentti ja erityisesti Mäntän tehtaaniipputaajaman konekiväärimiehet aloittivat joulukuun 12. päivänä voitokkaan hyökkäyksensä avomaastossa kohti vihollisen linnoitettuja asemia ja massiivista tulivoimaa.

Talvela oli hyökkäystaktiikan ja väsymättömän takaa-ajon kannattaja tunnetun ranskalaisen oppikirjan mukaan. Kirja (Cannae) oli hänelle sota-opin raamattu. Oppi ei suosinut elävän voiman säästämistä. Niinpä Talvelan suhtautuminen rintamakarkuruuteen ja sotapelkuruuteen oli armoton.

Näissä asioissa hänellä oli vastassa sotatuomari, joka oli aikalaisten mukaan humanisti suurella H:lla. Sellaista yhteenottoa sotilaan ja tuomarin välille ei kuitenkaan tullut, mikä kehittyi jatkosodan aikana erityisesti kuolemanrangaistuksen käytön tarpeellisuudesta kenraali Kaarlo Heiskasen ja Alkion välille. Alkio oli absoluuttisen riippumaton soveltaessaan lakia kenttäoikeuden tuomioissa, eikä kenraali Talvela tässä suhteessa loukannut Alkiota, kuten teki kenraali Heiskanen (Paavo Alkio: Sotatuomarin päiväkirjat. Toim. Erkki Rintala. Gummerus 2003).

Vastahyökkäyksessä operatiivinen tilanne oli vakaa, mutta ei inhimillisesti.

Pakoilu, tuntematon vitseus sitten alkuaaoksen, yleistyi. Teloituksilla uhattiin varoitukseksi muille. Alkio esitti Talvelalle, etteivät varoitavat teloitukset palvelisi tarkoitustaan. Henkisesti luhistuneissa oli koulutuskeskuksista tempaistuja jopa 17-vuotiaita alokkaita, joiden tutkiminen ja tuomitseminen tuskin mahtuisi miesten enemmistön oikeustajuun, perusteli Alkio kantaansa. Alkion mukaan Talvela ratkaisi asian inhimillisellä käskyllä, mutta ei sano siitä enempää.

Hyökkäyskäskyn saaneen pataljoonan ryhmitys hajosi pimeydessä, hyökkäys tyrehtyi ja pataljoona melkein kokonaisuudessaan pakeni taakse. Vihollisen saaliiksi jäi mm. yli 400 paria suksia ja toistakymmentä konekivääriä. Talvela kutsui Alkion puhutteluun.

Talvela: ”Saatte panna matalaksi koko pataljoonan ja ammuttakaa joka kymmenes mies.... jos ne vielä

kieltäytyvät, niitetään ne maahan”. Alkio suositti armeliaisuutta, mihin Talvela vastasi, ettei ollut kutsunut tuomaria neuvomaan vaan tottelemaan. Neuvottelu päättyi siihen, että Talvela pyysi Alkiota valmistamaan hänelle asiaille käskyn. Parin viikon kuluttua, kun pataljoona oli pessyt kilpensä verisissä taisteluissa, Talvela sanoi, että sotatuomarin esittämä menettelytapa (pikaoikeuden asemesta Talvelan puhuttelu paenneen joukko-osaston miehille) oli ollut oikea ja että hyvä oli, että niin tehtiin (Tolvajärvi-kirjasta saa kuvan, jonka mukaan tapaus olisi sattunut jatkosodan aikana. Kun Alkio jatkosodan päiväkirjoissaan kirjoittaa ”viime sodasta”, hän tarkoittaa silloin talvisotaa. Nimet talvi- ja jatkosota (kesäsoita) vakiintuivat vasta sotien jälkeen. Päiväkirjat s.104–106).

Talvela meni karkuruuden vastustamisessa niin pitkälle, että hän ehdotti omaistenkin rankaisemista. Hän piti räikeän kohtuuttomana sitä, että elämään jäivät kuritushuoneeseen tuomitut raukat, joista joutaisi kuolemaan kymmenen sen asemasta, että yksikin sankari kuolee.

Rauhan aikana Alkio luki kenraali Talvelan muistelmia. Hän mietti Alkiomäen yksinäisessä työhuoneessaan, kuinka sodassa olisi käynyt, jos olisi noudatettu kaikkia Talvelan sotaoppeja. Talvelaa puolestaan vainosivat Tolvajärven kaatuneet sankarit. Olen lähettänyt tuhansia miehiä kuolemaan. Joudunko helvettiin, hän kysyi itseltään.

Erkki Rintala,
oikeusneuvos, Vaasa.

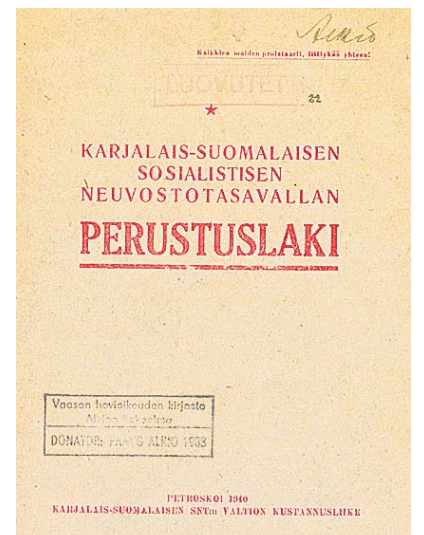
Sotatuomari Paavo Alkio vartiovuorossa. Paikka Ala-Syvärin Kuuttilahti, jatkosodan talvi 1941–1942. Alkion yksikkö 11.D komennettiin Petroskoin valtauksen jälkeen Ala-Syvärille auttamaan berliiniläisdivisionaa Syvärinsuon ylityksessä. Ylitys ei onnistunut apuvoiminkaan. Venäläiset eivät antaneet katkaista Leningradin Elämäntietä. Kuvan otti todennäköisesti Alkion telttakaveri pioneerilutnantti Olavi Sahlberg, myöhemmin Hämeenlinnan kaupunginarkkitehti ja yliarkkitehti.

Aunuksen valtauksen osallistuneen berliiniläisdivisionan (reserviläisiä) kaatuneiden hautausmaa. Paikka Syvärin Kuuttilahti. Divisiona kuljetettiin alkuun lentoteitse Norjaan, sieltä maitse Vaasan kautta Aunuksen rintamalle. Alkio joutui paljon saksalaisten kanssa tekemisiin mm. tulkkina. Hän hallitsi täydellisesti saksan ja venäjän.

Itä-Karjalassa oli voimassa v. 1940 perustuslaki. Jos Neuvostoliitto olisi kyennyt valtaamaan Suomen, tästä laista olisi tullut Suomen perustuslaki. Alkio sai Äänislinnassa sota-saalisvaraston hoitajalta useita kirjoja omakseen, kun hän laati artikkeliaan Neuvostoliiton rikosoikeuden yleisistä opeista sotatuomareita varten. Pariisin rauhansopimuksen mukaan palauttamatta jääneistä kirjoista oli suoritettava sotakorvausta Neuvostoliitolle.

Kuva Vaasan hovioikeuden perinnehuone. Paavo Alkion kokoelma.

Suojeluskunta- ja lottaperinteen vaalijat koolla Turussa

Suojeluskuntien ja Lotta Svärdin Perinteiden Liitto ry (SLPL) on valtakunnallinen järjestö, jonka tarkoituksena on Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -järjestöjen perinteiden vaaliminen, vapaaehtoisen maanpuolustustyön tärkeyden korostaminen ja yleinen maanpuolustushengen edistäminen. Perinneliittoon kuuluu tällä hetkellä 20 yhteisöä – säätiötä, liittoja, yhdistyksiä ja kilttoja, jotka omassa toiminnassaan jakavat liiton arvomaailman ja tavoiteasettelun. Tärkeimpänä toimintamuotona suuren yleisön suuntaan SLPL:lla on luotettavan tiedon tarjoaminen Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -järjestöjen tarkoituksesta, toiminnasta ja merkityksestä.

SLPL:n tämän vuoden liittokokous järjestettiin toukokuun 26. päivänä Turussa Merikeskus Forum Marinumin tiloissa. Liittokokouksen ohella ohjelmassa oli tutustuminen Forum Marinumin näyttelyihin, erityisesti sen merivoimia käsittelevään osastoon. Liiton hallitus tutustui kokouksen jälkeen paikallisena kokousjärjestäjänä toimineen Varsinais-Suomen Maakuntasäätiön toimintaan ja tiloihin.

Liittokokousyleisölle esiteltiin aluksi Forum Marinumin toimintaa. Esittelystä vastasi keskuksen toiminnanjohtaja Tapio Maijala. Liiton hallituksen jäsen, Varsinais-Suomen Maakuntasäätiön puheenjohtaja Timo Merilahti esitteli tämän jälkeen johtamansa maakuntasäätiön perinnetyötä. Varsinais-Suomen Maakuntasäätiö on yksi maamme ns. suojeluskuntasäätiöistä, joka hallinnoi Varsinais-Suomen Suojeluskuntapiirin säätiöimää varallisuutta.

Liittokokouksen varsinaisen avauspuheenpuheen käytti liiton puheenjohtaja Markus Anaja, joka esitteli puheessaan erityisesti perinnetyön luonnetta ja merkitystä muuttuvassa toimintaympäristössä. Hän korosti samaa tarkoitusta toteuttavien järjestöjen yhteistyön tärkeyttä sekä tarvetta suunnata perinnetyön sanoma erityisesti nuoremmille sukupolville.

Liittokokouksen sääntömääräiset asiat käsiteltiin ripeästi eversti Jorma Jokisalon johdolla. Vuoden 2014 toimintakertomuksesta kävi ilmi, että SLPL:n hal-

Forum Marinumin edustajalla Aurajoessa sijaitsevat miinalaiva Keihässalmi ja tykkivene Karjala, taustalla Suomen Joutsenen mastoja.

Merisuojeluskunnan upseerin puku.

Näyttelyn kaunotar, Taisto-luokan moottoritorpedovene Tyrsky. Veneen huippunopeus 50 solmua.

Varsinais-Suomen lottien Varsinais-Suomen Suojeluskuntapiirille lahjoittama hopeinen ehtoolliskalusto Varsinais-Suomen Maakuntasäätiön perinnetilankokoelmissa.

Merimiinoja museon miinaosastolla.

linnoiman suojeluskunta- ja lottajärjestöaiheisen verkkosivuston www.perinne.fi valmiiksi saaminen ja käyttöönotto oli toimintavuoden päätapahtuma. Sivuston keskeisenä tarkoituksena on tarjota tosiasioihin perustuvaa luotettavaa tietoa suojeluskunta- ja Lotta Svärd -järjestöistä ja niiden toiminnasta vuosina 1918–1944. Aihetta käsittelevät asiantuntijakirjoitukset runsaine kuvituksineen muodostavat poikkeuksellisen monipuolisen tietopakettin näistä kahdesta itsenäisyytemme alkuaikojen merkittävimmistä järjestöistä. Sivusto sisältää myös tietoja eräistä suojeluskuntien ja Lotta Svärdin toimintaa esittelevistä museoista ja perinnehuoneista.

Sivuston kolmas osio kattaa suojeluskuntajärjestön ja Lotta Svärdin perinnetyötä tekevät järjestöt ja muut tahot. Liiton hallinnosta todettakoon, että liiton puheenjohtajana jatkaa Markus Anaja ja varapuheenjohtajana Juha Tammikivi. Tämän kirjoittaja on yksi hallituksen seitsemästä jäsenestä.

Kokouksen jälkeen osanottajat pääsivät opastetulle tutustumiskierrokselle, joka kohdistui erityisesti Forum Marinumin siihen osastoon, joka toimii merivoimien valtakunnallisena museona. Museossa on laaja aluskoelma, mm. Aurajoessa sijaitsevat miinalaiva Keihässalmi ja tykkivene Karjala sekä näyttelyhallin moottoritorpedovene Tyrsky ja moottoritykkivene Nuoli 8. Mu-

seon miinoitusta käsittelevä näyttely on monipuolinen ja kattava, myös pienoismalleja on näytteillä paljon.

Päivän päätteeksi Timo Merilahti oli kutsunut liiton hallituksen tutustumaan Varsinais-Suomen Maakuntasäätiön tiloihin ja toimintaan. Saimme säätiön harjoittaman taloudellisen tukitoiminnan lisäksi tutustua mm. säätiön ylläpitämään perinnetilaa, joka osoittautui asiantunteuksella kokoonpannuksi ja esineistöltään monipuoliseksi ja laadukkaaksi. Perinnetilaa esitteli sen aikaansaannista päävastuun kantanut säätiön kunniapuheenjohtaja Arto Lampinen.

Ilkka Virtanen
Pohjanmaan
Maaupolustuskilta

Pohjanlahden Merivartiokillan toimintaa 2014–2015

Perinnejoukko-osastomme on Pohjanlahden Merivartiosto, joka osana liitettiin Länsi-Suomen Merivartioston 1.2.2004 Saaristomeren Merivartioston kanssa.

Pohjanlahden Merivartiokilla on valtakunnallisesti toimivan Raja- ja Merivartio-joukkojen Perinneyhdistys ry:n Gräns- och Sjöbevakningstruppernas Traditionsförening rf yksi sen seitsemästä perustajakillasta ja nykyisin yksi neljästätoista jäsenkillasta. Rajan Perinneyhdistykseen kuului vuoden vaihteessa n. 2268 henkilöjäsentä kiltojen kautta. Yhdistyksen päätehtävä on perustamisestaan alkaen sa-rajajoukkojen perinnetoimikunnalta saamansa tehtävän mukaisesti vaalia sa-raja- sekä -merivartiojoukkojen perinnettä Rajavartiolaitoksen piirissä.

Kenrli Yrjö Kärkkäinen toimii yhdistyksen RajaOltormannina.

Torstaina elokuun 13:sta pv:nä nautitaan hallituksen kokouksessa yhdistyksen lippu Immolan historiallisella Upseerikerholla ja seuraavana päivänä ja perjantaina 14:sta pv:nä Raja- ja Merivartiojoukkojen Perinneyhdistys ry:n Gräns- och Sjöbevakningstruppernas Traditionsförening rf:n lippu vihitään juhllisin menoin ErikoinRajajääkärikomppanian valajuhlassa.

Tällöin myös julkistetaan ja jaetaan Rajavartiolaitoksen päällikön kenraaliluutnantti Jaakko Kaukasen myöntämä Merivartiostit sekä Rajavartioristit.

Kiltamme on myös Sinen Reservi ry:n jäsenkiltan laajassa jäsenjärjestöjen joukossa.

Tässä toiminnassa olemme aktiivisesti edustettuna. Järjestämme / olemme mukana viranomaisten valmiutta tukevassa merellisessä koulutuksessa; tilaisuuksien järjestäjänä, kouluttajana jolloin jäseniämme toimii eri tehtävissä yhdessä yhteistyökumppaneidemme kanssa aina pohjoisinta Suomea myöten. Tässä toiminnassa myös palautte on ollut tarpeellista ja kannustavan positiivista. MPK:n meripuolustuspiiriin VaaMeriOs:n paikallistoimintaan jäseniämme osallistuu aktiivisesti.

Alkanut vuosi on Merivartiokillan 85 v juhlatvuosi, jonka kiltan on huomiontoimintasuunnitelmassaan. Killassamme on kaksi yli

Merivartiointia Sjöbevakning i 85 vuotta år

90-vuotiaista sota-merivartioveteraania, joiden toivomuksen osaltaan päätimme täyttää. Länsi-Suomen Merivartioston komentajan tarkastusmatkan yhteydessä järjestimme päivällä HOTELL ASTOR'issa viestimiestapaamisen entisen viestipäällikön kaptil evp Helge Jalavan (90 v) pyynnöstä. Samassa yhteydessä v:ston komentaja komdri Jukka Savolainen esitteli kuulijoille vartiostonsa toimintaa ja tapasi molemmat 'pirteät ikämiehet', viestiveteraaneja sekä aktiivisia kiltaveljiä. Kansanedustaja yrittäjäneuvos Lars-Erik Gästgivar, myös hän entisiä merivartioita oli läsnä mukavassa illan perinne- ja kiltatoimintaa käsittelevässä tapaamisessamme HOTELL VALLONIA'ssa.

Rajan Perinneyhdistyksen perinteen kevätretki suuntautui toukokuussa Imatralle sekä samalla tutustuimme Immolaan K-SR:n sekä RMVK:n toimintaan Kaakkois-Suomen Rajamieskiltan ry vieraina, joka vuorostaan vastasi järjestelyistä. Osallistujia oli 82

kiltasisarta ja -veljeä eri puolilta Suomea rajan piirissä toimivista killoista aina Ivalon ja Sallan tasalta saakka. Killastamme osallistui 7 jäsentä. Erinomainen huolenpito, ohjelma sekä sää suosi meitä retkeläisiä jälleen. Veljesillanvietossa järjestetyssä huomioimis-tilaisuudessa sai mm. kaksi kiltamme pitkäaikaista hallituksen jäsentä ja toimijaa vastaanottaa heille myönnetty Raja- ja Merivartiojoukkojen kultaiset ansiomerkit.

Seuraava retkemme 2015 suuntautuu Turkuun, jossa olemme S-LMV:ston vieraina Saaristomeren Merivartiokilla ry:n huolehtiessa järjestelyistä.

Vietimme Merivartiokillan 85 v vuosipäivää MVL:n vuosipäivänä 1 pv:nä kesäkuuta.

Ohjelmaan liittyen aloitimme jo keskipäivästä alkaen palkitsemistilaisuuden Vallgrundin mv-aseamalla Raippaluodossa, sekä Virpinniemen mv-aseamalla Oulussa, jossa huomioimme toiminnastamme palveluksessa kiltamme numeroiduilla taskupukuilla jo kokeneempia

merivartiomiehiä.

Vaasan Kiltatalolla, jonka olimme varanneet vrk:ksi käyttööme, kahvitarjoiluun jälkeen tilaisuuden aloitti Länsi-Suomen Merivartioston komentaja kommodori Jukka Savolainen esitelmällään Merivartiolaitoksesta joka tuki vuoden teemaa ja vuosipäivän monipuolista ohjelmaa jo heti tilaisuuden alussa.

Nautimme kiltamme grillimestareiden valmistamia grillimakkaroihin maittavaan raikkaan salaatin kera.

Vaasan Kiltatalolla huomioimistilaisuudessaamme pyrimme korostamaan puolestaan perinne- ja kiltatyön tärkeyttä, sekä tuen merkityksen ja aktiivisuuden siinä.

Mm. Vaasan Kiltatalo ry sai vastaanottaa standaarimme.

Yhteinen merivartiohenkinen yhdessäolomme päättyi arvontaan, jossa merellisyys ja merivartiointi näkyi arvontavoittojen kirjossa.

Lausumme lämpimät aurinkoiset kiitoksemme toimintamme tukijoille / lahjoittajille.

Arvontaan osallistuneet ja onnetaren suosioon päässeet olivat erittäin tyytyväisiä.

Kesäisen päiväretken kohteeksi on kuluvan kesä aikana suunniteltu joko entinen merivartioaseman ja / tai RVL:n uuden ja monipuolinen vartiolaiva TURVA mahdollisuuksien mukaan.

Kiltamme mm. vastaa kesällä vuorollaan Vaasan Kiltatalon kiinteistön pihalueen huollosta. Edellä mainittuja, sekä monia muita toimintamme muotoja kiltamme sekä sen jäsenet harrastavat uusia avauksia tehden.

Aktiivisesta toiminnastaan kiltan on saanut vastaanottaa useita huomionosoituksia.

Terveisin!

www.merivartiokilta.fi
Raja- ja Merivartiojoukkojen Perinneyhdistys ry jäsen Gräns- och Sjöbevakningstruppernas Traditionsförening rf medlem Border and Coast Guard Forces Heritage Association member, www.rajanperinneyhdistys.fi

Hannu Wallius

LSMV:ston kom komdri Jukka Savolaisen avaus perinneyhdistyksen.

Killan taskupuuikko no 2 ylimvja Markku Saukkoriipi Virpinniemi mv-as.

Killan taskupuuikko no 1 ylimvja Johnny Sten Vallgrund mv-as.

Killan standardi Vaasan Kiltatalo ry.

RMVJPY ham Stig Björklund.

RMVJPY kam Veijo Järvinen.

ATOP Rauno Kotilainen.

Vaasan Kiltatalon kuvat tilaisuudessa huomioituista läsnäolleista. Esteen vuoksi poissaolleet huomioidut: vanhmija Marcus Takala Mpm prs s, Harry Lindgård aja- ja Merivartiojoukkojen hopeinen ansiomerkki (ham) sekä ylimvja evp Paavo Teppo kiltamme standaari no 55.

RMVJPYn kultaisella ansiomerkillä (kam) palkittavat Timo Lehto ja Pertti Pörsti.

LSMVston kom päivällistapaaminen Lars -Erik Gästgivarsin kanssa.

18.8.2010 Immolassa PLMVKn pj Hannu Wallius allekirjoittaa perustamiskirjan.

VmpAm hop komdri Jukka Savolainen.

18 8 2010 v Oltermanni Yrjö Kärkkäinen ja evl evp M Heinrichs allekirjoittavat

PLMVKn Merivartiointi 85 v vuosipäivänvietto killan taitavat grillimestarit.

85 v vuosipäivänvietto keittiö toimii.

RMVJPY ham Gustav Rönn.

ATOP Reijo Peräkorpi.

Mpm prs vanhmija Daniel Snellman-

Pohjanmaan Sotaorpojen kesäpäivä Lohtajalla 29.7.2015

Aulis Karvonen.

Tiina Orjala.

Sirkka Keskitalo.

Tommi Sinko.

Juhlayleisöä.

Jo puolenpäivän maissa oli väkeä kokoontunut Lohtajalle Ohtakarin leirikeskukseen noin 130 henkeä.

Tilaisuus alkoi perinteisesti ruokailulla. Lohtajalla tietysti lohikeitolla. Varsinainen ohjelmallinen tilaisuus aloitettiin sisätiloissa heti ruokailun jälkeen.

Alkumusiikkia esitti musiikkipedagogiksi valmistuva Tiina Orjala. Tiina soitti huilullaan kappaleen "Fantasia" ja lauloi kaksi laulua "Heijastus" ja "Mikä voi olla sen mukavampaa".

Alkutervehdyksessään hallituksen jäsen Erkki Simukka kertoi yhdistyksen 13-vuotisesta toiminnasta. Sotaorpoja on nyt 380 ja kokonaisjäsenmäärä on 596. Yhdistyksen tarkoituksena ei ole valtion tukien saanti - vaan pitää tässä iässä enemmän huolta toisistamme - olla ihminen ihmiselle. Menneinä vuosina kun ei oikein sotaorpoudesta voitu eikä uskallettu puhua.

Nyt on jo valtiovaltakunnan antanut sotaorpoudelle tunnustusta. Kunnia asia on vapaus - ja mitä se on meille maksanut.

Sotaorpojen miesten lauluryhmä esitti lauluja mm. tilaisuuteen sopivan "Täällä Pohjanlahden rannalla" sekä "Onnellinen vaeltaja" ja "Keväinen valssi".

Kuoroa johti Jorma Salmela.

Kaino ja Kaisa esittivät kolme runoa; Runo rannikolle, Balladi uusille vaatteille ja Siunaa Jumala Suomea.

Lohtajalle syntynyt, nykyisin Vaasassa asuva Seija Annola piti juhlapuheen. Aluksi hän muisteli kotipaikkaansa ja varsinkin

Ohtakaria - oman perhe-elämänsä alkua täällä.

Pohjanmaan Sotaorpoyhdistys on ikään kuin kattojärjestö muille eripuolilla Pohjanmaata toimiville pienemmille paikallisille yhdistyksille.

Puheesta huokui vahvasti kiitollisuuden tunne "Koti, uskonto ja isänmaa". Rukous on auttanut - Suomesta on pidetty huolta. Kyösti Kallion sanoin "Jumala varjele tätä kansaa".

Miksi vasta nyt 70 - vuotta myöhemmin uskallamme toimia yhdessä - ikääntyessäkö on opittu - nyt uskalletaan, mitä vaikeampi tilanne - yhdessä selviydymme.

Yksinäisyys on nykyään lastenkin häitä ja vielä kun kiusataan. Kiusaajakin tarvitsee apua.

Yksinäisyys on jo kansan tauti - me yritämme pitää keskenämme yhteyttä edes kerran kuussa.

Lopuksi Seija sanoi "Älkää vaipuko epätoivoon - rukouksella puolustetaan tätä maata". Tämän jälkeen yhteislaulu "Kiitos Sulle Jumalani".

Vapaasanan aikana Ilmajoella syntynyt Vaasassa asuva Armas Kuusisto kertoi oman nimensä saamisesta ja lausui runot "Häijypoika" sekä Matti Nummensalon "Hevoosella kirkko" - oikeen eteläpohjanmaan murteella.

Seijan sisko Sirkka Keskitalo esitti kiitokset äideille. Mieskuoro lauloi vielä: Taas on aika auringon, Ilta-tähti ja Merimieslaulu.

Loppupuheenvuorossaan yhdistyksen puheenjohtaja Aulis Karvonen kertoi vielä yhdistyksen perustamisesta ja rekisteröinnistä.

Samalla hän muistutti tulevista tilaisuuksista: Rosvopaistitilaisuus 12.8., Hengelliset Kulttuuripäivät 4.-6.9. Oulussa, Orvonpäivä 13.9. Perhön Salamajärvellä. Samalla hän kertoi Liiton 70-vuotisjuhlasta 15.5.2015, jossa olivat mukana tasavallan presidentti Sauli Niinistö ja puolustusvoimien komentaja Jarmo Lindberg.

Liiton historiikki on oikoluettu - ja tulee jakeluun loppuvuodesta.

Kuntoutusloman päätös tulee vasta lokokuussa ja hakemukset on oltava siinä jo marraskuussa.

Yhdistyksen sihteeri Tommi Sinko esitti kiitokset kaikille.

Jaska Kojola

Kaisu Kangasvieri ja Kaino Rönqvist.

Sotaorpojen miesten lauluryhmä.

Erkki Simukka.

Armas Kuusisto.

Seija Annola.

Suuri Jääkärivärväys 100 vuotta Juhlaseminaari

SUURI JÄÄKÄRIVÄRVÄYS -juhlaseminaari Alahärmässä sunnuntaina 18.10.

OHJELMA:

Klo 10.00 Jumalanpalvelus Alahärmän kirkossa.
Seppelipartiot ja kunniakäynnit jääkärimuistomerkillä ja vapaussodan muistomerkillä

Klo 11.00 Mahdollisuus ruokailuun Alahärmän seurakuntatalolla hintaan 10 euroa

Ruokailun jälkeen käynti suuren värväyksen muistomerkillä
Antti Isotalon pihapiirissä. Linja-autokuljetus.

Klo 13.00 Juhlaseminaari Alahärmän koulukeskuksen juhlasalissa
Ohjelmassa mm.

– puolustusministeri Jussi Niinistön esittämänä valtiovalan tervehdys

Esitelmät pitävät

– professori Martti Häikiö

– professori Kari Hokkanen

– FM Simo Isotalo

– Esitelmien jälkeisen loppukeskustelun johtaa ev Jorma Jokisalo

TERVETULO!

Tiedustalut museointendentti
Hanna Rieck-Takala puh. 040 148 4420
hanna.riECK-takala@kauhava.fi

Kulttuurimatkaileuhanke synnytti Suomen Jääkärimuseon

Suomen Jääkärimuseon avajaisia vietettiin 20 vuotta sitten. Sunnuntaina 28. kesäkuuta museossa järjestetyssä 20-vuotisjuhlassa muisteltiin museon syntyvaiheita.

Suomen liittyi Euroopan Unioniin vuonna 1995, ja sen myötä käynnistyi hanketoiminta. Järvisuudun seutukunnassa aloitettiin kulttuurimatkaileuhanke. Eri pitäjissä käsihankkeet olivat erilaisia. Korttejärvellä mietittiin kulttuurellisia ja matkailullisia vahvuuksia päädyttiin perustamaan jääkäriilikettä käsittelevä museo. Aikaisemmin Korttejärvi-seuran ylläpitämässä Markin museossa oli ollut jääkärihuone.

Museon toiminnassa haluttiin tuoda esiin paikallinen, alueelli-

nen ja valtakunnallinen taso, johon sisältyi myös kansainväliset yhteydet. Toiminta-ajatuksen perustuen museo sai nimekseen Suomen Jääkärimuseo. Museo toimi Korttejärvän kunnan organisaatiossa. Alahärmän, Ylihärmän, Kauhavan ja Korttejärvän muodostettua yhteisen uuden Kauhavan kaupungin, on Suomen Jääkärimuseo ollut osa kaupungin museotoimintaa. Vuonna 2009 perustettiin Suomen Jääkärimuseon ystävät -yhdistys tukemaan Suomen Jääkärimuseon toimintaa.

Markkinointia Resiinarallissa

Kuluneen 20 vuoden aikana on luotu yhteistyösuhteita eri taholle

ja lisätty museon tunnettua eri toimin. Museon 20-vuotisjuhlassa Sinikka Syrjälä muisteli Suomen Jääkärimuseon joukkueen osallistumista Resiinaralli –tapahtumiin sekä Matka-messuille. Matka-messuilla yhteisosastolla markkinoitiin koko alueen matkailukohteita. Resiinaralliin osallistuminen oli myös yksi tapa markkinoida museon toimintaa.

Tervehdyksensä 20-vuotiaalle museolle oli lähettänyt Tellerveo Suoranta-Sallinen. Hän oli mukana museon perustamisessa ja yhteistyösuhteiden luomisessa toimiessaan Korttejärvellä vapaa-aikasihteerinä. Nykyisin museon vastuuhenkilönä on Kauhavan kaupungin museointendentti Han-

na Rieck-Takala. Erityisesti hänen toiminta-aikanaan on kehitetty kansainvälisiä suhteita. Suomen Jääkärimuseo, Korttejärvi-Seura ja Hohenlockstedtin kotiseutu- ja museoyhdistys ovat allekirjoittaneet yhteistyösopimuksen.

Tervehdyksen ja onnittelut museolle esitti myös Olavi Koivukangas. Evijärveläissyntyinen Koivukangas on tehnyt elämäntyönsä Turussa Siirtolaisinstituutin johtajana ja ollut perustamassa Siirtolaismuseota Peräseinäjoelle.

Puheenvuoron tilaisuudessa käytti Pohjanmaan maanpuolustajat –lehden päätoimittaja Heikki Pääjärvi. Hän antoi kiitosta museon ja lehden yhteistyöstä. Rooliopastukset tekevät museon esittelyä eläväksi. Tapahtuman yhteydessä Kauno Luoma esitteli museota jääkäri Kustaa Aution roolissa. Musiikkia tilaisuudessa esitti Korttejärvän Pelimannit, johtajanaan Anu Hokkala-Risikko.

Marita Mattila

Korttejärvän pelimannit.

Liputetut tekijät: Hanna Rieck-Takala, Marita Mattila ja Sinikka Syrjälä.

Sotainvalidit toimineet 75 vuotta

Haapajärven osasto maan vanhimpia

Sotainvalidien Veljesliitto on toiminut jo 75 vuotta

Valtakunnallisen Sotainvalidien Veljesliiton 75-vuotisjuhlaa vietettiin tiistaina 18. elokuuta Helsingin mesukeskuksesta. Juhlallisuuksiin osallistui myös Sotainvalidien Keski-Pohjanmaan piirin alueelle toimivien osastojen edustajia. Alueellista piirin 75-vuotisjuhlaa vietettiin Kitinkannuksessa elokuun 25. päivänä.

SV:n Keski-Pohjanmaan piirin alueella toimii vielä 13 osastoa, joista Haapajärven osasto on vanhin ja toiseksi vanhin koko maassa. SV:n Keski-Pohjanmaan piirin puheenjohtajana toimii everstiluutnantti evp Esko Hirviniemi Haapajärveltä. Hän on myös Haapajärven osaston puheenjohtaja. Veljesliiton puheenjohtajana toimii Juhani Saari, hallituksen puheenjohtajana Juhana Laikari ja pääsihteerinä Markku Honkasalo.

Keski-Pohjanmaan piirillä on vielä 13 osastoa. Niissä on jäseninä sotainvalideja vielä 112. Puoliso- ja leskijäseniä on n. 400 ja tukijäseniä 190. Toiminnanjohtajan toimii Marja-Liisa Kattilakoski ja perinneyhdistyksen puheenjohtajana Markku Kallinen.

Vuosien 1939-1945 sodissa vammautui yli 200 000 suomalaista, joista pysyvästi noin 96 000. Sotainvalidien lukumäärän arvioidaan pienenevän 2015 alusta vuoden 2017 alkuun

Sotainvalidien 75-vuotisjuhlavuoden merkeissä kirjastoille on luovutettu eri paikkakunnilla teoksia, joissa kerrotaan sotainvalidityöstä. Kuvamme on Haapajärveltä, jossa kirjastotoimenjohtaja Kirsi Nahkanen (kuvassa vas.) sai vastaanottaa kirjaston käyttöön kolme teosta. Niitä olivat luovuttamassa SV:n Haapajärven osaston puheenjohtaja Esko Hirviniemi (oik.) ja sihteeri Raili Tikanmäki (takana kesk.). Paikalla olivat myös sotainvalidit 102-vuotias Johannes Pietikäinen ja 94-vuotias Frans Heikkilä.

3910:stan noin 2500:aan. Sotainvalidien poistuma oli viime vuonna 20 prosenttia. Sotainvalideista asui tämän vuoden alussa kotona lähes 80 prosenttia ja loput olivat ympärivuorokautisen hoidon palvelutaloissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa. Sotainvalidien keski-ikä oli yli 91 vuotta.

Puolisijäsenten määrä oli vuoden 2015 alussa 10 533. Puolisijäsenten nettopoistuma oli viime vuonna yhdeksän prosenttia. Osastoihin

liittyi uusia puolisojäseneitä. Tämän vuoden alussa osastoissa oli 3857 tukijäsentä.

Jäsenistä pidettävä huolto loppuun saakka

Vuoden 2015 alussa oli liitolla vielä 55 paikallisosastoa. Piirien (19) ja liiton sääntömuutosten jälkeen osastojen määrä tulee olennaisesti vähenemään henkilöjäsenten siirtyessä joko naapuriosastoon tai suoraan sotainvalidipiiriin. Organisaation

muutoksista huolimatta on kyettävä huolehtimaan jatkossakin sekä sotainvalidi- että puolisojäsenten. Vaikka sotainvalidiosasto purkautuu, paikkakunnalla pitää olla tukijäseniä, jotka pitävät säännöllisesti yhteyttä heihin. Osaston purkautumisen jälkeenkin on tärkeää, että sen toimialueella edelleen järjestetään jäsentilaisuuksia ja muuta toimintaa. Henkilöjäseneden myötä piirihallitusten ja piiritoimistojen vastuu ja

työmäärä lisääntyvät.

Valtiovallalla on ensisijainen vastuu

Piirin puheenjohtajan Esko Hirviniemen mielestä ensisijainen vastuu sotainvalideista on ollut ja on edelleen valtiolla. Sotainvalidien mielestä nyt on viimeistään aikaa poistaa prosenttirajat lievävammallisille sotainvalideille annettavista avo- ja laitospalveluista.

SV:n Haapajärven osasto Suomen toiseksi vanhin.

Se on perustettu 20.7.1940. Perustamisvaiheissa etenkin Aarne Ruuskalla oli merkittävä osuus. Varsinaisia sotainvalideja Haapajärvellä on vielä kuusi, puoliso- ja leskijäseniä 19 ja tukijäseniä viisi. Osaston sihteerinä on pitkään toiminut Raili Tikanmäki.

Sotainvalidit samoin kuin lesket tarvitsevat erilaisia palveluja ja ulkopuolista apua. Veljesliitto kohdistaa jatkossakin voimavarojaan arjessa selviytymisen tukemiseen. Ensisijaista on huolehtia, että sotainvalidi- ja puolisojäseneet saavat kaiken sen tuen ja ne etuudet, joihin heillä on oikeus. Sotainvalidien Veljesliiton varsinainen jäsenpohja ja aatteellinen tausta ovat pysyneet samoina 75 vuotta. Veljesliiton tehtävänä on loppuun saakka tukea ikääntyneitä jäseniään selviytymään arjessa – aina 2020-luvulle.

Puheenjohtaja Esko Hirviniemen mukaan Sotainvalidien Keski-Pohjanmaan piiri ry toteuttaa Chydenius-instituutin kanssa Sotainvalidien puolisojen elämäkokemuksia -hankkeen. Tätä varten piiri sai viime huhtikuussa apurahan Suomen Kulttuurirahaston Keski-Pohjan maan rahastolta. Projektin yhteydessä kootaan haastattelun tietoja sotaveteraanien puolisojen ja leskien kokemuksista ja sodan ajasta.

Ilmari Luhtasala

Viipurin menetyks 1944

Viipurin menetyks aiheutti suomalaisten tunteissa todellista pelkoa ja ahdinkoa kuinka tässä Suomen lopulta oikein käy. Marskin päämajassa Mikkelissä puolustuksen murtuminen Viipurissa koettiin häpeällisenä tappiona ja liian helppona menetyksenä viholliselle. Totuus heikkoon vastukseen oli kuitenkin ollut jo ennalta nähtävissä. Pitkään jatkunut suhteellisen rauhallinen asemasotavaihe loi kuvan samanlaisesta tilanteesta jatkossakin, varsinkin kun Saksalla oli menestystä alkuvuosinaan Itä-Rintamallaan, mutta tilanteet muuttuivat sielläkin, ja samalla paineet Suomenkin rintamilla.

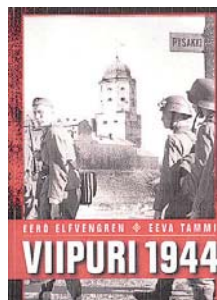
Kannaksen puolustuksen suunnittelussa ja linnoittamisessa tehdyt laiminlyönnit ovat usein jälkikritiikissä olleet yhtenä syyinä katastrofiin.

On esitetty arvostelua päämajakin kohtaan, joka salli esimerkiksi komentokorsujen kerskarakentamisen puolustuslinjojen parantamisen sijaan. Tämä on varmaan ollut tilanne, mutta se ei sitenkään ratkaisevasti vaikuttanut lopputaisteluihin. Paremmat korsut – puolustusasemat olisivat toki voineet helpottaa puolustusta, mutta eivät olisi estäneet läpimurtoa. Niin massiivinen vihollisen hyökkäys oli.

Kun puna-armeija sitten lähti hyökkäämään, se keskitti heti 9.6. aamulla voimakkaan tykistökeskityksen Valkeasaaren lohkolle ampuen n.300.000 kranaattia parin päivän sisällä kapealle alueelle. Suomalaisen puolustuksen hajosi ymmärrettävästi pirstaleiksi ja vetäytyminen alkoi. Hyökkääjiä johti marsalkka Govorov, jonka kun-

nianhimoisena tavoitteena oli juuri Viipurin valloittaminen. Hän muutti sitten hyökkäyksen painopistettä Kuuterselkään länsi – Kannakselle, jossa läpimurto onnistui nopeasti saavuttaen 18.6. Ala-Sommeen –Heinoen-Pilppulan tasan n. 10 km Viipurista. Maastollisesti Kannaksen puolustaminen oli varsinkin panssarivoimia vastaan mahdotonta, ei ollut mitään vesistö kallio tai ym maastoja panssarien kulkua rajoittamassa eikä varsinkaan riittävästi panssaritorjuntaan pystyvää aseistusta.

Päämajassa tietysti reagoitiin tilanteen kehittymiseen, ja apujoukkoja siirrettiin Aunuksen ja Maaselän suunnalta kovaa vauhtia Kannakselle ja Viipuriin. Samalla muodostettiin 20. prikaati, jonka komentajaksi määrät-

tiin jääkärieversti Kemppi. Hänen tehtäväkseen tuli sitten Viipurin puolustaminen. Tässä yhteydessä kenraalimajuri Lagus oli esittänyt kovana kantanaan, että Viipurista ja sen puolustamisesta tulisi luopua. Tämä herätti hämmennystä, mutta Lagus perusteli kantaansa toteamalla mm, että tällaisilla kannaksella siirretyillä korpusotureilla ja työkomennuksilla olleilla joukoilla ei ole taistelutaitoja panssariväen vastaan kaupunkisodassa eikä ilman kunnan panssari-

torjunta-aseita. Saksalaisilta hankittuja panssarirykkeitä ei osattu ajoissa käyttää, ja niin vihollinen ajoi panssarivaunujonojaan kaupunkiin. Tähän katastrofiin liittyy lisäksi monenlaiset ammusjalkeluhoollon epäselvyydet, jotka vaikeuttivat mm. tykistön toimintaa. Kuljetuksia alueella vaikeuttivat myös evakkoon lähtevät ja heidän ruuhkansa teillä.

Eversti Kemppi sai 20.6 klo 16.00 aikoihin tiedon, että vihollinen oli päässyt jo puolustajien selustaan kaupungissa ja panssarivaunut ajelivat pitkin Linnankatua. Hän oli tästä niin järkyttynyt, että halusi jäädä komentopaikkaansa KOP:n kellariin. Hänet saatiin lähimpien vaatimuksesta jättämään komentopaikkansa viime hetkillä, sillä vihollinen tuli jo punaisen lähteen torilta. Yrityksistä huolimatta ei puolustusta onnistuttu saamaan aikaan ennen Vi-

ipurinlahtea ja Kivisillansalmee, koska vihollinen pyrki seuraamaan suomalaisia hyökkäämällä suoraan liikeestä. Jatkossa eivät hyökkääjät onnistuneet, koska suomalaiset olivat ehtineet räjäyttää Viipurin sillat.

Taistelut siirtyivät sitten Viipurin länsipuolelle Tienhaaran – Tali – Ihantalan maastoihin. Vaikka oli epäily puolustajien kestävytydestä, joissa oli osa jopa rintamakarkureita, niin vastuuta tunnettiin ja asemat pidettiin. Tykistön yhteisvaikutus puolustukseen oli merkittävä. Saksalaisten apu niin Kuhlmeinen syöksypommittajien kuin panssaritorjunnan osalta vahvisti puolustusta. Asemissa pysyttiin ja vihollisen hyökkäykset ja suunnitelmat Suomen valtaamiseksi päättyivät.

Neuvostoliitolla kun oli kiire jakamaan Saksaa ja koko Eurooppaa.

Heikki Vehosalmi

Jussi Mannisen muistolle

Kotiseutuvaikuttaja Jussi Manninen kuoli Seinäjoen keskussairaalassa 14.8.2015. Hän oli kuollessaan 83-vuotias.

Jussi (Juho Matias) Manninen syntyi maanviljelijäperheeseen Kortesjärven Mannisessa, Myllykankaalla, 12.5.1932. Ajan tavan mukaan hänestä piti alun perin tulla vanhempiensa työn jatkajaksi, mutta jo nuorena alkanut yhteisten asioiden hoito vei hänet yhä vastuullisimpiin tehtäviin, joiden piiristä hän myös löysi varsinaisen leipäpuunsa. Tuntuma kotitilaan säilyi metsänhoidon kautta.

Jussi Mannisen yhteiskunnallinen toiminta alkoi nuorisoseuratyöstä ja laajeni nopeasti muihin oman pitäjän tehtäviin, mm. kunnallisiin luottamuselimiin ja edustuksiin sekä paikallisosuuspankin luottamustehtäviin. Eryydestä hänen armonsa kuitenkin kohdistui kotiseudun kulttuurilämää ja perinteitä vaaliviin toimiin ja johtotehtäviin mm. Kortesjärvi-seurassa, Järvisseutu-seurassa ja

Lions-toiminnassa.

Kulttuurityö ei jäänyt koskemaan vain kotipitäjää ja -aluetta. Kortesjärvi-seuran perustamisen Markin museon Jääkärihuoneesta sai alkunsa valtakunnallinen Suomen Jääkärimuseo. Sen perustamisessa Kortesjärvelle Jussi Mannisen työpanos oli merkittävä, ja hän toimi itseohjeutetusti museon johtokunnassa. Hän oli Kortesjärvi-seuran kunniapuheenjohtaja.

Eryydestä merkittävää on hänen toimintansa Etelä-Pohjanmaan järviolueella toimivan Järvisseutuseuran aseman ja seuran julkaiseman Järvisseudun sanomat-lehden aseman vakiinnuttamisessa. Hän toimi vuosikymmeniä sen eri tehtävissä: mm. johtokunnassa, taloudenhoitajana, lehden Kortesjärven konttorinhoitajana, ja myös toimitustehdävissä sekä lehdestä että Järvisseudun Historia-teoksen toimituskunnassa. Jussi Manninen sai ansiokkaasta toiminnastaan Järvisseutuspalkinnon. Hänet on myös palkittu paikallislehdistön Antti-patsaalla.

Jussi Mannisen elämäntyö on poikkeuksellinen.

Muodollisen koulutuksen jäätyä vähäiseksi hän kuitenkin pystyi käyttämään lahjakkuuttaan monipuolisesti ja menestyksekkäästi. Kotiseudulla ei juuri löydy toimintaa, jossa Jussi Manninen ei olisi ollut aloitteellinen ja toimelias. Hän ei tuonut itseään esille, mutta toimi missioidensa eteen rohkeasti, harkiten ja päättäväisesti. Tulokset puhuvat puolestaan, mistä todisteena ovat hänen saamansa lukuisat huomionosoitukset, viimeksi Suomen Kotiseutuliiton myöntämä kotiseututyön korkein ansiomitali. Jo aiemmin hän oli saanut Suomen valkoisen ruusun ritarikunnan I luokan mitalin kunniaristein.

Kun myös rentoutusta tarjonneet metsätyöt ja taitavan puusepän rakennusprojektit viime vuosina jäivät vähemmälle, Myllykankaan kotitilan liitit täytyivät ahkeran työn tuloksena klapeista hyödynnettäväksi lapsien ja sukulaisten takoissa ja saunan lämmityksissä.

Kotiseudun hyväksi tehty työ, mutta myös oman suvun vaiheiden selvittäminen ja huolenpito läheisistä – aina Amerikoihin asti – leimasi Jussi Mannisen kaikkea toimintaa. Oman perheensä – vaimonsa sekä kahden tyttärensä ja heidän perheiden – lisäksi hän jaksoi olla kiinnostunut myös sisarensa ja veljensä lapsista, jotka olivat varhain menettäneet isänsä, ollen aina valmis kannustamaan heitä eteenpäin elämässä.

Jussi Manninen oli humaani, hyvä ihminen.

Sinikka Salo

Helsinki (Purmojärvi)

Kirjoittaja on Jussi

Mannisen veljentytär.

Sinunkin apuasi tarvitaan

Veteraanien henkisen perinnön siirtäminen tuleville sukupolville on meidän kaikkien yhteinen asiaamme. Tätä työtä tukemaan tarvitaan myös sodan koettelemuksista kertovaa esineistöä.

Auta meitä kokoamaan Pietarsaaren kaupunginmuseon veteraanitilaan asuja, aseita, kartoja, kirjallisuutta, kirjoja, valokuvia, kunniamerkkejä, lippuja, standaareja, viirejä, puhdetöitä, sotilaspasseja jne. jotta veteraanitilalle asetetut toiveet toteutuvat. Mukana hankkeessa ovat Sotainvalidit, Rintamamiehet, Sotaveteraanit, Sotilaspojat, Reserviveteraanit ja Reserviläiset.

**Museo päivystää
joka keskiviikko klo 14–17**

**Pietarsaaren
kaupunginmuseo,
Isokatu 4, puhelin 06–785 1111**

Haapajärven sotiemme veteraanien perinnehuone SUOJALUKKO

Osoite:

Kauppakatu 19, 85800 Haapajärvi
Sisäänkäynti kunnan kulttuuritalon pihan puolelta.

**Avoimna sopimuksesta,
p. 044 4456 202 tai 0400 965 195**

VASA KRIGSVETERANMUSEUM VAASAN SOTAVETERAANIMUSEO

**Specialutställning / Erikoisnäyttely
Finlands flygvapen och
luftvärn 1918–1945
Suomen ilmavoimat ja
ilmatorjunta 1918–1945**

**Kyrkoesplanaden 22
Källarvåningen**

**Kirkkopuistikko 22
Kellarikerros**

Öppet / avoinna: Sö/su kl./klo: 14:00–16:00

Grupper / ryhmät:

- enligt överenskommelse,
- sopimuksen mukaan.

tel. / puh. (06) 3129 894.

Suomen Jääkärimuseo Finlands Jägar museum KORTESJÄRVI

- Museossa kerrotaan jääkäriliikkeen syntyvaiheista, toiminnasta ja sen merkityksestä maamme itsenäisyydelle.
- Jääkärien tarina kertoo lähes 2000 nuorukaisesta, jotka lähtivät Saksaan oppimaan sotataitoja tavoitteenaan itsenäinen isänmaa.
- Perusnäyttelyn lisäksi museossa on viimeisen jääkäriin, kenraali Väinö Valveen huone sekä vaihtuvia erikoisnäyttelyitä.
- Museossa on huomattava kokoelma jääkärien sukulaisten lahjoittamaa materiaalia.
- Museokaupassa kiinnostavaa ostettavaa.

Avoimna	ti-ke klo 12.00 - 16.00 tai sopimuksen mukaan 15.6. - 15.8. ti-su klo 11.00 - 17.00
Pääsymaksu	2,50 €/1,50 € (sis. sisäänkäynti ja opastuksen) Museokauppa

Tilauksesta rooliopastus, jolla "Jääkäri Autio" kertoo väräytymisestäään jääkäriksi, koulutuksestaan Saksanmaalla ja saapumisestaan Suomeen 1918. Rooliopastuksen hinta 30 € /ryhmä + normaali sisäänkäyntimaksu.

Kirja:
Niittokone-
asiamiehistä
jääkäreiksi.
Esitelmiä
jääkäri-
seminaareista
1998-2007.

Kirjan hinta
15 euroa.

Osoite Jääkärintie 80
62420 KORTESJÄRVI

Puhelin Puh. (06) 2412 9841, 040 148 4420,
040 764 7755
suomen.jaakarimuseo@kauhava.fi

Ylennystilaisuuteen kutsuttujen uljaat rivit. Eturivissä ensimmäisinä majuriksi ylennetyt Teemu Hauhia Kurikasta ja Seppo Hautala Vaasasta.

Puolustusvoimain Lippujuhlan päivänä 2015

Majuriksi ylennetty Seppo Hautala esitti kiitokset ylennettyjen ja palkittujen taholta.

SVR R ja kunniakirja Hannu Sulkakoskelle

Ansoistaan kiltatoiminnassa ja erityisesti Vaasan Sotaveteraanimuseon näyttelytoiminnan aktiivisena vetäjänä Per-Erik Fantille luovutettiin Maanpuolustuskiltojen liiton Kilta-ansiomitali.

Thor Guss sai vastaanottaa Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitalin kultaristein.

Lukion rehtori, majuri reservissä, Hannu Sulkakoski sai vastaanottaa Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkin, jonka luovuttivat komentaja Jukka Ranta ja Vaasan Reserviupseeriin puheenjohtaja Peter Norrgård.

"Huono vointi ei ole vaihtoehto"

Mikään vastoinikäyminen ei ole vienyt Toivo Vierimalta positiivista elämänasennetta

Nivalan vanhin ihminen, maliskyläläinen Toivo Vierimaa, saavutti alkuvuodesta 106 vuoden iän. Keskipohjalaiset sotaveteraanit ja -invalidit kävivät onnittelemassa Suomen vanhinta sotainvalidia hänen kotonaan.

Sotainvalidien Veljesliiton Keski-Pohjanmaan piirin puheenjohtaja Esko Hirviniemi kyseli Vierimalta hänen ratsuväkijaostaan, ja vastaukset tulivat kuin apteekin hyllyltä. Muisteloissa esiintyi muun muassa suomenhevonen Uoma, joka oli perusuonteeltaan vihainen - mutta ei Vierimaata kohtaan.

– Sitä piti osata käsitellä. Muuten tuli kaviosta, Vierimaa muisteli.

Vaikka Toivo Vierimaa on ollut hevosten kanssa tekemisissä todella pitkään, onnettomuuksia ei ole sattunut.

– Yhden kerran hevonen potkaisi minua. Se oli hevoselta erehdys.

Myös siihen löytyi selitys, miksi

pimeässä metsässä hevosia ei saa jättää yksin.

– Ne ilmoittavat toisilleen sijaintinsa ja paljastavat sen samalla vihollisellekin. Kenttätalissa pitää aina laittaa kaksi hevosta yhteen.

Edelleen yksin omassa kodissaan

Kun Toivo Vierimaan tytär Leena Myllylä tulee käymään ja kysyy vointia, 106-vuotiaalla on neljä vastausvaihtoehtoa: hyvä, oikein hyvä, erittäin hyvä tai melko hyvä.

Tämä kuvastaa hyvin Vierimaan suhtautumista maailmaan. Hän on elämänsä aikana ehtinyt kokea yhtä sun toista, muun muassa kahden vaimon ja kahden lapsen menetykset, mutta mikään kokemus ei ole masentanut häntä.

– Hän on hirveän myönteinen ja tyytyväinen elämäänsä. Hän ei naise koskaan mistään, Leena Myllylä sanoo.

Vierimaa asuu edelleen yksin

Toivo Vierimaa on 106-vuotias ja asuu edelleen kotona.

Vierimaan pitkän iän taustalla. omakotitalossaan Maliskylällä. Myllylä käy muutaman kerran päivässä auttelemassa isäänsä arjen askareissa. Myös muita vieraita Vierimaan luona käy, mutta luonnollisesti omanikäinen seura on vähissä. Kotona asuminen on kuitenkin yksi merkittävä tekijä

Nykyään päivät kuluvat lepäillessä, lehtiä selatessa sekä lintuja, lemmiä ja hevosia ikkunasta tarkkaillen.

Vielä 90-vuotiaana Vierimaa kävi Amerikassa. Eläkkeelle jäätyään hän matkusteli muutenkin paljon, muun muassa läpi Siperian radan.

Avainsana on palvelu

Esko Hirviniemi kertoo, että Keski-Pohjanmaan piirin alueella asuu tällä hetkellä noin 200 sotainvalidia. Puoliso- ja leskijäseniä on noin 400. Järjestön tavoitteena on, että sotainvalidit pystyisivät asumaan mahdollisimman pitkään kotonaan.

– Se olisi paras ratkaisu sekä asianomaisen että yhteiskunnan kannalta.

Toivo Vierimaaalle hän korosti sanaa palvelu. Upseerin puku päällä puhunut everstiluutnantti evp Hirviniemi muistutti, että nivalalaiselta ei vaadita enää palveluksia - päinvastoin.

– Toivo on palvellut meitä, isänmaata ja yhteiskuntaa. Nyt on meidän aikamme palvella häntä, Hirviniemi korosti.

Kuva ja teksti
Eetu Kupulisoja
Nivala-lehti

Sotiemme veteraanit 2015 -keräys

Sotiemme veteraanit 2015 -keräyksen kuluvan vuoden toinen kierros toteutettiin syyskuun loppupuolella, jolloin varusmiehet Niinistö ja Dragsvikistä keräyslippineen miehittivät liikekeskuksien ja yksittäisten kauppojen liiketilat.

Kaikkiaan keräykseen osallistui 160 varusmiestä. Myös veteraanijärjestöjen tukijäsenet ja muut vapaaehtoiset olivat liikkeellä kahtena lauuantaina.

Pohjanmaan maakunnassa keräys toteutettiin kymmenellä eri paikkakunnalla.

Vaikka sateinen sää jonkin verran vähensi väkimääriä liikkeissä, niin keräystuoton odotetaan nousevan lähes edellisvuosien tasolle. Lopulliset laskelmat valmistuvat lokakuun aikana, joten palaamme asiaan lehtemme joulukuun numerossa.-rl-

Rukajärven suunnalla tais-
teluihin osallistunut sotave-
teraani Yrjö Savola (92v.) toi
sotainvalidien ja -veteraanien
tervehdyksen Vaasan ja
Mustasaaren alueelle keräyk-
seen lähteille varusmiehille.
Nuoret sotilaat kuuntelivat
vakavina vanhan veteraanin
muistoja sodan armottomista
ajoista.

Kuva veteraanikeräyksen
käskynjohtajasta Pietarsaaren
Prisman tiloissa 18.09.2015.
Mukana 34 varusmiestä Uu-
denmaan Prikaatista. Varus-
miesjohtajina kokelas Hägg-
blom ja alikersantti Ahlberg.
Kuva ja teksti Matti Ranta.

POHJANLAHDEN LAIVASTOKILLAN KEVÄT

Muun toiminnan ohessa kiltta järjesti kuluvaan vuoden kevätkaudella kaksi matkaa, toisen 23.5. Porin Reposaareen ja toisen 10.6. Isoonkyröön. Reposaareen liittyi eräs Suomen laivaston surullisimpia tapahtumia, kun torpedovene S2 upposi syysmyrskyssä vieden mukanaan koko miehistön, 53 merisotilasta. Kysymyksessä oli rannikkolaivueen harjoitusohjelmaan kuuluva syyspurjehdus Pohjanlahdella.

Laivueeseen kuului kaksi tykkiveneä ja torpedoveneet S1 ja S2. Yli 10 botorin myrskyksi kasvanut luoteistuuli kaatoi ilmeisesti Reposaareen suojaan pyrkineen torpedoveneen. Muut laivueen alukset pelastuivat, Ruotsin rannikolle, Vaasaan ja Mäntyluotoon. Laivastokillan Suupohjan yhteyshenkilö, kapteeniluutnantti res. Antero Honkasalo on tehnyt tapahtumasta artikkelin Rannikon Puolustaja -lehteen. Varmaankin hän lähettää sen pyynnöstä muille asiasta kiinnostuneille.

Yhteystiedot ovat antero.honkasalo@pp.inet.fi tai 040 8484053. Honkasalo toimii retkeläisille oppaana tutustumatta Reposaaren muihin nähtävyyksiin. Matkaan otti osaa kymmenen kiltalaista.

35 kilometrin päässä Vaasassa sijaitsevan Isonkyrön menneisyyteen sisältyy aivan annos sotahistoriaa, jos-

Matkalaiset S2:n muistomerkillä

ta tunnetuin epäilemättä on helmikuussa 1714 käyty Napuen taistelu. 300 vuotta sitten käyty taistelu herätettiin

henkiin elokuussa 2014, tosin vain tilapäisesti. Hävitty taistelu oli osana päättämässä Ruotsin suurvaltakautta, eivät edes Isonkyrön urheat talonpojat kyenneet silloista perivihollista, venäläistä, nujertamaan, vaikka mukana oli myös Armfeltin karoliinarmeija. Lähtötilanne oli kuitenkin venäläisille edullinen, sillä heillä oli miehistövoima (10863 vastaan 5524, lähde C-B.J.Petander: Napuen taistelu).

Muut nähtävyydet niveltivät osin ylläkerrottuun taisteluun: Armfeltin kivi, vanha kirkon vieressä oleva Karoliinikeskus sekä Asemiesmuseo. Vain keskustassa oleva tykkipuisto, jossa on yhdeksän erilaista tykkiä, jv-tykistä ilmatorjuntakanuunoihin, poikkeaa Napuen taistelun teemasta, ja edustavat uudempaa aikaa. Kuvassa oleva venäläinen H 152 38 oli Vaasan Rannikkopatteriston pääase 1960-luvulla, tosin museokappale on vuotta nuorempi. Kannattaa käydä vilkaisemassa. Isokyrö on todella sotahistoriasta kiinnostuneille tutustumisen arvoinen paikkakunta. Suositelen. Tälle matkalle osallistui 11 henkeä, myös muita kuin laivastokiltalaisia.

teksti ja kuvat
Teuvo Roden

Jalkaväkitykit vartioivat Isotakyröstä sotaan lähteneiden muistomerkkiä

Tykkipuiston raskasta kalustoa. Kanuunahaupitsi H 152 38 013.

Reposaaren kirkko on nähtävyyks sinänsä.

Wkis fakta om J Z DUNCKER

”Joachim Zachris Duncker, född i Kristina socken i Savolax 12 november 1774, död 5 juli 1809, var en officer i svenska armén, farfar till Daniel Joachim Edvard Duncker.

Duncker tillhörde en gammal tysk krigarsläkt, som redan under 1600-talet omtalas i Finland. Han blev 1789 fänrik vid Savolaxbrigaden och deltog i Ryska kriget 1788-90. Han blev 1804 kapten vid brigadens jägarregemente, Savolax fotjägarregementet. Under kriget 1808-09 utmärkte sig Duncker bland annat i slaget vid Pulkila den 2 maj och i slaget vid Virta bro den 27 oktober 1808.

Duncker tjänstgjorde vid fjärde savolakska jägarebataljonen och ut-

nämndes till major 1808. Vid Finlands utrymmande efter konventionen i Olkiojoki följde han Cronstedts fördelning till Västerbotten och utnämndes till överstelöjtnant i armén 1809. Duncker stupade i slaget vid Hörnefors och begravdes tillsammans med den ryska kavalleriöversten Aerekof vid Umeå stads kyrka av den ryske generalen Nikolaj Kamenskij.

Genom Johan Ludvig Runebergs ”Fänrik Ståls sägner” är Joachim Zachris Dunckers namn för framtiden räddat från glömskan. Tito Collianders Duncker - en av de tappas skara från 1943 bygger på Dunckers egna brev.”

DUNCKERS DAG 2015 i Hörnefors

Den 3 juli åkte en grupp av Jakobstads nejdens reservister över till Umeå för att på söndagen den 5 juli delta i Dunckers dag i Hörnefors. Umeå stad, Svenska försvaret, Svenska kyrkan, ostens reservister samt övriga lokala eldskålar har under ett antal år firat minnesdagen av ”affären vid Hönefors 1809”.

Även tidigare har representanter från Finland varit närvarande på Dunckers dag i form av någon stamanställd från en finländsk brigad. Det som nu var nytt för i år är att en hel grupp finska reservister med mandat från Björneborgs brigad var närvarande under hela dagen.

Egentligen så började vi redan på lördag eftermiddag med att uppvakta med ett blomsterarrangemang vid Dunckers grav bredvid Umeå stadskyrka. Sedan förflyttade vi oss till gamla gamisonens officersmäss där vi minglade med personal från svenska försvaret och frivilligförsvaret. Efter att vi bröt upp från officersmässen på kvällen gick vi ännu ner till stan via det hus väster om järnvägsstationen där pojarna (jägarrörelsen) hade en fristad (typ safety house) på resan ner till Tyskland och under resan hem.

När vi kom till Hörnefors och Brukskyrkan på söndag förmiddag så fanns också 2 veteraner från våra krig på plats som vi hälsade på. Hon var född i Jakobstad och uppväxt i Karleby och tjänade som front Lotta. Han var från Replot och hade tjä-

nat i IR 13. Hur länge dessa veteraner levit i Sverige har jag inga uppgifter om. Vi avdelade 2 man för att sörja för veteranernas dag skulle bli dem till fromma. Efter gudstjänsten följde kransnedläggning vid Dunckers monument på andra sidan ån. Efter kransnedläggningen och talen hölls det fika i det gröna bredvid brukskyrkan, redan under fikat uppenba-

rade sig von Döbeln med adjutant på en ståtlig häst bland publikum. Efter fikat blev den finska armén uppställd på rad och von Döbeln avtackade de som fanns kvar av de finska trupperna via ett långt tal som tog mannarnas känslor till ytan. Efter von Döbelns tal var vi fria att bege oss hem till fosterlandet.

Efter detta fortsatte dagen med en guidad rundtur ge-

nom de olika stridsplatserna utmed ån i Hörnefors, bussen som tog något över 70 personer blev fylld till sista plats.

Detta var en mycket värdefull tillställning och våra veteraner trivdes i vårt sällskap. Arrangörerna har nu efteråt uttryckt sitt nöje över att få ha med motiverade och glada finska reservister på DUNCKERS DAG.

Jörgen Härmälä

PENAN ELÄMÄÄ III

Lentoupseerikurssi

Vuosittain vietitiin Ilmasotakoulussa läpi kaksi lentoupseerikurssia. Toinen alkoi tammikuussa ja toinen keuhakuussa. Kurssien vahvuus 35–40 oppilasta.

Kauhavalla saatiin alkeislenkoulutus n. 60 tuntia Stieglitz- ja Viima-koneilla kuuden kuukauden aikana, ja sen jälkeen kurssilaiset komennettiin, puolet ja puolet, Karjalan Lennostoon Uttiin ja Satakunnan Lennostoon Poriin viiden kuukauden ajaksi.

Koulutus saatiin Vihuriharjoitushävittäjällä, joka oli jo paljon kehittyneempi ja vaativampi konetyyppi kuin Kauhavan ”kangaspuut”. Nopeus oli yli kaksinkertainen.

Piti opetella startin käyttö, potkurin lapakulman säätö, radion ja radiokompassin käyttö, laskutelineiden normaali- ja varakäyttö sekä laskusiivikkeiden käyttö lentoonlähdessä ja laskussa.

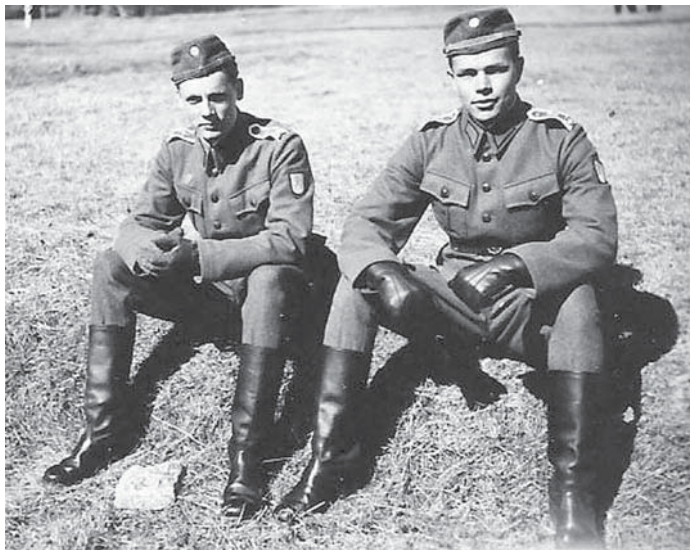
Lentotunteja kertyi n. 100, oltiin melko kokeneita, kun siviilissä vaadittiin yksityis-

lentäjän lupakirjaan 40 lentotuntia.

Vuosittain saatiin reserviin melkoinen määrä uusia lentäjiä, joista osa jatkoi kadettikouluun ja osa aloitti lentoyhtiöiden lentoperämieskoulutuksessa. Näin ilmavoimat tuki ratkaisevalla tavalla myös siviili-ilmailua.

Kurssiltamme seitsemän kadettikouluun, neljä liikennealentäjäksi, neljä värvätyksi vänrikiksi ilmavoimiin ja rajavartiolaitokseen. SA-kokoonpanossa res.ups-lentäjiä sijoitettiin mm. viestikeskuksiin, lentokenttäkomppaniioihin, ilmalavontakeskuksiin ym.

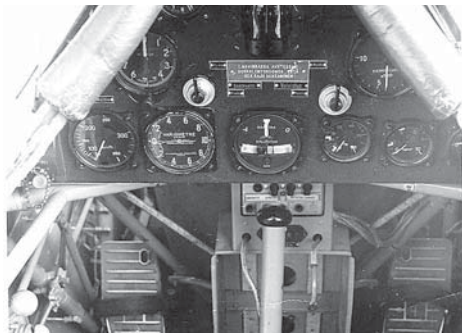
Lentoupseerioppilaat Pentti Teulahti ja Pekka Louhelainen aloittivat JP1:ssä Vaasassa keuhakuussa 1956. Aliupseerikoulun aikana he näkivät sattumalta sotilaskodissa munkkikahvia juodessaan ”Hesarissa” hakuilmoituksen 7.1.1957 alkaen Lentoupseerikurssi 27:lle. Jos pääsisimme pääsykokeisiin, niin se tietäisi ainakin kahden päivän Hel-

Lentoupseerioppilaat Pentti Teulahti ja Pekka Louhelainen.

Ryhmäkuva maaliskuiselta Kauhavan lumilakeudelta.

”Stikun” ohjaamo.

Romutettavan ”Sotamersun” ohjaamo ihailmassa Kauhavan I-hallin kulmalla.

Vanhemman kurssin oppilaat Pertti Seeve ja Risto Aromaa suorittamassa vaihtoa ja taas taivaalle. Takana bensatynnöt ja -pousari, jolla oppilaat suorittivat itse koneiden tankkaukset mekaanikon tarkan valvonnan alla. Kaverille käynnistettiin moottori potkurista heittäen. Jokaisella oppilaalla oli oma laskuvarjo. Oppilaat työnsivät aamuisin koneet hallista ulos ja iltaisin takaisin.

sinkimatkaa. Ensimmäinen päivä lääkärintarkastuksia ja toinen psykologien soveltuvuustestejä.

Selvisimme molemmat kurssille yli 600 hakijan joukosta, ja niin alkoi uusi mielenkiintoinen ajanjakso, joka tarkoitti varusmiesajan pitenemistä n. 18 kuukauden pituiseksi 11 kuukauden sijasta. Ylipalvelus kannatti.

Aliupseerikoulun käyneinä meitä käytettiin erilaisina apukouluttajina yleissotilaallisen koulutuksen eri vaiheissa.

Vauhdilla käytiin läpi sotilaskoulutuksen alku ja lentoteoria, sillä ilmassa oltiin ensimmäistä kertaa jo 6.2.

Avokoneissa ei olisi tarjennut talvipakkasilla ilman turkishalareita, turkishuuvaa ja turkkäksineitä.

Pena opettaa konekiväärin ammuntaa Jouko Liusvaaralle, joka yleni everstiksi.

"Pastori" Matti Saria kk:n kahvoissa ja sätkä hamppaissa, jotta näyttäisi enempi "sotajermulta"

Kurssiaikana luodut ystävyysuhteet säilyvät läpi elämän. Pekka Louhelainen (vas.), ekonomi ja Juhani Hakkarainen, joka oli Upsalan Eläintieteellisen korkeakoulun professori. "Jussin" kanssa meillä on omat kesämökkit Kuopiossa, josta teemme keväisin muistelomatkan Kauhavalle Lentosotakoulun killan vuosijuhlisiin, joissa voi tavata lentäjystäviä eri vuosikymmeniltä. Vanhimmat ovat olleet 94-vuotiaita.

Raimo Seppänen, evp. Malmin lentoaseman päällikkö tunnelmoi Vihurin vieressä kurssiaikoja käydessämme Tikkakoskella Ilmailumuseossa.

Lappajärven leirin traaginen loppu

Muistikuvat mustan maanantainpäivän 15.4.1957 tapahtumasta ovat vielä näin onnen kymmenen vuoden jälkeenkin jotenkin epätodellisia.

Me kurssilaiset olimme hoitaneet aamutoimemme ja valmistauduimme aloittamaan lento-ohjelmaamme. Opettajamme olivat lentäneet Kauhavalle viikonlopuksi, ei nyt sentään kaikki, mutta ainakin osa ja olivat palaamassa Lappajärelle aloittamaan viikon koulutusohjelmaa.

Aamun sää oli keävien kirkas, ilmeisesti yöllä oli jo kuitenkin kehittynyt järvelle pintasumua.

Aamu oli jo pitkällä, kun kuulumme, että on sattunut onnettomuus, kone on syöksynyt järven jälle.

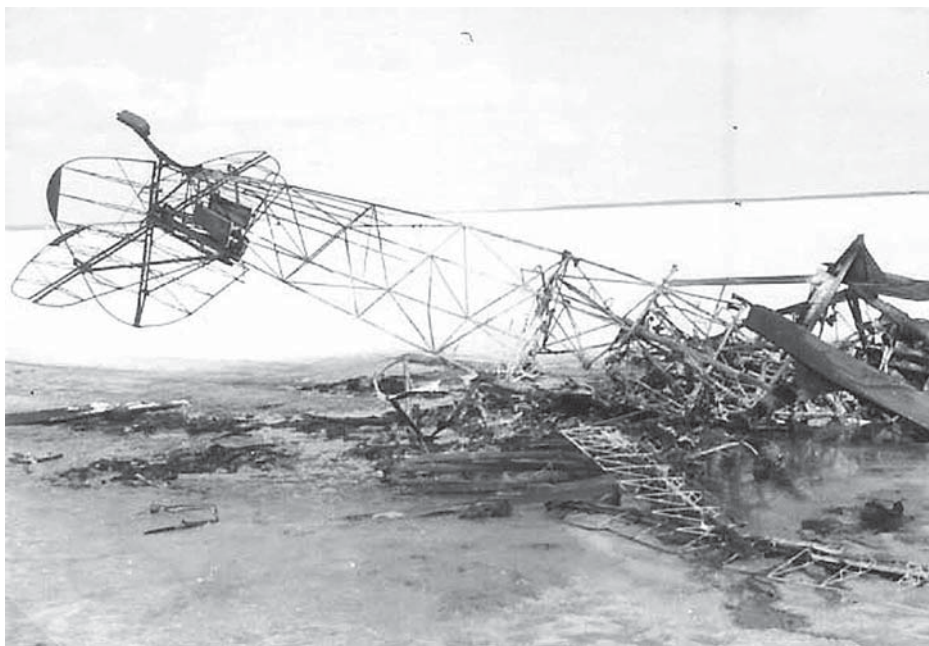
Kävi ilmi, että kurssimme johtaja yll. Allan Pehrman ja konetarkastaja Lemponen olivat syöksyneet pintasumussa järven jähän.

Viima-kone oli syttynyt tuleen ja molemmat olivat saaneet surmansa.

Ajattelin, että tämä ei voi olla totta, muistissani on vieläkin, niin kuin varmaan muillakin kurssikavereillani, kurssin johtajamme sanat, kun hän puhui kurssillemme alkuvaiheessa sanoen: "Muistakaa, Suomi ei tarvitse sankareita multaa suussa."

Pehrmanin "Allu", kuten me häntä kutsuimme oli rehti ja reipas nuori upseeri ja loi kurssiin ryhtiä ja ainoa upseerihenkilö. Muistan, kun hän joskus veti meitä aamulenkillä, siinä oli menoa ja meininkiä. Hän lensi myös meille kaikille tarkastuslennot ennen yksinlentoa.

Myöhemmin "Allun" leskelle kurssimme keräsi jonkinlaista avustustakin.

"Allun" Viiman jäännökset, kone oli iskeytyessään jähän ollut selällä, ilmeisesti tapahtumaan on johtanut ohjausvirhe, "muljahdus". Olisi mielenkiintoista saada nähtäväksi onnettomuustutkintaselostus tapahtumasta.

Muistaakseni meille ei mitään "debriefingä" onnettomuudesta pidetty, eikä "kallonkutistajat" antaneet traumahoitoa. Onnettomuudesta oli uutisia monissa maakunnallisissakin lehdissä.

Lentopöikien sarkastisesta huumorista kerrottakoon, että kun kaputin jälkeen menimme ruokailuun, totesi Pitkämäen "Moppe": "A-varaus Allun voinapista".

Lentäminen jatkui seuraavana päivänä, lentopäiväkirjani mukaan lensin 16.4. Stigulla puoli tuntia kaartoarjoittelua ja sitten "Kausa-Jaskan" kanssa puolen tunnin taitolentokou-

lulennon ja sitten vielä tunti (2x30 min) taitolentoa yksin ja vielä puoli tuntia Viimalla kaartoarjoitusta yksinlentoa.

Lentämistä siis yhtenä päivänä 2 t 30 min. Varmasti ajateltiin, että pojat vaan lentämään, ettei tule lentopelkoa onnettomuuden takia, eikä tullut.

Suksikonelennot oli lennetty ja seuraava merkintä lentopäiväkirjassani on vasta 27. toukokuuta Kauhavalla, silloin varmasti pyörälaskutelineversiolla (Stigu 28), opettajana Alpo Aaltonen.

Pienoismallilla ohjausoppia harjoitellen Pena (vas), Martti Yli-Renko oli lähetystönneuvos LA:ssa, Matti Viljanen oli kansanedustajana monta kautta, Veli Raikas Nieminen kapt.evp. Kokkolasta.

Kalotti 2015 Bodenissa

Lienee Esteri jostain syystä suivaantunut, kun vettä tuli taivaan täydeltä matkalla Ruotsin Bodeniin, Norrbottenin Rykmenttiin I19 elokuun viimeisenä perjantaina. Edessä hämmötti 45. yhteis-pohjoismainen reserviupseerien Kalottitapaaminen, johon viime vuosina ovat oman lusikkansa pistäneen myös pohjoisen RES:n pojat ja itsenäisen Viron reserviupseerit.

I19:n portti löytyi muuttaman kunniakierroksen jälkeen. Vartiorakennuksen tummennettujen lasien läpi ei näkynyt mitään, mutta ääni kehotti pistämään henkilökortin lukijaan. Mahtoi olla robotti, eihän täällä ole enää yleistä asevelvollisuuttakaan, keskitytään vain kansainvälisiin ongelmiin ja ihmistyöhön maksaa täälläkin liikaa.

Veräjä aukesi ja päästiin jo tutuksi käyneen kasarmirakennuksen pihaan. Ruotsalaiskansalliseen tapaan saimme lämpimän ja veljellisen vastaanoton. Kolkon pitkän kaikkuvan sotaväen käytävän yhden oven takaa löytyi meille osoitettu tupa, joka tuli olemaan kotimme seuraavat pari päivää. Kodinomaisesta tunnelmasta täydensivät lattialla pyörivät villakoirat. Ilta oli varattu vapaaseen seurusteluun ja kuulusten vaihtamiseen. Varuskunnan kerholla ruokaa ja juomaa sekä hurttia huumoria riitti niin, että vuorokausikin ehti monen kohdalla vaihtumaan lauantaiksi.

Lauantai, ennusteista huolimatta, aukeni sateettomana ja aurinkoisena, joten juhlaa neljän valtakunnan, Ruotsin, Norjan, Viron ja Suomen lipunnosto samoin kuin päivälle varattu perinteinen herrasmieskilpailu sujui mainiossa säässä.

Bodenin molempiin rykmenteihin (I19 ja A9) tuketuksi oli onnistuttu laatimaan osallistujien ikärakenteelle sopivan leppoisa tehtäväraita ja ikään kuin tulevaa ennustaan oli joukkoon lisätty uutena lihaskuntotesti.

Virolaiset virkaveljemme ovat paikkansa ansainneet Kalottiin. Kuvassa Kaitseliitin Tallinnan Harju Malevin päällystystä. Luutnantti Martin Sleng, luutnantti Andres Ots, majuri Rene Saart, luutnantti Vello Siidar ja alikersantti Erkki Tikan.

Rosin puheenjohtaja kapteeni Lars Sjöberg palkittiin Vaasan Reserviupseeripiirin mitaililla pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta yhteistyöstä.

Totuushan on, että väki on pahasti päässyt ukkoontumaan ja siinä tulee jatkossa olemaan haastetta järjestäjille. Ratkaisua ollaan hakemassa kodinturvajoukko- ja maakuntajoukko-

tasolta. Nuorissa on tämänkin vuosittaisen tapaamisen tulevaisuus.

Norjalaiset veivät kisan voiton taas kerran ja keräsivät pytyt ja pokaalit kotiin vietäviksi eikä kukaan kehdannut epäillä, että voitto olisi tullut kiellettyjen aineiden siivittämänä. Vilpittömät onnittelut siitä heille, vain voittajat muistetaan.

Norrbottenin rykmentin menneisyydestä ja nykypäivästä oli meille kertomassa majuri Bengt Flodin. Rykmentti on Ruotsin suurimpia niin toimintansa kuin alueensa puolesta. Pääpaikka on Bodenissa, mutta toimintaa on etelän Härnösandista pohjoisen Kiirunaan saakka. Sotilaita koulutetaan kahteen mekanisoituun pataljoonaan ja yhteen jääkäripataljoonaan.

Lue lisää <http://www.forsvarsmakten.se/sv/organisation/norrbottens-regemente-i-19/kontakt/>

Hänen esityksenä huipentui omakohtaisiin kokemuksiin Afganistanista. Onhan rykmentin yhtenä tehtävänä ylläpitää valmiutta kansainvälisiin operaatioihin ja poliittisten päätösten mukaan osallistua niihin. Hänen esityksenä oli hyvin henkilökohtainen ja koskettava, se ei jättänyt ketään kylmäksi.

Olisikohan meillä, kaikista pikku asioista valittavilla,

jotain opittavaa häneltä, elämän arvoista, tavoitteen asettelusta, päättävyydestä ja tahdonlujuudesta. Tästä lehdessä löytyy hänen tarinansa ruotsinkielisenä.

Päivä päättyi upeissa puitteissa pidettyyn juhlaillalliseen. Puheita pidettiin ja muistolahjoja jaettiin. Vaasan Reserviupseeripiiri halusi muistaa pitkäaikaisesta hyvin sujuneesta yhteistyöstä ROSIN:n puheenjohtajaa kapt. Lars Sjöbergiä piirin mitaililla ja kapt. Jerker Franzenia piirin standaarilla.

Sunnuntai oli harjoituksen purkua ja hyvästien jättöä, tapaamisiin ensi vuonna Heinuvaarassa. Taisimmepa saada villiintyneet villakoiratkin talteen ja tilat luovutuskuntoon.

Tehtäköön Kalottitapaamisten jatkosta mitä tahansa suunnitelmia ja päätöksiä niin toivottavaa on, että tämä hieno perinne jatkuisi vielä ainakin seuraavat 45 vuotta.

Kiitokset isännille onnistuneista järjestelyistä ja kaikille mukana olleille miellyttävästä viikonlopusta.

Alpo Koivuniemi

Vaasan edustusjoukkue, majurit Ehrnrooth, Koivuniemi, Sulkakoski ja Bostrom. Muuten nuorekkaassa joukossa on havaittavissa lieviä ukkoontumisen merkkejä.

Alkupalat ja Rosinin "snapvisor" vihkonen on jo saatettu pöytään. Kunin-gaskunnassa on aina pidetty hyvää huolta vieraista. Ruokaa, juomaa ja pitkiä puheita on riittänyt.

Käyttöön jo 70-luvulla otettu laserohjattu lähitorjuntaohjusjärjestelmä ROBOT 70 MT on palveluskäytössä vielä tänäkin päivänä joissakin joukoissa.

RANNIKKOMYRSKY 2015

– taistelusimulaattorin kertomaa

Lohtajalla Vattajan ampumaja harjoitusalueella on ollut satoja leirejä, mutta MPK:n Pohjanmaan maanpuolustuspäiriin RANNIKKOMYRSKY 2015 -harjoituksessa 7.-9.8.2015 vanha TASI-simulaattori vaihtui ensimmäistä kertaa KASI-järjestelmään, eli kaksipuoliseen simulaattoriin.

KASI, kaksipuolinen simulaattori

KASI-järjestelmä oli tuotu Vattajalle Porin prikaatista, ja sitä oli käyttämässä siihen koulutettu kantahenkilökuntaryhmä. Kapteeni Markki Porin prikaatin ”Säky-län päästä” kertoi, että erityisten kypärä-, taisteluliivi- ja aseantureiden välityksellä järjestelmä päivittyi gps-signaalin kautta toimialueen joukkojen liikkeitä, tulenkäyttöä ja mahdolliset osumat reaaliajaksi.

Taistelijan liivi kertoo käyttäjälle selkeästi mahdollisen osuman laadun, ja hänen on toimittava sen jälkeen annetun ohjeen mukaan. Koko taistelussio voidaan ajaa myöhemmin läpi isolla näytöllä, jotta reserviläiset näkevät ja hahmottavat taistelukentän kokonaistilanteen. Näin KASI-järjestelmä antaa koulutuksellista lisäarvoa kaikille taistelijoille, olivat he sitten hyökkääviä tai puolustava osapuoli.

Motivoituneita reserviläisiä

RANNIKKOMYRSKY
2015 -harjoituksen johtaja,
reservin majuri Jari Myl-
lymäki oli vastaanottanut
paikalle 60 motivoitunutta
reserviläistä, mutta haluk-
kaita oli ollut paljon enem-
män, kaikki eivät mahtuneet
mukaan. Kertonee yleisen
maapuolustuslahalukkuuden
kasvusta ja aktiivisuudesta
reserviläistoiminnasta.

Heistä muodostettiin kolme osastoa, 15-miehiset tiedustelu- ja 30-miehiset jalkaväkiosastot ja 15-miehininen Infanterigrupp Strida, joka koostui äidinkielenään ruotsia puhuvista Pietarsaaren ja Kokkolan seudun reserviläisistä.

Kurssinjohtaja Ulf Sundqvist ja Rodney Strandvall joutuivat välillä suomentamaan ja ruotsintamaan annettuja tehtäviä, mutta itse toiminnan aikana ruotsinkieliset viestit saattoivat hämätä "vastapuolta". Kaiken kaikkiaan yhteistoiminta pelasi loistavasti koko harjoituksen ajan.

Miten se meni noin niinku omasta mielestä? Siniset ovat tulleet seuraamaan KASI-simulaattorin 32” näytöltä, kuinka jokainen taistelija on liikkunut ja toiminut hyökkäyksen eri tilanteissa. Palaute on yksiselitteinen, jokaisen taistelijan, puolustavan ja hyökkäävän, sijoittuminen näkyä metrintarkasti kartalla ja maastossa. ”Tuossa minuun osui!”, kuului takarivistä. Kaikki totesivat tapahtuman suoraan näytöltä.

Toimintaa, hiekkaa ja hiekeä

Fredrik Ingves ja Stefan Hampus muodostivat lauantai-aamuna keltaisten partion, joka oli asemassa metsittyneellä dyyniharjanteella. Joukkueoverit tukikohta-alueella olivat namioineet kalustonsa ja majoitteensa sen verran hy-

vin, etteivät edellisenä yönä liikkuneet tiedustelujoukkueen miehet olleet havainneet heitä. PKM-konekiväärillä ja rynnäkkökiväärillä varustautunut partio tarkkaili herkeämättä oletettuun sinisten hyökkäyssuuntaan.

Ja niinhän se tulitoiminta alkoi, yllättäen ja useasta suunnasta! Sinisillä oli miesylivoima, ja pian Ingves ja

Hampuskin siirtyivät lyhyin syöksyin vaihtoasemiin syvemmälle omalla puolustuslinjalla.

Sinisten joukkueenjohtaja toimintun ratsovin yli- kersantti Jari Rättyä sekyi- maihin kesken kiivaimman tulituksen. Hän hengähtihetken ja kertoi etenemisen olleen suunniteltua. Tais- telun aikainen viestintä oli hoitunut pääosin huutaen, ja miehet olivat pysyneet hyvin- kassaa. Pahempia miestap- pioitakaan ei Rättyän tie- toon ollut vielä tullut, mutta KASI-simulaattori kertoi myöhemmin karun totuuden.

KASI – lahjomaton kouluttaja

Koko harjoitus oli suunniteltu siten, että kokoonpanon vaihtoivat vuoron perään roolejaan. Hyökkääjästä tuli puolustajaa ja päinvastoin. Ja niin kuin aina laadukkaissa MPK:n harjoituksissa, niin nytkin jokaisen vaiheen ja "Tuli seis!" -komennon jälkeen reserviläiset koottiin yhteen ja käytiin läpi taistelun aikana huomioitavat suoritukset, olivat ne sitten suunniteltuja, improvisoituja tai puutteellisia, tai ehkä jopa virheellisiä. Virheistäkin oppii, ja oppiminen edistää osaamista, joka säästää sekä miehiä että kalustoa.

KASI-simulaattorin käyttö motivoi kaikkia harjoit-

tukseen osallistujia kiinnittämään huomiota omaan toimintaan joukkueen, ryhmän ja partion vastuullisena jäsenenä. Jos haluaa osua vastustajaan, on huolehdittava tarkasta ampumisesta, eikä mistään summista tuesta räiskimisestä. Jos haluaa säilyä hengissä, on osattava suojautua oikein ja huolehdittava myös oikea-aikaisista lippaanvaihdosta. Viimeistään siinä vaiheessa, kun taisteluliivi kertoi osumasta, piti miettiä missä meniväkin. Ja simulaattorin screeni näytti lopulta lahjottomasti jokaisen miehen ja johtajan toimenpiteet ja liikkeet taistelukentällä.

**Maisema vaihtuu
– muonaa ja uusia
tehtäviä**

Kouluttajien palauteen ja KASI-järjestelmän raportin jälkeen reserviläiset siirtyivät Porin prikaatin miehistönkuljetusautoilla ruokailemaan uudelle harjoitusalueelle. Lounas oli maavoimien uuden taistelutavan mukaan ns. kylmä-keituvapaata muonaa, jonka jokainen taistelija valmista ja nauttii kokonaistilanteen sallimissa puitteissa. Tämä jokaiselle sotilaille aamupalaan jälkeen jaettava pakkaus on energia-arvoltaan n. 1200 kcal, mikä riittää tyydyttämään ravintotarpeen aami-

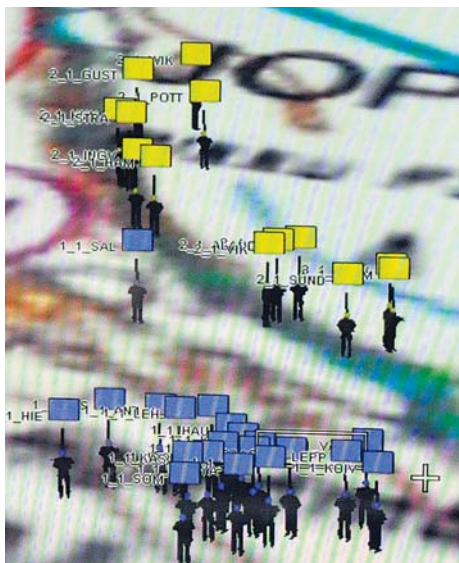
aisen ja päivällisen välillä
n. 8–10 tunnin ajan.

RANNIKKOMYRSKY
2015 jatkui iltapäivän, il-
lan ja yönkin aikana uusilla
teemoilla, ja osastojen teh-
tävistä vuoroteltiin niin, että
kaikki pääsivät toimimaan
taistelukentän eri rooleissa.
Sunnuntaita vasten yöllä toi-
minta lopetettiin, jotta kaikki
kurssilaiset saivat riittävästi
unta kotimatkaa varten. Sun-
nuntain aamupäivä käytettiin
etupäässä huoltotoimiin.

Palaute on aina paikallaan

Mitä tulee RANNIKKO-MYRSKY 2015:n palauteeseen, niin se oli voittopuolisesti positiivista. KASI:a kehuettiin, myös huoltoa, kouluttajia, maastoa ja yleensäkin järjestelyjä. Myönteisyyteen on painavampiaikin syitä, perusteluna että yleensä MPK:n paikalliset harjoitusten ja kurssien johtajat, kouluttajat, huolto ja kurssiväpöli suunnittelevat harjoitukset toimiviksi, ne ovat monipuolisia sisällöllisesti, ne ovat ajankohtaisia, ja ne tarjoavat osanottajille heidän tarpeitaan ja osaamistaan vastaavia haasteita. Siksi MPK:n Pohjanmaan maanpuolustuspiiriin harjoituksiin halutaan tulla ympäri Suomen.

Teksti ja kuvat:
Jouko Liikanen

KASI-järjestelmän näytöllä näkyy nyt 1:5000 tilanne klo 10.34, jolloin kaltaiset olivat ryhmittyneet puolistamaan harjanteen takana olevaa tukikohtaansa kahdessa eri suunnassa, ja sinisten tunnustelija lähestyy asemia pääjoukon edetessä vielä kumpareisen maaston suojassa. Tulenavaus tapahtui välittömästi tämän tilanteen jälkeen.

VUORI 2015 – huollon suojausta ja

Sataa, sataa ropisee, ukkonen jyriisee, mutta ei tässä vielä kaikki! Kaupanpäällisiksi syksyn suuri valtakunnallinen mielenilmaus sekoitti VUORI 2015 –harjoituksen toteuttamista liikennetyöskysien pätkimisen takia.

Mutta kun joukot saatiin varustettua, niin sääkin selkeni ja ennakoitua pienempi harjoitus pääsi toden teolla alkamaan. Ja hyvä harjoitus siitä tulikin!

PV tilaa koulutuksen MPK:ltä

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) Keski-Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikön järjestämässä VUORI 2015 –harjoituksessa Haapajärvellä 18.–20.9.2015 olivat aiheina huollon suojaus ja nuorten maastokurssi.

Puolustusvoimien tilaamalle sotilaalliselle huollon suojaus -kurssille voitiin hyväksyä MPK:n koulutuskalenterin kautta ilmoittautunut reserviläinen, jonka sodan ajan sijoitusta koulutustapahtuma palvelee. PV valitsi osallistujat kurssille ja toimitti heille VEH-kutsun.

Eräs raahelainen reserviläinen kertoi, että hänellä oli edellisestä kertausharjoituksesta kulunut aikaa 11 vuotta, joten hän ilmoitti välittömästi saapuvansa harjoitukseen. Valtakunnallinen mielenilmaus 18.9.2015 perjantaina esti lähes parinkymmenen reserviläisen pääsyn paikalle, mutta yllättävän moni kertoi tulleensa omalla autolla ja kimpapyödeillä jopa Kuopiosta, Tampereelta ja Oulusta saakka. Tämäkin lienee osoitus todellisesta maanpuolustushalukkuudesta.

Monipuolista harjoittelua

Koulutuksen painopiste oli kuljetuksen ja huollon suojaamiseen liittyvissä tehtävissä, sekä taistelijan nykyisen taistelutavan mukaisissa perusasekäsitelytaidoissa. Koulutuksen jälkeen kurssilaiset tiesivätkin suojauskomppanian kokoonpanon ja sen yleisen toiminnan, sekä kuinka toimia sen osana.

Kurssilaiset kävivät läpi eri rasteilla perusasekäsitelyä, rk-ammuntaa, partio-toimintaa ja toimintaa kulanvalvontapaikalla. Myös ajoneuvosaatteen suojaamiseen perehdyttiin.

Mikä ihmeen kylmäketjuvapaan muona?

Monelle reserviläiselle tuli uutena asiana käytännön tutustuminen kylmäketju-

Harjoitukseen ensimmäisten joukossa saapuneet perustamisryhmän reserviläiset odottavat Kainuun prikaatista saapuneiden rekkojen lastin purkua. Ulkona sataa, mutta selkenevää on luvattu.

Antti Takkinen (res.kopr) kirjaa omaan kansioonsa Pertti Erkkilälle (res.yli.) jaetun henkilökohtaisen materiaalin. Jouko Paananen (res.ylivääp.) kokoaa varusteita luovutettavaksi seuraavalle jonottajalle.

vas. Sade ylttyi välillä todella rankaksi ja ukkonen jyriisee. Sää ei suinkaan keskeytä toimintaa, vaan oteet käyvät ripeämmiksi kuin tavallisesti.

DSC_0010: Kokkolan Yhteislyseosta oli saapunut 22 lukiolaista heitä varten räätälöidylle maastokurssille. Harjoituksen johtajan alkupuhutteluun osattiin jo järjestäytyä sotilaalliseen muotoon. Kurssinjohtaja Hanna-Leena Häkkinen ja kouluttaja Timo Karvonen ovat myös valmiina koko viikonlopun kestävään harjoitukseen.

vapaaseen muonaan. Maavoimien uusi taistelutapa edellyttää joukoilta itsenäisempää toimintaa myös ruokailun suhteen. Taistelija itse huolehtii ruuan valmistuksesta ja ruokailusta tilanteen niin salliessa, muona-annos on jaettu heille jokaiselle jo maastoon lähtiessä.

Laadukasta koulutusta

Koko VUORI 2015 –harjoituksen ajan oli nähtävissä osallistujien paneutuminen harjoitteluun ja oppimisen halu. Joitakin asioita täytyi harjoitella useamman kerran, jotta kouluttajat olivat tyytyväisiä. MPK:n reserviläiskouluttajat on itse koulutettu PV:n vaatimusten mukaan, ja siksi laadun täytyy pysyä korkeana. Kuvaavaa olikin, että reserviläiset antoivat huollon suojaus –kurssin arvosanaksi 4,43/5,00, ja nuorten maastokurssin palaute oli 4,38/5,00. Molemmissa kurssipalautteissa kouluttajien osaaminen mainittiin useampaan kertaan.

Nuorten maastokurssi

Kokkolan Yhteislyseon lukiolaisia on ollut aiemmin maastokurssilla Lohjalla Vattajan harjoitusalueella. Nyt lukiolaiset olivat ensimmäistä kertaa Haapajärvellä. Erätaidot ja luonnossa selviäminen ovat kansalaistaitoja samoin kuin ensiavun antaminen ja itsepuolustus. Useampi lukiolainen mainitsi läheneensä haastamaan itseään erilaisissa olosuhteissa, ja kokemukset olivat olleet rohkaisevia.

Sotilaskoti mukana harjoituksessa

Uutena asiana VUORI 2015 –harjoituksessa päästiin lauantain ja sunnuntain aikana asioimaan Oulun Sotilaskotiyhdistyksen myyntiautolla. Kaksi Vihreää Sisarta ja yksi Vihreä Veli olivat autoineen aina siellä, missä joukotkin olivat.

MPK vastaa reserviläisten koulutushalukkuuteen

MPK tarjoaa Suomen kansalaisille sotilaallista ja sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta ja varautumisen ja turvallisuuden kursseja. MPK:n koulutuskalenteria seuraamalla voi hakea omaa osaamista ja mielenkiintoa palvelevia kursseja.

Teksti ja kuvat:
Jouko Liikanen

nuorten maastokurssi

Kylmäketjuvapaa muonitus on useimmille reserviläisille uusi asia, joten sekin menetelmä havainnollistettiin harjoitusjoukoille. Hannu Korhonen (alik. res.) esitteli yksittäisiä muonatarvikkeita, ja kävi läpi maavoimien uuteen taistelutapaan kehitetyn menetelmän käytännön ratkaisuja, joita reserviläiset sitten omatoimisesti hyödynsivät viikonlopun aikana.

Kulunvalvontapisteellä voi joutua suorittamaan ruumiintarkastuksen mahdollisten piilossa olevien aseiden löytämiseksi. Kun tarkastustoimenpide opetetaan vaihe vaiheelta, reserviläisille ei jää mikään seikka epäselväksi. Jokainen pääsee vuorolleen tarkastajan ja tarkastettavan rooliin, joten opit ja suoritustapa jää hyvin mieleen.

Epäilyttävä henkilö on otettu kiinni, ja häneltä on jo otettu pois ruumiintarkastusta hankaloittavat varusteet. Tarkastuksen on tapahduttava ripeästi mutta huolella, ja käskyttämällä henkilö seinää vasten saadaan mahdollinen vastarintan paremmin hallittua.

Partio on ottanut kiinni epäilyttävän henkilön, jolle tehdään ruumiintarkastus mahdollisten aseiden tai räjähteiden löytämiseksi. Suojamies varmistaa toimenpiteen lähietäisyydeltä aseensa kanssa.

Rakennetun alueen taistelussa nopeus ja tarkkuus on välttämättä. Partion eteneminen tapahtuu sovitusti ja tietyn kaavan mukaan, ja sitä harjoitellaan riittävän monta kertaa. Partion johtajalla ja suojamiehillä on jokaisella oma rooli, jolla varmistetaan oma suojaus ja liikkeen eteneminen.

Aseenkäsittely ja rynnäkkökiväärillä ampuminen kuuluu oleellisena osana sotilaallisiin kursseihin. Jani Nevala (kapt.res.) säättää etutähtäintä kohdistusammuntojen jälkeen.

Lukiolaisten maastokurssin eräs aihealue oli ensiapu. Teoria, esimerkki ja harjoittelu, näin se oppi saadaan omakohtaisesti jäämään mieleen. Kuvan tilanteessa täytyy ensin tarkistaa liikkumattoman ihmisen tila, siihenkin on oma käytäntönsä.

Oulun Sotilaskotiyhdistys antoi omaa väriään VUORI 2015 -harjoitukseen tuomalla myyntiautonsa maastoon lauantaina ja sunnuntaina. Reserviläiset arvostivat tätä toimenpidettä.

Huollon suojaus -kurssilla harjoiteltiin useita erilaisia tilanteita, ja yksi niistä oli ryhmän toimiminen tulliyllykässä. Suojautumisen ja nopean tilannearvion jälkeen johtaja käskytti partiot vastahyökkäykseen.

Koulutus on saatu ja oppeja on harjoiteltu, joten siten onkin näytön paikka. Kurssinjohtaja Jani Nevala (kapt.res.) jakaa paukkipatruunoita harjoituksen joukkueen- ja ryhmänjohtajille "loppusotaa" varten. Ilmassa on hienoista jännityksen tuntua.

VARIKKO 2015 – iskuosaston hikinen taidonnäyte

”Muistakaahan juoda ja täyttää vesipullonne!”, kuului harjoituksen vääpelin, reservin ylivääpeli Juha Möttösen komento rakennetun alueen taistelua harjoitteleville.

Keski-Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikön reserviläisille. Syytä olikin, sillä viikonloppu oli hikinen, ja mieskohtainen nesteytys saattoi unohtua ajoittain kiihkeärytmissä harjoituksessa.

Möttösen ohella harjoituksen johtaja, reservin majuri Jari Myllymäki, ja kurssinjohtaja, reservin ylikersantti Jani Somero, antoivat rakentavaa palautetta iskuosasto-toimintaa harjoitteleville miehille jokaisen soveltavan vaiheen jälkeen.

Toden tuntua kuula-aseista

Mutta palataanpa harjoituksen alkuun! Reserviläiset olivat saapuneet MPK:n vanhalle koulutustalolle edeltävänä lauantaiaamuna. Silloin miehet oli varustettu maastoasuun ja tarpeellisiin taisteluvälinein, joihin toimivat airsoft-aseet. Useimilla oli oma tuttu ase, ja loput saivat MPK:n airsoft-kiväärin.

Alkupuhuttelun jälkeen annettiin yleispätevä airsoft-käyttökoulutus ja turvamääräykset.

Harjoituksen tärkein anti oli TRA-koulutuksessa, eli taistelussa rakennetulla alueella uudella partiokokoonpanolla. Johtajat opettivat millainen on ryhmän kokoonpano, kuinka eteneminen ja sisäänmenot tapahtuvat, ja millaiset ovat partiokulma-, tunkeutumis- ja porrastekniikat. Kaikkia näitä oppeja tulaisiin tarvitsemaan tulevan illan ja sunnuntain aikana.

Paljon uutta – ruumiinravintoa, teoriaa ja käytäntöä

Sunnuntaina 14.6.2015 soveltavat harjoitukset jatkuivat. Aamupalan yhteydessä toteutettiin kylmäketjuvaapaan muonituksen koulutus, uutta sekin hiukan vanhemmille reserviläisille.

Pietarsaarelainen reservin kersantti Axel Nyfors oli juuri tunkeutunut ryhmineen sisään erääseen koulutusalueen vanhoista rakennuksista. Nyt vedettiin henkeä, tankattiin ja valmistauduttiin harjoituksen partiointivaiheeseen. Nyfors oli tyytyväinen, koska ”äksöniä” oli riittänyt, mutta ns. kuiva-harjoittelua olisi saanut olla enemmän.

Komppanianpäälliköltä on saatu uutta tietoa vihollisen liikkeistä. Joukkueen ja ryhmien johtajat suunnittelevat uuden alueen kattavat partiointireitit ja määrittävät tarkistettavat rakennukset. Reservin kersantti Axel Nyfors käskyttää oman ryhmänsä miehet.

Osasto onnistui pääsemään sisälle huoneteilaan, ja siellä olleet viholliset on lamautettu. Vielä täytyy yksittäiset taistelijat riisua aseista ja tarkistaa, ettei vastustaja pääse haavoittuneenaan yllättämään.

Oikeissa taisteluissa ei voi välttyä verenvuodatukselta, mutta harjoituksissakin sattuu silloin tällöin vahinkoja, jotka pystytään hoitamaan paikan päällä. Ammattitaitoiselta sairaanhoitajalta kiväärin piipun aiheuttaman haavan sitominen käy tottuneesti.

Hänen mielestään airsoft-aseitten käyttö harjoituksessa antoi toden tuntua vaihtelevissa tilanteissa. ”Pää täytyy pitää kylmänä, täytyy olla skarppi koko ajan!”, totesi ryhmänjohtajana vastuuta saanut kersanttimies. ”Olen oppinut tekemään järkeviä ratkaisuja.”

”On tämä tosi hommaa, hikistäkin ajoittain, eikä mustelmiltakaan olla välttyty!”, kommentoi vaasalainen reservin vänrikki Henri Lampimäki. Hän piti alueen TRA-puitteita hyvinä, koska vanhat rakennukset antoivat aitoa toden tuntua käyttäviin, suljettuine ovineen ja pimeine huoneineen. ”Uut-tahan tämä minulle on, tämä uudistettu taistelutapa, mielenkiintoista.”, tunnusti maskinsa takaa rakennuksen sisäänmenoon valmistautuva iskuosaston taistelija.

Tekemällä ja kertaamalla oppii

Viimeinenkin vanhan kerrostalon ullakkorakenteisiin kätkeytynyt vihollinen saatiin vangittua, ja oli Varikko 2015 -harjoituksen lopettamisen ja varusteiden purun paikka.

Loppupalaverissa kaikki halukkaat saivat lausua mielipiteensä. Rooleja oli useita, maaliosasto, pahikset, isku-, tuki- ja huolto-osastot sekä harjoituksen johtaja ja kouluttajat antoivat palautteet omista näkökulmistaan – ja hyvin valaisevia ja suoriakin kommentteja kuultiin. Mutta sehän kaikki on opiksi seuraavia kertoja varten, sillä vain tekemällä ja kertaamalla oppii.

Kuvat ja teksti:
Jouko Liikanen

Iskevän osan ryhmä on paikantanut vihollisen sijainnin ja viestittää siitä toiselle ryhmälle, joka hyökkää sivustalta sisään tiiviissä muodostelmassa.

Vihollisen rippeet ovat linnoittautuneet kerrostaloon. Tukiosasto saartaa talon, ja iskuosasto valmistautuu tiiviinä ryhmänä ratkaisevaan hyökkäykseen.

Jakobs Dagar 2015

Även i år lyckades vi få en plats "mitt i" på Jakobs dagar. Jag och Kari Rönnqvist representerade MPK Keski-Pohjanmaa, Johan Irjala rep-

resenterade PJ-RES/MPK och Rodney Strandvall samt Nicklas Gustafsson Nylands Brigads Gille. Vi uppaskattar att vi hade

ca 60 kontakter tillsammans och delade ut 3 knippor Pohjanmaan maanpuolustaja + ett okänt tal Fanbäraren. Årets diskussionsämne med

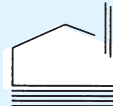
allmänheten var reservistbrevet.

Jörgen Härmälä

 KALAJOEN SEURAKUNTA
Himanka Kalajoki Rautio

KTR
KALAJOEN TEOLLISUUSRAKENNE

 LKV[A] Kalajoen Kiinteistöhoito Oy
Kalajoentie 32, 85100 KALAJOKI
Puh. (08) 462 090 ja 462 769
email: aila.siirila@kkh.inet.fi

Tilausliikennettä yli 60 vuoden kokemuksella.

Jukka Antti Siipola Oy

Rahvontie 3, 85100 Kalajoki
Puh. (08) 460 970, Fax (08) 460 797

KULJETUS RAHKOLA OY

Meinalantie 36, 85100 KALAJOKI
☎ (08) 460 168, fax (08) 462 950

 Kalajoen apteekki

Kalajoentie 30, puh. 010 321 446

 Kalajoen Teräs Oy
Yrityskalliontie 7, KALAJOKI Puh. (08) 4640 100
www.kalajoenteras.fi

 ferral components

 Värisilmä KALAJOEN VÄRI
Leipurintie 1, 85100 Kalajoki
Puh. (08) 463 100, fax (08) 460 102

Urho Kekkonens födelsehem. Urho Kekkonen syntymäkoti – Lepikon torppa.

Kulttuurimatkailua yli kielirajojen

Kulttuurihistoriallinen matka eli sinne ja takaisin.

Päivä 1: Kello lähenee sovitua aamukahdeksan rajapistettä, jolloin olisi lähdön aika. Saavun paikalle ja huomaan pelkoni käyneen toteen: olen ainut miespuolinen oppilas matkalla. Astun silti tynnen rauhallisesti sisään ja tervehdin kanssamatkustajia. Edessä on tuntien pitkästyttävä matka kohti Itä-Suomea, tuota nähtävyyksien luvattua maata.

Olen juuri aikeissa vaipua hetkeksi uneen, kun kuulen mikrofonin räätinän ja minulle tulee tunne, että siitä ei hyvää seuraa. Kunnianarvoisa rehtori Hannu Sulkakoski toivottaa meidät tervetulleeksi ja kertoo päivän ohjelman. Hetken kuluttua puhe loppuu ja luulen päässeeni helpolla kunnes kuulen, että minut on nimetty vapaaehtoiseksi kirjoittamaan Pohjanmaan maanpuolustaja -lehteen matkasta. Muistiini palaa tämä armeija-ajointanikin tuttu käytäntö, missä sana ”vapaaehtoinen” ei vastaa täysin sitä, mitä sillä siviilissä tarkoitetaan. Nakki niin sanotusti napsahti kohdalleni, ja mitäpä pieni panssarintorjuntajääkäri voi muuta vastata kuin kyllä, silloin kun majuri Sulkakoski käsklee. Saavumme Presidentti Urho Kaleva Kekkonen synnyinkotiin. Meille ker-

Valamon luostarissa.

rotaan tarina Kekkonen ja Breznev saunailasta, jossa Breznev kuullaan ehdottaneen Kekkoselle: ”Kun maidemme suhteet ovat nyt niin hyvät, niin emmekö poistaisi rajan maidemme väliltä?” ”Siihen Kekkonen tokaisi hetken mietittyään: ”Taidan olla liian vanha hallitsemaan niin suurta maata.”

Seuraavaksi pysähdymme Valamon luostariin, jossa tapaamme luostarikissa Niksun, joka pahaksi onneksemme on nukkumassa. Oppaamme munkki Simeon kertoo meille luostarin historiasta ja rutiineista. Pääsemme myös ihailemaan ortodoksiseen uskontoon

kuuluvia vanhoja ikoneita, joita on melkein joka seinällä roikkumassa.

Uskon, että en ole varmasti ainut, joka pohtii syitä, miksi luostarin munkit ovat jättäneet edellisen elämänsä ja omistaneet elämänsä Jumalalle. Ehkä se tarjoaa vastakohdan kiireiselle ja koko ajan liikkeessä olevalle nykymaailmalle. Mieleeni jää myös täältä tarina, jonka todenperäisyyden oppaamme kuitenkin kiistää. Tarina kertoo Isä Akakista, joka oli kuollessaan pohjoismaiden vanhin asukas. Vuonna 1980, jolloin isä Akakin syntymästä oli kulunut 107 vuotta, hän sai Heinäveden

kunnalta kirjeen, jossa hänet kutsuttiin peruskoulun ensimmäiselle luokalle. Tämä johtui tarinan mukaan tietokonevirheestä. Tämä huvitti Isä Akakia suuresti.

Päivä 2. Aamun sarastessa syömme aamupalan, jonka jälkeen lähdemme kiertämään sota-ajan nähtävyyksiä. Ensimmäisenä on vuorossa Taistelijan talo, jossa on erittäin mukavanolinen opas. Tämä eläköitynyt entinen rajavartija valistaa meitä tietämyksellään ja esittelee vuosien 1939-1944 sodassa käytettyä sotakalustoa ja tarvikkeita sekä kertoo tarkemmin historiasta. Kierämme tarkastelemaan lin-

noituksia sekä taisteluhautoja. Luemme ääneen tarinoita kylteistä, ja ne tuovat kokemukset lähemmäksi meitä. Siinä kuunnellessa sotilaiden kokemuksia ja katsellessa sinistä taivasta ja valkoisia pilviä herää väkisin suuri kunnioitus niitä miehiä ja naisia kohtaan, jotka rohkeasti ja sinnikkäästi pitivät puolensa päivästä toiseen. Mietin, että onpa hyvä kun järjestetään tällaisia matkoja, jotta saamme kerrottua sukupolville, mistä on selvitty.

Matkamme jatkuu kohti EU:n itäistä pistettä. Siellä ei juuri ole näkemistä, samalta tuo metsä näyttää naapurin puolella - ei ainakaan vihreämmältä. Otamme taas ryhmäkuvan ja lähdemme. Kun kävelemme pois, voin melkein vannoa, että näen sivusilmällä Venäjän puolella vilauksen demokraattisella kansanäänestyksellä 127% enemmistön äänimäärällä valitun Vladimir Putinin ratsastavan ilman paitaa karhulla metsän siimeksessä.

Päivä 3. Maukkaan aamupalan jälkeen menemme katsomaan bunkkereita. Teräksisen ulko-oven sekä yli metrin paksuisten betoniseinien maan alla pitäisi luoda turvallinen tunnelma. Melkoisia linnoituksia, jotka herättävät minussa kuitenkin ahtaanpaikankammosa. Pääsemme tutustumaan siihen

miten sotilaat elivät bunkkerissa. Uusi asia minulle on lukuisat kasvit, joita on kulkeutunut sodan aikana maahamme hevosten viljojen seassa. Vielä ennen kotiinpaluuta on vuorossa Kolin tunturi, jonne päätän kivuta portaita pitkin, koska hissi on epäkunnossa (tai emme osanneet käyttää sitä). Maisemat olivat kyllä henkeäsalpaavat, Suomen luontoa parhaimmillaan.

Reissu oli kokonaisuudessaan erinomainen, opettava sekä ajatuksia herättävä. Kun yhdistän omat kokemukseni isoisan kertomuksiin sodasta paikkoihin, pystyn näkemään paremmin mielessäni tapahtumat, joita he kävivät läpi.

Suuri kiitos kaikille niille, joille olemme velkaa siitä, että meillä on vielä isänmaa ja äidinkieli. Tätä kirjoittaessani joudun kyllä toteamaan, että kauniin Suomen maan kansan hyvinvointi on vaakalaudalla nykyisten päättäjien käsissä.

”Hyväntahtoinen aurinko katseli heitä. Se ei missään nimessä ollut heille vihainen. Kenties tunsikin jonkinlaista myötätuntoakin heitä kohtaan. Aika velikultia!”

Väinö Linna: *tuntematon sotilas*

Tuntematon oppilas (Santtu Forslund)

Ryska gränsen. Venäjän raja.

Karelen resa 3.–5.9.2015

Karelen resan var en kort och informativ resa, vi besökte många olika platser. Bland annat, Nya Valamo kloster och Urho Kekkonens födelsehem. Vid klostret fick vi en guidad rundtur av en munk. De ikoner som finns i klostret är gamla och är av högt värde. Klostrets marker är 350 hektar av 5000 ursprungliga, varav 50 är odlad mark och resten skog. Klostret är en gammal herrgård. Platsen är högtidlig och väldigt andlig. Det berörde ens inre väsen. Anundsjuk blev jag på deras kläder, under olika högtider får de ha på sig olika coola dräkter som är rikt utsmyckade.

Andra dagen bestod av att besöka krigsrelaterade platser med en guide. Vi stannade på många olika minnesplatser. Vi hade även möjlighet att besöka Taisteiljan talo. Taisteiljan talo ett

museum, som hedrar veteranerna. När man väl var där så förstod man hur nära på kriget faktiskt ha varit, man får upplevelsen genom historier vad människorna nere i skyttegravarna faktiskt riskerade för att Finland skulle få vara det fria land det är idag. Jag förstod där och då hur mycket kriget hade tårt på vår nation. Vi hann oss också på ett kort stopp vid Makkola, där Törni med trupp en gång övermattat, tänka sig kanske jag stod just där Törni stog en gång i tiden, vem vet?

Vi besökte även skyttegravarna i Möhkö, vilket ursprungligen inte var planerat, men vår guide brann verkligen för att vidareföra sin information. När man gick där och såg ner i löpgravarna och korsur, fick man det bankat in i skallen en gång för alla, här har folk dött för att vi ska få ha det

bra, tänk deras osjälviskhet och mod. När man gick där och såg ner i löpgravarna de en gång sprang i, hur kan man inte beröras? Att ge upp sitt liv och all sin framtid för det fria landet.

När man själv står där, och ser på ryska gränsen så förstår man hur nära Ryssland faktiskt ligger Finland. Där står man då, tittar över vattnet och ser Ryssland på andra sidan. Det är en mäktig upplevelse. Men de kalla källarna längs ryggen är något att inte bortse från. I gränzonen kring EU:s östligaste punkt är man strängt uppmärksam att hålla sig inom de utmärta stolparna eller banden. Men att stå framför världens största land i lilla ynka Finland, man kände sig nästan iakttagen när man stod där.

På hemvägen var det besök vid ett Bunkermuseum i Salpalinjen som stod på pro-

grammet. När man var där och såg, skyttegravar, bunkrar och pansarvagnshinder, någons kanon. Först då klickar det hur beredd man faktiskt var för att kämpa för det fria landet. Kan ni tänka er, att ännu 1981 skötte man om en kanon som fanns där, för att ha den redo ifall ryssarna skulle gå till attack. Det fanns ännu en tredje bunker planerad, men blev aldrig färdigställd. Nere i bunkrarna var luften lite tjock, men med tanke på att man hade två och en halvmeter betong över huvudet var väl inte det så konstigt, eller?

Vi besökte också Koli nationalpark på hemvägen, och där märker man väldigt tydligt skillnaden på landskapstyperna i Finland. Vyerna man såg var helt fantastiska.

Jenny Strandvall

Löppgravar i Möhkö. Juoksuhautoja Möhkössä.

Pikku-Väinö ja vanhat vehkeet

Lasse-setä veti Väinön sanattomaksi. Väinö ei olisi halunnut ajatella koko asiaa. Väinö ei uskaltanut kommentoida koko uutista, koska pelkäsi taas että sanonpa sitä tai varsinkaan tätä, saattaa Iso-Igor taas hermostua ja heittäytyä hankalaksi, kuten oli käynyt kaikilla aikaisemmillä kerroilla, kun Väinö oli vähänkään kielenkantimiaan uskaltanut availa. Sellaista oli tonttipolitiikka ollut iät ja ajat.

Mutta nyt uhkasi aivan uusi vaara. Lasse-setä oli ruvennut haikailemaan ihan julkisesti Setä-Samulin kainaloon turvataksaan tonttinsa koskemattomana. Juuri kun oli hehkutettu yhdessä, että ruvettaisiin yhteisvoimin torjumaan Igorin mahdollisia uusia kaavoitushankkeita.

Väinön pettymys oli valtava. Miten Lasse kehtasikin ääneen kertoa suunnitelmistaan, ja vielä Igorin kuullen, että Setä-Samulin tuki olisi ehkä hiukan turvallisempi kainalo kun Pikku-Väinön, joka kiillotteli jousipyyssyään yhteisten suunnitelmien toivossa.

Väinö mietti ja mietti mitä nyt tehtäisiin, jos Lasse tosiaankin piiloutuu Samulin kainaloon. Pitäisikö änkeytyä mukaan jos niin käy, vaiko elellä hissukseen ja vähin äänin, ettei Igor vain hermostuisi. Väinöä vielä harmitti sekin, että Igorin kaverit olivat ostelleet palan sieltä toisen täältä juuri Väinön tontin sisäpuolelta. Väinö ei hoksannut, että nämä Igorin toimenpiteet olivat osaltaan hermostuttaneet Lassen.

Väinöä pelotti niin, että meinasi tulla ihan kakki housuun. Eikö Lasse nyt millään ymmärtänyt, että vain ja ainoastaan Väinön ja Lassen yhteistyö aiheuttaisi kaikista vähiten kiusallisia tilanteita Igorin kanssa. Väinö halusi konsultoida huippuasiantuntijoita, miten tästä tukalasta tilanteesta mentäisiin kunnialla eteenpäin. Asiantuntijoiksi lupautuivat Tanja-mummi punalakkitohtorineen. Tanja-mummi oli sitä mieltä, että ei saa provosoitua eikä hätäillä turhasta, vaan piti ymmärtää Igorin haaveksinnat, koska Igor on luonteeltaan tosi kiltti ja ystävällinen mutta se on joskus vähän aggressiivinen kun Setä-Samuli sitä aina kiusaa.

Glaudius

VIHTYISÄ RUOKAPAikka
Kalajoen keskustassa

Ravintola MAMMA LEONE

Ankioloajat: Ma-to 10.30 - 21.00, La-Su 12.00 - 23.00, Kalajoentie 10 KALAJOKI Puh (08) 462 820

www.mammaleone.fi

KERAMIikka
Iso-Pahkala

Kokkolantie 261, 85100 Kalajoki
p. 040 562 5996
www.iso-pahkala.fi

Avain
Säästöpankki
Auttaa aina.
Kalajoki, p. 020 758 2360

Puu- ja rakennustarvikkeet
hyvän palvelun kaupasta!

Kalajoen Puutuote Oy
Meinalantie 60, 85100 Kalajoki
Puh. 010 3277 190
www.kalajoenpuutuote.fi

Karjalan kannas ja Viipuri kesällä 2015

Pietarsaaren reserviupseeri-kerho on järjestänyt jo useita vuosia sotahistoriallisia matkoja rajaa taakse itään ja viime vuosina myös Ilomantsiin ja Viroon. Matkojen luonne on hieman muuttunut ajansaatossa. Alkuvuosina matkalaisia oli jopa kaksikin linja-autolastillista sotahistoriasta kiinnostuneita. Näistä toinen bussillinen koostui ruotsalaisen veljesjärjestön ROSINin sotahistoriasta kiinnostuneista henkilöistä. Ensimmäinen omin voimin junailtu ja Juhani Vakkurin asiantuntemukseen tukeutuva matka suuntautui Rukajärvelle vuonna 2002. Nykyään matkalle otetaan vain parikymmentä asiantuntemustajaa, koska pienelle osallistujamäärälle on huomattavasti helpompi löytää ruokailupaikat ja yösijat. Alkuaikoina osallistui myös jonkin verran sotiemme veteraaneja matkoillemme, mutta heidän ikääntymisensä myötä emme ole saaneet enää nauttia heidän asiantuntemuksestaan matkoillemme.

Vaikka matkan järjestäjänä toimii Pietarsaaren reserviupseeri-kerho, matka ei ole suunnattu pelkästään kerhon jäsenille, vaan osallistujia on ollut kattavasti kaikista sidosryhmistä, Helsingin seudulta Tampereen kautta aina Norjaan saakka. Matkat ovat suunnautuneet aluksi Karjalan kannakselle, sittemmin Syvärin maisemiin, Vienan Kemiin ja jopa Murmanskiin saakka. Olemme tutustuneet myös Solovetskin luostariin, jolla on oma karmaiseva historiansa takanaan.

Kaksi edellistä vuotta matkaa tehtiin Virossa ja tutustuttiin siellä käytyihin taisteluihin. Moni matkaja sai täysin uutta tietoa Viron Sinimäessä käytyihin

Ryhmämme historiallisella paikalla Äyräpään kirkonmäen rinteessä, Lammasniemen kärjessä. Taustalla Vuoksi ja sen takana siintää Vuosalmen rannat.

puolustustaisteluihin, joilla on ollut todella suuri merkitys Suomen itsenäisyyden säilymisen kannalta. Jos Suomenlahden toinen ranta olisi Neuvostoliiton hyökkäysvaiheen alkuaikoina joutunut vihollisen käsiin, olisi toistakin rantaa ollut mahdollista puolustaa. Maihinnousu puolustajien selustaan olisi ollut helppo toteuttaa. Tämän tiesi myös Saksan sodanjohto ja niinpä Suomea avustettiin ja Suomi pyrittiin pitämään sodassa mukana.

Tällä kertaa matka Venäjälle toteutettiin uuden konseptin mukaisesti. Mat-

kalle lähdettiin Helsingistä Allegro-junalla kohti Viipuria. Viipurista oli varattu pikkubussi paikallisiin kohteisiin tutustumista varten. Aikaisempina vuosina Viipuri oli ohitettu melko nopeasti paikallisen rikollisuuden takia. Nyt ohjelmassa oli paitsi sotahistoriallista tietoa niin myös melko kattava tutustuminen Viipurin suomalaiseseen historiaan. Matkanjohtajana toimi majuri Alpo Koivuniemi kuten niin monilla aikaisemmillakin matkoilla. Siirtyminen Helsingistä Viipuriin tapahtui nopeasti ja vaivattomasti Allegro -junalla. Tullimu-

dollisuudet olivat sen sijaan venäläiseen tapaan mutkikkaat ja aikaa vievät. Viipuriin ei junasta jäänyt montakaan matkalaista ja meidän ryhmämme 19 jäsenen maahan tuloon tuhrautui ainakin 40 minuuttia. Ei ole ihme, ettei suomalaisia turisteja Viipurissa juuri tavattukaan. Venäläisiä turisteja sen sijaan oli liikkeellä kyllä kiitettävästi.

Nyt tutustuttiin myös Viipurin kaupungin muurin Pyöreään torniin. Yleensä Viipurin tori on ohitettu melko nopeasti aikaisemmillä matkoillemme, joskus jopa pysähtymättä lähinnä matkalaisten turvallisuuden takia. Nyt aika on uusi ja mitään uhkavia emme havainneet. Viipuri näytti ystävällisemmät kasvonsa. Majoittuminen tapahtui hieman sivumalla sijainneeseen hotelli Severnaya Koronaan.

Ensimmäisenä varsinaisena matkapäivänä tutustuminen Karjalan kannakseen alkoi jo aamutuimaan. Melko vaatimattoman aamupalan jälkeen matka suuntautui Sommeen kautta Porlammin motin peltoaukeita sivuten kohti Summan kylää. Kohdeksi oli valittu Kenttähautausmaa ja Summan korsi SK10. Haaveeksi jäi, sillä kohtasimme sotilaskuivastion, joka käännöksi meidän paikallisen sotilasharjoituksen takia pois kohteestamme.

Viipurin Vesitorni (v.1930), jonka "Operaatio Säkijärven polkka" pelasti jatkosodan alkukuukausina radiolla ohjattujen miinojen räjähdyskeltä.

Sen sijaan saimme melko perusteellisen katsauksen Perkjärven tykistöleirialueesta, joka on nykyään paikallisessa sotilaskäytössä. Pikaisten ostostäydennysten jälkeen Kaukjärven paikallisessa valintamyylässä ryhmämme oli valmiina kohti uusia kohteita.

Äyräpää ei ollut uusi kohde useimmille meistä matkalaisista. Siitä huolimatta se on aina koskettava ja historiallisesti vaikuttava. Vuoksen vesistö välittömästi puolustusryhmittänsä takana tekee lähtemättömän vaikutuksen sotahistorioitsijaa. Taisteluosasto Ehrnroothin ryhmitys Vuosalmen alavilla peltoaukeilla antoi runsaasti miettimisen aihe-

ta matkalaisille. Kävimme myös lossirannassa ja kävipä joku rohkea matkalainenkin uimassa siellä venäläisten kalastuskumiveneiden seassa. Adolf Ehrnroothin sukulaispojan Martti Ehrnroothin ja hänen poikansa Aleksander Ehrnroothin mukanaolo matkalla antoi mukavasti historiallista perspektiiviä matkallemme. Martilta saimme kuulla kiinnostavia autenttisia kertomuksia kenraali Adolf Ehrnroothista ja hänen edesottamuksistaan.

Paluumatkalla lounastettiin Ala-Kuusaalla Kuusaan motellissa. Saimme tietää, että näissä maisemissa vietti Suomen historiaan aikanaan omalta osaltaan vaikuttanut madame Aleksandra Kol-

Suomalaisen Viipurin rakennuskannan eräs ehdottomista helmistä on KOP:n Torkkelinkadun konttori, joka rakennettiin 1901 Usko Nyströmin ja Vilho Penttilän piirustusten mukaan. Suomen vaakuna kertoo taakse jääneestä ajasta. Rakennuksen kulmassa vaakunan yläpuolella sijainneet kupoli ja sen alla Karjalan ja Viipurin vaakunat ovat hävinneet sodan melskeissä.

Entinen Pohjoismaiden Yhdyspankin (PYP) pankkirakennus Viipurissa, Punaisenlähteen torin ja Torkkelinkadun kulmassa, jonka kellariholvissa sijaitsi eversti Armas Kempin komentopaikka Viipurin puolustustaisteluissa kesällä 1944.

Viipurin linnan Pyhän Olavin tornista voi kaupungin keskustaa ihailla 75 metriä meren pinnan yläpuolelta.

lontai lapsuutensa vuosia. Motellin lounas oli todella hyvä ja paikka oli miellyttävä. Tosin täytyy myös todeta, että ilman etukäteistietoa motellia ei edes olisi löydetty puutteellisen opastuksen takia.

Portinhoikassa pysähtyttiin venäläiselle sankarimuistomerkillä, jonka jälkeen siirryimme JR 61 muistomerkillä Kasakkakivelle. Tästä kivistä on useita kuvia, jossa JR 61:n komentaja Alpo Marttinen istuu kiven juurelle pystytetyn pöydän vieressä johtaen sotatoimia Kivisillan salmessa. Sotatoimet liittyvät suurelta osin ruotsinkielisen JR 61:n puolustustaisteluihin Kivisillan salmen suulla. Åke Lindmanin filmissä ”Framom främsta linjen” on kuvattu myös bosundilaisen Allan Finholmin taistelu Kivisillan salmen puolustuksessa. Silloin 22-vuotias Allan Finholm haavoittui vakavasti samasta granaatista, joka surmasi hänen esimiehensä luutnantti Löfmanin. Suurin osa suomalaisia matkailijoita ohittaa paikan tietämättä lainkaan muutaman kymmen metrin päässä olevasta historiallisesta kohteesta! Potinhoikasta ajettiin

Ihantalan kirkonmäelle, jossa sijaitsi vuosina 1927-1940 Ihantalan seurakunnan kirkko. Vuonna 1992 kunnostettu, nykyisellään datsojen saartama, sankarihautausmaa on vielä edustuskunnossa, sillä hoidosta vastaa Ihantalan muistomerkkituomikunta. Tali-Ihantalan suurtaisteluihin osallistui erään arvion mukaan jopa 50 000 suomalaissotilasta. Täällä taisteltiin elämästä ja kuolemasta kesällä 1944. Tykistöillä ja heittimistöillä oli aivan ratkaiseva osuus saavutettuun torjuntavoittoon, joka loi perusta Suomen tielle rauhaan.

Viimeiseksi kohdepäiväksi oli valittu ”suomalainen Viipuri”. Täytyy sanoa, että päivä oli vaivansa väärti. Viipuriin on harva matkailija tutustunut sillä intensiteetillä kuin me suomalaisen Viipurin. Jalkaparikassa saimme hyvän kokonaiskuvan suomalaisesta Viipurista, Viipurin kirjastosta ja Taide-museosta. Mielenkiintoisia kohteita olivat vanhat suomalaiset kiinteistöt, Suomen pankin kiinteistö ja monet muut. Olipa nähtävissä muutamia Suomen vallan aikaisia vaakunoitakin vanhoissa rakennuksissa. Hienoa, että

niitäkin oli säästetty! Historia on yhteistä, niin kuin Helsingin Senaatintorilla sijaitseva vieras vallan hallitsija Aleksanteri II:n patsaskin osoittaa. Panssarilahden bastionin kautta kautta tutustumme myös ortodoksisen Tuomiokirkkoon. Viipurin linnan torni oli ehdottomasti tutustumisen arvoinen kohde, joka jätti jäljen jokaiseen matkalaiseen.

Kotimatka sujui aikaisempiin matkoihin verrattuna huomattavasti joutuisammin. Puoduttavalta bussissa istumiselta säästyimme tyystin nopean junamatkan ansiosta ja matkalaiset kotiutuivat kukin tahoilleen hyvissä ajoin. Muutamat meistä tekivät kuitenkin perusteellisen syöpäläistutustumisen kotiutumisen yhteydessä. Matkavaatteet +80 asteisessa saunassa muutaman tunnin ennen perusteellista pesua. Punaiset paukammat jaloissa olivat kuitenkin muiden kuin luteiden aiheuttamia, kuten saatoimme myöhemmin todeta. Matka oli todella mielenkiintoinen sisältäen pääasiassa sotahistoriaa. Tällä kertaa saimme matkallemme myös kulttuurisen silauksen!

Hannu Sulkakoski

Viipurin ikaikainen Pyöreä torni.

Viipurin kaupunginkirjasto (v.1935) on arkkitehti Alvar Aallon eräs merkittävämpiä luomuksia, joka siivitti hänen nousuaan kansainväliseen kuuluisuuteen.

Kirjaston auditorio ja erityisesti sen aaltomainen katto on eräs rakennuksen hienoimmista yksityiskohdista. Kuvassa etualalla matkamme nuorin osallistuja Alexander Ehrnrooth tutustumassa kohteeseen.

Viipurin kenttähautausmaa ja sen muistomerkki sodassa 1939 – 1940 sodassa kaatuneen ja tässä lepäävän 108 suomalaisen sotilaan muistolle. Suomen Valtio.

Matkalla Murmanskissa

Kalajoen reserviläisjärjestöt ovat tehneet kesästä 2000 lähtien viisiotoista sota- ja kulttuurihistoriallista matkaa viime sotiemme taistelupaikoille. Onpa matkoilla käsitelty ensimmäisen maailmansodan tapahtumia, mikäli sellaisia on matkojemme varrelle sattunut, ja onhan niitä sattunut.

Tämän kesän matkamme

Martti Remes, Mannerheim-ritari Olli Remes, esitteli Sallassa olevaa Elvis Presleyn nahkatakkia. Elvis on antanut armeija-aikana takkinsa toiselle Mannerheim-ritarille Alakulille, joka toimitti sen kotikuntaansa Sallaan.

Odottava nainen. Meriltä miehiään kaipaavana.

alkoi tutustumalla niinkin tuoreeseen ”sotatapahtumaan” kuin juhanuksen alla Pudasjärven Poijulan kylässä löytyneiden saksalaisten miinojen löytöpaikkaa vilkaisemalla. Lähinaapuri Sakari Poijula kertoi kotinsa pihalla:

— Polvet löi tyhjää ku soilaat räjäytti miinat pois. On se ollut varjelus ku ei mitään sattunu vaikka vierestä on vuosikymmeniä menty.

Lähin traktorin jälki oli kulkenut 40 senttimetrin

päästä miinasta. Samalla kankaalla räjähti miina viimeksi 60-luvulla katkaisten traktorin.

Sallassa tutustuimme Sallan alueen taisteluihin talvi- ja jatkosodan osalta. Mielenkiintoinen tutustumiskohde on Sallan sota- ja jälleenrakentamismuseo, suosittelen vierailua, jos liikutte siellä päin.

Venäjän puolella kohteemme olivat reitillä Alakurtti – Kantalahti – Murmansk – Ylä-Tuloma – Raja-Joosep-

pi. Murmansk on onnistunut näyttämään parhaat puolensa molemmilla matkoillamme, ensi kerta vuonna 2004. Oppaamme Riina kertoi meille, että kaupungissa on aurinkoisia päiviä kymmenkunta vuodessa. Me olemme onnistuneet nauttimaan niistä jo kahdesti. Kaupunki on siisti. Väki on vaurasta johtuen Venäjän pohjoisen alueen palkkatuesta, joka on jopa 120% normipalkkoihin nähden. Uudet ja siistit ostoskeskukset ovat tulleet

Esko kiittää menneistä matkoista ja kömpii kor- suunsa muistelemaan

Ydinsukellusvene Kurskin torni muistomerkkinä Murmanskissa. Epätavalliseen venäläiseen tapaan muistomerkillä on laatta, jossa kerrotaan avoimesti sukellusturmien uhrien määrät eri merillä.

osaksi kaupunkikuvaa. Keskustan kahvilat ja ravintolat ovat tyylikkäästi ja siistejä. Täydellisesti uusittu Hotel- li Azimut Arktika on upea. Käykääpä katsomassa.

Viisipäiväisen matkamme viimeinen päivä ajettiin Ivalosta Kalajoelle ja kertailtiin Lapin sodan vaiheita ylhäältä alaspäin takaperoisesti.

Viisiotoista vuotta, kuu- sitoista kesää ja viisiotoista matkaa on järjestetty. Nyt on aika päättää nämä matkat. Latviasta Jäämerelle on matkamme kulkenut. Monissa paikoissa olemme vierailleen useasti. Louhen ja Kantalahden väliin jäi 140 kilometrin pätkä erä- maata, jossa reitimme ei

ole kulkenut, olkoon niin. Tilausliikenne Kaitsu, Kai Rantatupa on järjestänyt hienot retket, joita on mukava muistella. Tämän kesän toisena historiaoppaamme oli Antti Tiilikainen, majuri evp Joensuusta. Tuttu mies jo monelta matkalta hänkin. Enpä olisi uskonut 1990-luvun lopulla Lapinlahden saunassa appi-Pekan kanssa ensi ajatuksia herätellessä, että näitä matkoja kertyisi näinkin paljon. Ajatus oli käydä Iloimantsissa, Salpalinjalla Joensuussa, sitten Syvärillä, Pietarissa, Mannerheimin jäljillä jne.

Kiitoksia pojat ja naisetkin,

Esko Valikainen

Miljazz veti ennätysyleisön

Elokuun 26. valkeni pilvipoutaisena, kun alun toistakymmentä reserviläistä kokoontui Vaasan Sisäsatamaan aloittaakseen päiväsydämen urakan. Miljazz-kierue oli yöllä saapunut Vaasaan ja Eventec-rekka odotti purkajiaan, että esiintymislava ehditään koota ja tekniikka asentaa toimimaan.

Ammattiroudarien ohjauksessa työt lähtivät ripeästi käyntiin. Ja olihan meistä muutamilla hiukan koke- musta jo parilla edelliseltä turneelta. Reilun viiden tunnin kuluttua ensimmäiset äänikokeilut kajahtivat kohti Hovioikeuden puistoa. Kaikki alkoi olla valmista iltaa ajatellen.

Toki huolestuneina silmäiltiin myös Sundomin suuntaan, eteläiselle taivaalle, jospa tänä vuonna ”sateen muinainen jumalatar” olisi suosioilinen illan konsertin suhtein.

Sopivasti ennen ilta kuuta väkeä alkoi vyöryä koh-

den Hovioikeuden puistoa, löytääkseen sopivan paikan katsella ja nauttia illan konsertista. Kun Pohjanmaan aluetuomiston päällikkö, komentaja Jukka Ranta vielä johdatteli kutsuvieraat tilaisuuteen niin konsertti saattoi alkaa.

Ja se alkoi. Todella upeasti, kun pianisti Iiro Rantala aloitti yhdessä Laivaston soitto-kunnan Big Band’in kanssa. Runsaaseen tuntiin mahtui runsaasti upeaa musiikkia, jota on vaikea kirjoittamalla kuvata - se täytyy kuulla ja kokea sen luoma tunnelma. Iiro Rantalan taiturimaiset sävellykset ja soolot sekä sovitukset itse maestron tulkitsemina olivat todellista jazz-musiikin iloittelua, tässä kesän ehdottomassa huippukonsertissa. Runsa puolitoistatuhannen yleisö eli voimallisesti mukana ja palkitsi niin bic band’in kuin pianovirtuosoinkin upein suosionosoituksin. Tuskin koskaan on Hovioikeudenpuistossa vastaavaa

kuultu.

Konsertin toisesta osasta vastasivat Puolustusvoimien varusmiessoitokunnan Showband ja Suomisoulin kruunaamaton kuningas Sami Saari. Ja vauhti vain kiihtyi, kun nuoret varusmiehet päästivät ilon irti, jota Sami vielä sopivasti kiihdytti. Reilun tunnin mittaiseen settiin mahtui runsaasti nuoremman sukupolven musiikkia, jota varttuneempikin kuulija mielenkiinnolla kuunteli. Ja myös katseli, sillä esityksessä oli volyyymia, väriä ja vauhtia. Mutta nuoret jaksavat, ja heillä on intoa ja kuntoa.

Tyytyväisen näköisenä ”jammali” myös Puolustusvoimien ylikapellimestari, musiikkimajuri Jyrki Koskinen, joka oli saapunut seuraamaan Miljazz-kierueen etenemistä ja sen musiikillista tunnelmaa.

Niin se ”sateen muinainen jumalatar”. Kyllähän se meitä muisti, mutta hyvin hienovaraisesti ja purjehti Sisäsa-

Tämän kesäinen Miljazz-puistokonsertti sai tähdikseen persoonallisesti jazziin eläytyvän Iiro Rantalan taustallaan Laivaston Big band Turusta. Illan päättähti oli Suomisoulin kultakurkku Sami Saari ja Puolustusvoimien varusmiessoitokunnan show band. Konsertti tarjosi laajan kattauksen tyytyväiselle ennätyslukuille yleisölle. Konsertin jälkeen Sami Saari mainitsi show-bandin energisyyden erityisesti tarttuneen ”vanhaan mieheen”, mikä kyllä näkyi ja kuului. Showta seurattessa oli johtopäätös, ettei setin jälkeen tarvinnut enää mennä ”zumbaamaan”. Tapahtuma on oiva esimerkki siitä, miten Puolustusvoimat kykenee pitämään positiivista maanpuolustushenkeä yllä taiteen keinoin siellä, missä varuskunnat eivät enää ”tykittä”. Kuva ja kuvateksti Hannu Maunula.

tamaa vältellen pohjoiseen. Mutta yksi työ odotti tekijöitään. Estradi ja kaikki tekniikka oli purettava ja pakattava, että Hämeenlin-

nalaiset saavat seuraavana iltana nautti MilJazz-kierueen tuomasta musiikillista ilotulituksesta. Ennen puoltayötä ammattiroudarit

paikalsivat kiitoksin kättä meille apulaisille.

Ensi vuonna jälleen Vaasassa? -ri-

Bengt valde att gå vidare

På ringvägen mellan Mazar-e-Sharif och Shebrehghan i Afghanistan träffade en rakettevärsgranat den Geländervagen som major Bengt Flodin färdades i tillsammans med några finska kollegor. Bengt Flodin skadades så allvarligt att båda hans ben fick amputeras.

Det jag minns från den 19 november 2010 är att bilen fylldes med rök och att mina byxor brann, berättar Bengt Flodin som tjänstgjorde under FS 19.

Han svimmade av en stund, och förstod nästa gång han vaknade att något allvarligt hänt.

Det är dåligt med mina ben, sa jag till min kollega, han svarade att de kommer att ta hand om mig. Jag upprepade frågan – Det är dåligt med mina ben, eller hur? – Ja, svarade han, men vi kommer att ta hand om dig. Jag fattade direkt. Jag hörde helikoptern och nästa gång jag vaknade var jag på sjukhuset i Uppsala.

Bengts fru Annelie jobbar liksom Bengt på I 19 i Boden och hon befann sig på jobbet när hon nåddes av beskedet att hennes man var allvarligt men inte livshotande skadad. Hon hade kännedom om miljön i Afghanistan eftersom hon själv tjänstgjorde under FS 17.

Jag jobbade på stabsexpeditionen som alltid är inblandad när saker händer. På något sätt gick jag genast in i den rollen när jag fick beskedet och började tänka på de olika rutinerna och uppgifterna. Jag ställde nog andra frågor och reagerade annorlunda än de flesta anhängiga skulle ha gjort i en sådan situation, säger Annelie.

Viktiga sekunder

Mycket var fortfarande oklart kring händelsen. Exempelvis visste ingen säkert om det var ett eller båda benen som var skadade vid denna tidpunkt. Det första dygnet efter händelsen ägnade Annelie åt att berätta vad som hänt för släkt och vänner. Parets två söner, vilka var 15 och 20 år gamla vid händelsen, fick det svåra beskedet att deras pappa var på väg hem tre veckor tidigare än planerat. Dessutom la Annelie mycket energi på att övertala den armétekniska staben som ansvarade för hemtransporten, med god hjälp av bland annat regementschefen, att hon skulle få vara med på flygplatsen när ambulanstransporten landade med Bengt och en av hans två finska kol-

Major Bengt Flodin tjänstgjorde under FS 19 i Afghanistan.

legor som också skadades. Jag kan inte beskriva hur viktiga de sekunder jag fick se Bengt på flygplatsen var. Det var som att snön smälte omkring mig, säger Annelie. Uppvaknande i Sverige Bengt Flodin som fortfarande var nedsövd fördes till Uppsala akademiska sjukhus där han opererades.

Jag var medveten om vad som hänt direkt när jag vaknade, säger han.

Bengt beskriver sig själv som mycket envis person som hellre ser möjligheter istället för problem, och han satte tidigt upp några viktiga mål för sig själv.

Bland det första jag tänkte när jag vaknade var: "Mina ben är borta och jag får inte tillbaka dem. Jag ska gå, jag ska köra bil och jag ska börja jobba igen", säger Bengt.

Nu följde en tid på sjukhus där bland annat ytterligare en operation gjordes. Julen firade familjen i en lådan lägenhet i Uppsala och det var första gången Bengt kunde lämna sjukhuset för en stund. Familjen fanns hela tiden vid hans sida. Den 19 januari, exakt två månader efter smällen stod Bengt Flodin upp med hjälp av proteser för första gången och den 24 januari lämnade han sjukhuset för gott. Den 8 februari 2011 tog han den sista värktavletten.

Jag har haft bortskämt lite smärta i benen. Det har mer varit domningar och stickningar när jag blir trött efter mycket gående, säger Bengt.

Omtanke om andra

Bengt har tänkt mycket på si-

na anhöriga som han tycker har haft det bitvis tuffare än han själv. Två av de finska soldaterna som färdades i samma bil som Bengt blev också skadade. Bengt tillsammans med sin kvartermästare åkte med stöd av högkvarteret till Finland för att träffa dem.

Jag hade ett chefsansvar eftersom de var mina soldater och jag ville då få möjlighet att träffa de alla för att höra bl.a. hur de mädde.

Bengt och hans kvartermästare har varit över till Finland två gånger och träffat de finska soldaterna och numer har han sporadisk kontakt med gruppchefen via mail och sms. Vid veteranlagen 2013 i Stockholm erhöll två av de finska soldaterna medalj för sårade i strid av svenska Försvarsmakten, vilket var en stor glädje för Bengt.

Att de finska soldaterna skulle få medaljen för sårade i strid var för mig en självklarhet då de tillhörde min enhet. Jag saknar dock att den finska sjukvårdaren och min svenska kvartermästare som tog hand om mig inte fick någon form av utmärkelse trots inlämnat förslag.

Tillbaka till vardagen

Väl i hemmet började familjen kämpa för att komma tillbaka till vardagen igen. Bengt hade kontakt med Försvarsmakten, både centralt och med sitt förband I 19 vilket var mycket positivt både vad gäller stöd till honom, som till familjen. Dessutom hade hans vårdcentral, För-

säkringskassan och Bodens kommun viktiga roller.

Samarbetet med nästan alla inblandade har fungerat mycket bra. Jag har fått två proteser varav den ena ställs in av en ortopedtekniker via dator för att jag ska kunna gå så bra som möjligt. Jag har också fått hjälp att anpassa hemmet, vår bil och min arbetsplats och så har jag fått en barr hemma så att jag kan träna så mycket jag vill, säger Bengt.

Sedan juli 2011 är Bengt Flodin tillbaka på sin arbetsplats på I 19 och han arbetar idag vid regional stab Nord. Han går med hjälp av en käpp, kör bil med en spak som han manövrerar med högerhanden i stället för fotpedaler, han kör skoter och jagar älg. Hela familjen påverkas av den nya situationen men har ändå kommit tillbaka till vardagen igen.

Allt är nästan som vanligt men ändå inte. Det dyker upp nya utmaningar varje dag. Det kan vara allt från en hög tröskel till att det saknas duschstol på hotellrummet, säger Annelie.

Bengt ångrar inte att han åkte till Afghanistan.

Jag skulle ha valt samma yrke om jag fick en chans till. Jag kan till och med tänka mig att åka tillbaka igen, jag har hela tiden varit medveten om riskerna. Jag valde att gå vidare när det här hände mig och det är det jag gör också, säger han.

De hafva aldrig wikit eller för sin egen dehl tappadt

Text: Lena Parkvall
Försvarsmakten,
original från 2011,
uppdaterad av
Bengt Flodin
och Alpo Koivuniemi.
Bilder: Bengt Flodins
privatarkiv.

"Jag hörde helikoptern och nästa gång jag vaknade var jag på sjukhuset i Uppsala."

"Allt är nästan som vanligt men ändå inte. Det dyker upp nya utmaningar varje dag. Det kan vara allt från en hög tröskel till att det saknas duschstol på hotellrummet, säger fru Annelie."

Solar - love the sun.

SOLAR on ylivoimaisesti Suomen suosituin aurinko- ja hyönteissuojat. Lähes kaikki merkittävät talo- ja ikkunatehtaat ovat valinneet SOLARin.

SOLAR www.solar.fi

SRA-piirimestaruus ensimmäistä kertaa Kokkolassa

Distriktsmästerskapet i tillämpat reservistskytte för mellersta österbotten hölls för första gången i Karleby den 14.6. Tävligen lockade 16 skyttar i tre klasser: standard (enbart öppna sikten tillåtna), öppen klass samt en klass för 50 år fyllda. På grund av tidigare konflikter med värdförningen vid Jakobstads skjutbana valde tävlingsteamet att förlägga tävlingen till Karleby där arrangemangen fungerade tillfredsställande den obekanta platsen till trots. Fyra banor ingick i år, gevär, pistol, hagelgevär samt prickskyttegevär. Poänmsigt var gevärsdelen mest "värd".

Keski-Pohjanmaan sovellettu reserviläisammunta-piirimestaruus järjestettiin 14.6 ensimmäistä kertaa Kokkolassa. Kilpailuun osallistui 16 henkeä kolmessa eri luokassa (vakio- ja 50avu-luokassa missä

Yhteistulokset

Sijointi, kokonaispisteet, kilpailija, yhdistys, luokka

1. 340,26p	Ylikangas Heikki	Haapajärvi-Reisjärvi RES	Avo
2. 322,13p	Dahlin Joakim	Pietarsaarensuon RES	Avo
3. 297,77p	Skytte Mikael	Pietarsaarensuon RES	Vakio
4. 278,42p	Tapanainen Mika	Pietarsaarensuon RES	Vakio
5. 277,82p	Hautala Arto	Ylivieskan RES	Avo
6. 272,35p	West Filip	Pietarsaarensuon RES	Avo
7. 259,58p	Granrot Mikael	Pietarsaarensuon RES	Avo
8. 246,82p	Vikhammer Trond	Pietarsaarensuon RES	Vakio
9. 238,82p	Numminen Hannu	Nivalan RES	Vakio
10. 209,13p	Hansson Joakim	Pietarsaarensuon RES	Avo
11. 205,19p	Åström Ulf	Pietarsaarensuon RES	50Avo
12. 201,00p	Bäckström Rolf	Pietarsaarensuon RES	Vakio
13. 184,04p	Irjala Johan	Pietarsaarensuon RES	Vakio
14. 139,90p	Blomqvist Pontus	Pietarsaarensuon RES	Vakio
15. 119,06p	Hägglöf Sune	Pietarsaarensuon RES	50Avo
16. 111,15p	Hägglöf Joel	Pietarsaarensuon RES	Vakio

käytetään vain rautatähtiä, avoluokka joka sallii erilaiset optroniset tähtäimet ja 50avu-luokka niille jotka ovat täyttäneet 50 vuotta). Aiempien ongelmien Pietarsaaren ampumaseuran

kanssa kilpailujohto valitsi Kokkolan ampumaradan. Vaikka paikka oli uusi niin järjestelyt toimivat kohtuullisesti; toimitsijoiden vähyys oli suurin haaste. Kilpailu koostui neljästä eri rastista

joita ammuttiin kiväärillä, pistoolilla, haulikolla ja tarkkuuskiväärillä. Pistemäärältään kiväärirasti oli "arvokkain".

Vasemmalta kartonki-heiluri, kaksi ei-ammuttavaa kartonkimaalia ja peltimaali eli "pepper popper".

"Rölli" ampumassa ja tuomari seuraamassa.

Meille voit soittaa koska tahansa

Ajanvaraukset, korttiongelmia ja useat muut akuutit pankkiasiat voit hoitaa puhelimitse nyt mihin vuorokaudenkaikaan tahansa, myös viikonloppuisin. Asiakaspalvelumme henkilöasiakkaalle suomeksi 0200 3000 on avoinna ma-su 24 h/vrk.

Teemme sen mahdolliseksi

Nordea
0200 3000
nordea.fi

Nordea

KALAJOKI - Piirun verran parempi

www.kalajoki.fi

Piirin Reserviläisten ja Reserviupseerien ampumamestaruuskilpailut

Haapajärvi 6.-7.6. 2015

RA 3

Y-sarja: NM Ari Vitakoski Hpj-Reisj 82

D-sarja: Hanna Riihijärvi Hpj-Reisj 84

Y-50: Väap Mauno Harju Hpj-Reisj 94, Korpr Arto Kumelius Hpj-Reisj 85

Y-60: Maj Eino Mehtälä Nivala 92, Stm Olavi Rönkä Pyhäjärvi 90, Ylik Martti Kauranen Pyhäjärvi 74

Y-75: Ltn Raimo Palomäki Reisjärvi 61

Kenttäammunta, itselataava kivääri

Y-sarja: NM Ari Vitakoski Hpj-Reisj 112

D-sarja: Hanna Riihijärvi Hpj-Reisj 111

Y-50: Väap Mauno Harju Hpj-Reisj 158, Korpr Arto

Kumelius Hpj-Reisj 121

Y-60: Ylik Martti Kauranen Pyhäjärvi 135, Maj Eino Mehtälä Nivala 125, Stm Olavi Rönkä Pyhäjärvi 117

Y-75: Ltn Raimo Palomäki Reisjärvi 42

Kenttäammunta 20 ls

Y-sarja: NM Ari Vitakoski Hpj-Reisj 54

Y-50: Väap Mauno Harju Hpj-Reisj 107

Y-60: Alik Yrjö Uusivirta Nivala 165, Ylik Martti Kauranen Pyhäjärvi 144, Maj Eino Mehtälä Nivala 98

Y-75: Kapt Alpo Hakala Kokkola 123

Pienoispistooli 60 ls

Y-sarja: NM Ari Vitakoski Hpj-Reisj 225

Y-50: Väap Mauno Harju Hpj-Reisj 522, Korpr Arto

Kumelius Hpj-Reisj 289

Y-60: Ylik Hannu Maunuk-sela Kälviä 511, Ylik Martti Kauranen Pyhäjärvi 496,

Stm Olavi Rönkä Pyhäjärvi 493, Maj Eino Mehtälä Nivala 476

D-sarja: Hanna Riihijärvi Hpj-Reisj 434

Y-75: Ltn Raimo Palomäki Reisjärvi 350

Sotilaspiika-ammunta 60 ls

Y-sarja: Ylik Antti Rantonen Siikalatva 479

NM Ari Vitakoski Hpj-Reisj 344

Y-50: Väap Mauno Harju Hpj-Reisj 541

Korpr Arto Kumelius Hpj-Reisj 334

Y-60: Rauli Häkkinen Nivala 536, Ylik Hannu Maunuk-sela Kälviä 504, Stm Olavi Rön-

kä Pyhäjärvi 486, Maj Eino Mehtälä Nivala 478, Ylik Martti Kauranen Pyhäjärvi 470

Y-75: Ltn Raimo Palomäki Reisjärvi 446

Isopistooli 60 ls

Y-sarja: Ylik Antti Rantonen Siikalatva 493

NM Ari Vitakoski Hpj-Reisj 274

Y-50: Väap Mauno Harju Hpj-Reisj 502, Korpr Arto Kumelius Hpj-Reisj 349

Y-60: Ylik Hannu Maunuk-sela Kälviä 510, Alik Rauli Häkkinen Nivala 510, Ylik Martti Kauranen Pyhäjärvi 489, Stm Olavi Rönkä Pyhäjärvi 485, Maj Eino Mehtälä Nivala 464

Y-75: Ltn Raimo Palomäki Reisjärvi 356

Topi-Kalustaja Oy

ARKISTOLAITOS

ARKISTOLAITOS

Ohje kantakortin tilaamiseen

<http://www.arkisto.fi/fi/palvelut/selvitykset/tilaa-kantakortti>

Aluksi on rekisteröidyttävä arkistolaitoksen ASTIA-verkkopalveluun,
<https://astia.narc.fi/astiaUi/>
 josta löytyy edelleen videomuotoinen ohje ASTIA-palveluun kirjautumisesta (kirjautuminen tapahtuu verkkopankkitunnuksia käyttäen)
<https://www.youtube.com/watch?v=i8HBrdrW2A&feature=youtu.be>

ASTIA-palveluun rekisteröitymisestä löytyy video-muotoinen ohje
https://www.youtube.com/watch?v=-7Qg_RalAZy&feature=youtu.be

Kun käyttäjätunnus ja salasana on saatu, niin seuraa vaksi kirjaututaan sisälle ASTIA-verkkopalveluun

Arkistolaitoksen ASTIA-verkkopalveluun kirjautuminen
<https://astia.narc.fi/astiaUi/>

valitaan oikeasta yläkulmasta asiakirja- ja tietopyynnöt
https://astia.narc.fi/astiaUi/research_menu.php

valitaan kohta kantakortti tai muu puolustushallinnon henkilöasiakirja
<https://astia.narc.fi/am/UI/Login?module=DataStore&realm=astiaUi&goto=http%3A%2F%2Fastia.narc.fi%2Fservice%2Fsuccess%3Fcontinue%3Dc859eca5-234c-4935-ba66-4d3424d-clac7>

kirjaututaan ASTIA-palveluun käyttäjätunnuksella ja salasanaalla

täytetään kantakorttitilauksen asianomaisen henkilön nimi, syntymäaika ym. kysytyt tiedot, kohtaan mitä asiakirjoja toimitetaan laitetaan täppä kantakortti kohdalle, lopuksi painetaan "lähetä tilaus"-kenttää

Kantakortti-kopiot tulevat muutaman viikon sisällä postissa samoin kuin lasku kopioista. HintA 0.60 Eur/ A4 sivu + toimitusmaksu 11.50 Eur.

Kirjoittanut Lasse Luoma

Keski-Pohjanmaan Reserviläispiiri ry:n,
 Reserviupseeri ry:n ja
 Maanpuolustajien Piiri ry:n

sääntömääräinen SYYSKOKOUS

ke 4.11. 2015 klo 18.00–
 Himanka, Raumankarin koulu
 Leipämäentie 8

Tervetuloa!

Hallitukset

Vaasan Reserviupseerikerho ry:n

sääntömääräinen syyskokous

pidetään tiistaina 27.10.2015
 klo 19.00 alkaen Vaasan Sotilaskodissa.
 Käsitellään sääntöjen 11 §:n syyskokoukselle
 määrämät asiat.
 Hallituksen kokous klo 18:00.
 Syyskokouksen jälkeen esitelmä.

Kahvitarjoilu Tervetuloa

Hallitus

HAAPAJÄRVEN-REISJÄRVEN
 RESERVILÄISET r.y

YLEINEN / 60-V JUHLAKOKOUS

pidetään perjantaina 6.11.2015

Sinikan lounaspalvelussa,
 osoite Kauppakatu 10 Haapajärvi.

Johtokunta kokoontuu 18:00 ja
 yleinen kokous 18:30.

Kokouksen jälkeen ruokailu.

Sitovat ilmoittautumiset ruokailun järjestelyjen
 takia 30.10.2015 klo 19:00 mennessä numeroon
 040-760 5310. Pukeutuminen: tumma puku.

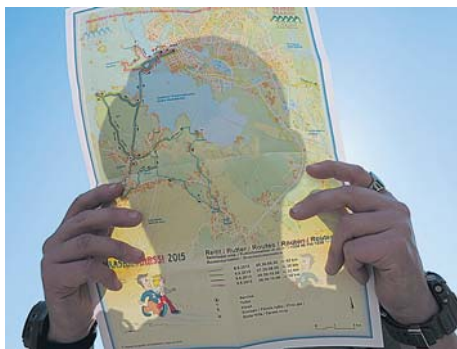
Tervetuloa

Hallitus

Vaasan Marssi

Vaasan Marssi sai ennätys-
 määrän osallistujia mutta
 sotilaspukeutuminen näkyy edel-
 leen harvassa. Tämä ainut
 kansainvälinen marssika-
 lenteriin kuuluva tapahtu-
 ma kerää Vaasaan runsas-
 lukuisan määrän kävelijä
 elämäntapaansa pitäviä ympä-
 ri maailmaa. Pohjanmaan
 koulutus- ja tukiyksikkö on
 muodostanut monen vuoden

ajan marssiosaston, jonka
 puitteissa on mahdollisuus
 osallistua yhden, kahden tai
 kolmen päivän suorituksiin.
 Kävely on mitä mainion tapa-
 pittää kunnostaa huolta ympä-
 ri vuoden, johon Vaasan
 Marssi osaltaan motivoi. Kä-
 velyurallaan voi myös edetä
 hankkimalla suorituksia ul-
 komaiden tapahtumista. Ku-
 va ja teksti Hannu Maunula.

Reserviläisen urapolut

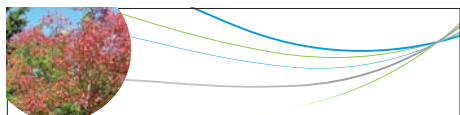
Esitelmä antaa perustietoa
 reservistä, asevelvollisten
 koulutusjärjestelmästä, va-
 paaehtoistoiminnasta sekä
 suunnitteilla olevasta reser-
 viläisen tulevaisuuden ura-
 polusta.

Karriärstigar

Föreläsningen ger basinfor-
 mation om reserven, de värn-
 pliktigas utbildningssystem,
 frivilligverksamheten samt
 den planerade karriärstigen
 för reservisten.

Kari Rönqvist.

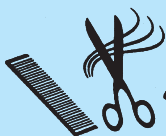
Opistolla kohdataan!

- Monipuolisia kursseja ja leirejä ympäri vuoden Kalajoen rannalla, kaupungin palvelujen äärellä
- Tasokkaat kokous-, majoitus- ja ruokailupalvelut tilauksesta
- Katso www.kkro.fi

Kalajoen Kristillinen Opisto

PL 26 (Kasarmintie 2), 85101 Kalajoki
 Puh. 08 4639 200, toimisto@kkro.fi

Sirkka

06-723 5477

PRISMA-CENTER

Pietarsaari

Jakobstad

Nivalan
 Reserviupseerikerho ry:n

sääntömääräinen syyskokous

pidetään
 Nivalan Liikuntakeskus Uikon kokoustilassa
 keskiviikkona 25.11.2015 klo 18.30 alkaen.

Käsitellään sääntömääräiset asiat.

Mukana Keski-Pohjanmaan MP-piirin
 toiminnanjohtaja Antti Wall.

Kokouksen jälkeen kerho tarjoaa osallistujille
 vapaan keilausvuoron.

Nivalan Reserviupseerikerho ry:n hallitus

Varautumisartikkelisarja

Varautuminen kuuluu kaikille

– ydinuhka ja säteilysuojelu, mörkö sängyn alla vai musta joutsen?

Tänä vuonna on kulunut 70 vuotta ensimmäisestä ydinräjähdyksestä sekä ensimmäisestä ja tähän asti ainoasta ydinaseen käytöstä taistelussa (vaikka oli viit- tää vailla että ne olisi tulleet "normaaliin" käyttöön Korean sodan aikana), joten on syytä tarkastella aikajak- soa ja kansalaistaitoja jotka ovat olleet horroksessa jonkun aikaa. Brittiläinen ajatushautamo Chatham House julkaisi heti Krimin niemimaan valtauksen jäl- keen tutkimusraportin mis- sä varoitetaan huomattavasti kohonneesta vaarasta ydin- aseiden käytöstä. Kylmää sotaa käsiteltäessä todetaan, että selityksen mukaan mis- sä yhtenäisen tuhoamisen doktriini (MAD) yksinään saa kertoa miksi molem- mat ryhmittymät pidättäytyivät käyttämästä ydinaseita on liian yksinkertainen. Tutki- joiden mukaan useinkin juuri erillisten yksilöiden toiminta käskyjä vastaan epäselvissä tilanteissa oli se mikä pelas- ti maailman useassa läheltä piti-tilanteesta. Vastuussa olevien poliitikkojen päät- ökset eivät aina pohjanneet todenmukaisiin vallitseviin olosuhteisiin tai päätökset piti tehdä äärimmäisen ly- hyen ajan sisällä.

Se mikä tänään huo- le- tuttaa on ydinaseretoriikan paluu kuten keväällävel- la kun Venäjän suurlähet- t- läshävi Kööpenhaminaa kirjoittamalta että mikäli Tanska liittyy USA:n ohj- us- kilpiin niin Tanskan sotai- voista tulee ydinasemaaleja. Epäsuora viesti oli kun Ve- n- jä häjötteli kesällä 2014 ydinasehyökkäystä ilmasta Bornholmin saarelle samaan aikaan kuin siellä oli me- neillään Folkemødet (Suo- miAreenan kaltainen tapahtuma jossa oli koolla koko Tanskan poliittinen eliitti). Toinen huolehduttava seikka on selkeiden rajojen puuttu- minen. Ne rajat ja kehyyk- s- joiden sisällä provokaatiot pidettiin kylmän sodan aika- na, jotka sekä länsi- että itä- ryhmittymät tunsivat, ei ole enää olemassa. Tänä päivänä on valloillaan harmaita alu- eita ja kumpikaan osapuoli ei tiedä miten toinen tulee reagoimaan. Nykypäivää on verrattu aikaan välittö- mästi ennen ensimmäisen maailmansodan syttymistä; oli eripuraa eri alueellisten konfliktien takia ja mailla oli erilaiset liitot ja sopimuk-

set keskenään. Silloin oli epäselvää miten vastapuoli oikein reagoi eikä tiedetty tarkalleen mikä voisi olla ns. viimeinen pisara joka johtai- si sotatoimiin.

Huolestuttavaa on Venä- jän uusi madaltunut kynnys käyttää ydinaseita. Voimas- sa oleva doktriini sanelee että Venäjä saattaa käyttää taktisia ydinaseita mikäli Venäjä joutuu "eksisentiaa- lisen uhan" kohteeksi. Niitä käytettäisiin konfliktin *de- eskaloitumiseksi*. Tiivistet- tyä voisi sanoa että taktinen ydinase voitaisiin laukaista jos yhä jännittyneemmän so- diallaisten tilanteen takia. Useita "läheltä piti" tilanteita on jo ollut NATO:n ja Venä- jän lentokoneiden välillä. Kenenkään ei tulisi me- nettää yöuniaa tämän takia mutta on hyvä tiedostaa että riski ydinaseiden käytöstä konfliktitilanteissa ei ole enää olematon (vaan hyvin hyvin pieni, mutta silti ei olematon) ja että omatoi- mista varautumista on myös tämän takia tärkeää joskus pohtia. Todennäköisempää on että Suomeen kohdistui- si säteilyvaara ydinvoimala- onnettomuuden seurauksena tai jos voimalla joutuisi ter- rori- tai sabotaasihyökkä- yksen kohteeksi. Mahdol- lisessa sotatilassa tuulten tuoma laskeumasaaste olisi todennäköisin vaaratekijä Suomessa.

ydinsota (kuten Intian ja Pa- kistanin välillä) aiheuttaisi vakavia seurauksia mm. globaalille maanviljelylle.

Toinen ero nykypäivän ja kylmän sodan välillä on se että ne mekanismit joita oli luotu kontrolloimaan ja hal- litsemaan riskitilanteita sekä välttämään väärinkäsityksiä kuten "punainen linja" Wa- shingtonin ja Moskovan välillä ei enää ole olemassa. Vaara joutua sotaan vahin- gon takia on suurempi ny- kyään mm. yhä kovenen- van poliittisen retoriikan takia ja yhä jännittyneemmän so- diallaisten tilanteen takia. Useita "läheltä piti" tilanteita on jo ollut NATO:n ja Venä- jän lentokoneiden välillä.

Kenenkään ei tulisi me- nettää yöuniaa tämän takia mutta on hyvä tiedostaa että riski ydinaseiden käytöstä konfliktitilanteissa ei ole enää olematon (vaan hyvin hyvin pieni, mutta silti ei olematon) ja että omatoi- mista varautumista on myös tämän takia tärkeää joskus pohtia. Todennäköisempää on että Suomeen kohdistui- si säteilyvaara ydinvoimala- onnettomuuden seurauksena tai jos voimalla joutuisi ter- rori- tai sabotaasihyökkä- yksen kohteeksi. Mahdol- lisessa sotatilassa tuulten tuoma laskeumasaaste olisi todennäköisin vaaratekijä Suomessa.

Fysiikka ja suojelutoimenpiteet

Ydinaseet vaikuttavat eri ta- valla riippuen millä korkeu- della ne räjäytetään. Maarä- jähdyksessä joko tulipallo pääsee koskemaan maapin- taan tai sitten ydinase räjäy- tetään maaperällä jolloin isot määrät radioaktiivista maa-ainetta joutuu ilmaan sienipilven mukana (hor- mieffekti). Tämä aiheuttaa nk. laskeumaa joka koostuu radioaktiivisista hiukkasista jota voi levitä pitkiä matkoja tuulen mukana. Tämänkal-

taiset tulevat luultavimmin vain käytetyiksi ns. kovia maaleja vastaan kuten van- kat maanalaiset johtokes- kukset ja vastaavat tärkeät maalit. Ilmaräjähdys on todennäköisesti tavallisin hyökkäysmuoto ja vaikuttaa säteilyn, kuumuuden ja yli- paineen kautta. Laskeumaa ei juuri synny jos tulipallo ei pääse koskemaan maapin- taan. Aseen vaikutus voidaan räätälöidä riippuen millä korkeudella se räjäytetään, kuten optimoimalla joko alkusäteily- tai ylipainevai- kutus. Hiroshima ja Nagasa- kipommit olivat ilmaräjä- hdyksiä. Kolmas ja viimeinen kategoria muodustuu kor- keasta räjähdyksestä jolloin ase räjäytetään korkealla il- massa tai ilmakehässä mikä aiheuttaa sähkömagneettisen pulssin joka häiritsee tai rik- koo elektroniikkaa laajoilla alueilla lähinnä vastapuolen viestinnän häiritsemiseksi tai siviiliyhteiskunnan lamaut- tamiseksi.

Ydinasevaikutuksiin kuuluu alkusäteily joka on räjähdysksen synnyttämä lyhykestoinen pulssi joka vähenee etäisyyden mukaan, sama koskee lämpösäteilyä. Paineaalto on rengasmaainen nopea ylipaineriittäma jon- ka voimasta sortuu lähellä olevat betonirakennukset ja kevyet rakennukset mukaan- lukien tiilitalot kauemmalli. Vaikutus laskee etäisyyden mukaan. 1950-luvun suo- jeluohjeistus mennä ojaan tai pöydän alle sokaisevan valon näkyessä perustuu sii- hen että räjähdysksen valo on välittömästi nähtävissä kun taas paineaalto joka liikkuu äänen nopeudella eli etenee hiukan hitaammin. Valo an- taen ennakkovaroituksen ja etäisyydestä riippuen mah- dollisuuden toimia.

On olemassa pääsään- töisesti kolme tyyppiä tai kategoriaa radioaktiivista hiukkasista joista lähtee ioni- soiva säteily. Ensimmäinen on alfahiukkaset jotka sätei-

levät alfasäteilyä, tämä on miltei harmiton koska sen teho ja kantama on hyvinkin alhainen (~10 cm ilmassa ja tavanomainen konttoripape- ri tai iho pystyy torjumaan sen). Betasäteilyllä taas on hieman pidempi kantama, muutama metri. Vaatteet pysäyttävät sen, taas pal- jaalla iholla se pääsee tun- keutumaan pinnallisesti ihmiskehoon. Molemmat ovat vaarallisia mikäli ne joutuvat kehon sisälle ruoan ja juoman kautta tai hengittä- mällä hiukkasia. Siksi hyvä ruokahygienia (suljetut asti- at jne) ja hengityssuojaimet ovat tärkeitä. Gammasäteily taas läpäisee erittäin hyvin ja kantama on suuri, useita kilometrejä ilmassa. Tältä suojautuakseen tarvitaan käytännössä rakenteellista suojelua tiheän ja painavan materiaalin muodossa (maa, betoni, metalli jne).

Ionisoivaa säteilyä vas- taan suojaututaan ajalla, etäisyydellä ja suojamateri- aalien paksuudella ja omi- naisuuksilla. Laskeumatilan- teessa säteilyvaara on suurin ensimmäisen vuorokauden aikana koska tällä ajanjak- solla suurin osa painavista hiukkasista putoavat maa- han, kevyet saattavat kul- keutua pois ilmassojen kanssa. Onneksi useimmat ydinräjähdysksen synny- ttämät ydinhiukkaset ovat suhteellisen lyhytikäisiä. Laskeuman intensiteetti laskee ns. 7–10 säännön mukaan. Se tarkoittaa että säteilyn voimakkuus laskee seitsemän tunnin kuluttua kymmenesosaan siitä mitä se oli tunti räjähdysken jälkeen. Kahden vuorokauden kulut- tua (7x7h) sadassa on jäljel- lä ja kahden viikon kuluttua (7x7x7h) voimakkuus on vain tuhannesosa alkusätei- lytasosta. Etäisyyden ollessa suurempi säteilylähteestä tai laskeuman saastuttamasta alueesta laskee myös vaara- kin suhteellisesti mikä tekee suojaväistöt ja evakuonnit

tärkeiksi työkaluiksi viran- omaisille. Lähinnä gamma- säteily tarvitsee rakenteel- lisiä suojelutoimenpiteitä. Eri materiaaleilla on eri suo- jakeroin (katso faktaruu- tu) ja tämän lisäksi olisi hyvä olla kotivarassa hengityssuo- jaimia jotta radioaktiivisten hiukkasten pääsyn kehoon voisi välttää. Vielä olisi hyvä suodattaa suojatilan tuloilma jollain tavalla. Suomalaiset kaupungit ovat erittäin hyvin varustettuja väestönsuojilla, kun taas maaseudulla tai pientaloalueilla tilanne ei ole niin hyvä. Jos on aikeis- sa rakentaa uudisrakennuk- sen tai maakellaria voisi olla syytä pohtia tulisiko käyttää betonia kevytbetonin kuten lecharkkojen sijaan koska näillä on suhteellisen huo- no kyky vaimentaa säteily. Kellarit ovat ole niin yleisiä enää, kuten ei myöskään ki- vinavetat ja vastaavanlaiset raskasrakenteiset rakennuk- set maaseudulla tai pienta- loalueilla. Paremmat puut- teissa voidaan kunnostaa tilapäissuoja rossipohjassa (esim. hormipierustusten viereen) lapiomalla maa- ainesta kivijalan vasten tai kaivaa erillinen maakuo- pasuoja. Jos ei muuta niin voi rakentaa suojatun tilan pöydän alle (esim. varaa- van takan viereen) ja pinota kirjat, tiilet, hiekkasäkit tai betonilaatat tms. pihalla pöy- dän päälle ja sen ympärille. Äkillisessä vaaratilanteessa suojaudutaan ensisijaisesti sisätiloihin. Ilmanvaihto py- ritään estämään (koneellinen ilmastointi pysäytetään) jotta vaaralliset aineet ei- vät pääse tuloilman mukana sisälle. Venttiilit, liesituulet- timet jne. suljetaan ja teipa- taan kiinni.

Päähkinänkuoressa voisi todeta että aina on syytä tar- kistaa omatoimisen varau- tumisen tila, oli sitten kyse omasta talosta tai taloyhtiös- tä. Enemmän tietoa haluavat voivat hakeutua Suomen pe- lastusalan keskusjärjestön (SPEK) kurseille (mm. vä- estönsuojan hoitajan ja talo- yhtiön turvallisuusturvasta- van kurssit) tai seurata MPK:n kurssikalenteria (varautu- miskurssi kotitalouksille on tulossa). Omaan aluepelas- tuslaitokseen voi myös ottaa yhteyttä. Useat oppaat löy- tyvät sähköisessä muodossa nykyään netistä kuten puol-ustusvoimien *Suojeluopas* ja samankaltaiset.

Jatkuu seuraavassa lehdessä

Taulukko

	Suojauskerroin		
	10	40	100
Rakennusaine, tarvittava paksuus (cm)			
Valettu betoni	20	30	40
Täystiili (punatiili)	26	45	60
Tiivistetty maa	30	50	65
Kevytbetoni & kevytsorabetoniharkot	70	120	170
Puu	85	150	200

Beredskap angår alla

– kärnvapenhot och strålskydd, "monstret under sängen" eller en svart svan?

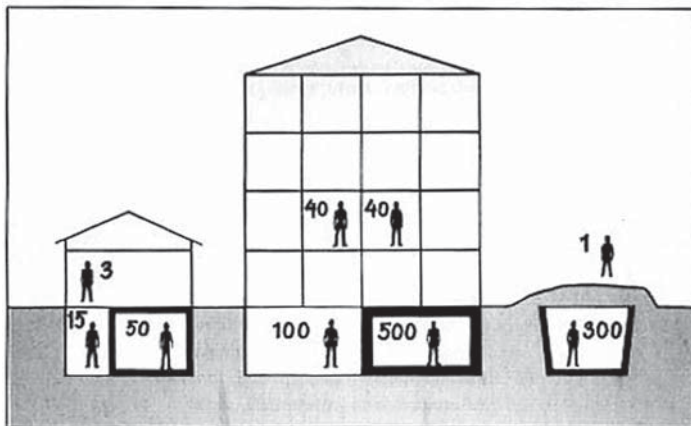
Då det i år gått 70 år sedan den första kärndetonationen och den första hittills sista användningen av kärnvapen i strid (även om det var fem före att de inte kom till "ordinarie" användning under Koreakriget) är det skäl att återblicka på tidsperioden och även granska medborgarfärdigheter som inte riktigt legat i ropet på sistone. Den brittiska tankesmedjan Chatham House publicerade strax efter Rysslands annektering av Krim en forskningsrapport där man varnar för en markant förhöjd risk för att kärnvapen kan komma till användning. Förklaringsmodellen där doktrinen om ömsesidig förintelse (MAD) ensamt får förklara varför bägge block avhöll sig från att använda kärnvapen under det kalla kriget säger man att är för enkel. I stället för rapporten fram det faktum att det ofta kom att falla på individer som agerade tvärt emot givna stående order och doktriner i oklara situationer som s.a.s. räddade världen i ett flertal "nära ögat"-situationer. Politiker som haft det yttersta ansvaret har inte alltid haft korrekt beslutsunderlag eller annars haft tid att fatta beslut under ofta mycket kort tidsrymd.

Det som idag är oroande är bl.a. att kärnvapenretoriken har gjort ett återinträde såsom i värvintras då den ryske ambassadören hotade Köpenhamn med att danska örlogsfartyg kan bli kärnvapenmål om Danmark deltar i USAs missilsköldprogram. Indirekt skickades ett meddelande då ryska plan övade kärnvapenanslag mot Bornholm sommaren 2014 samtidigt som evenemanget Folkemötet pågick (vilket motsvarar SuomiAreena med hela den danska politiska eliten på plats). En annan aspekt är att de klart utstakade gränserna (och ramarna som provokationer kunde hållas inom) som bägge block kände till under det kalla kriget idag är borta. Idag gäller gränzoner och ingendera vet riktigt hur den andra kommer att reagera. Dagens läge har jämförts med tiden omedelbart innan första världskriget bröt ut: osämja pga. regionala konflikter och olika typer och nivåer av allianser och förbund. Då var det oklart hur motparten skulle reagera och man visste inte vilka handlingar som slutgiltigt skulle kunna så att säga få bagären

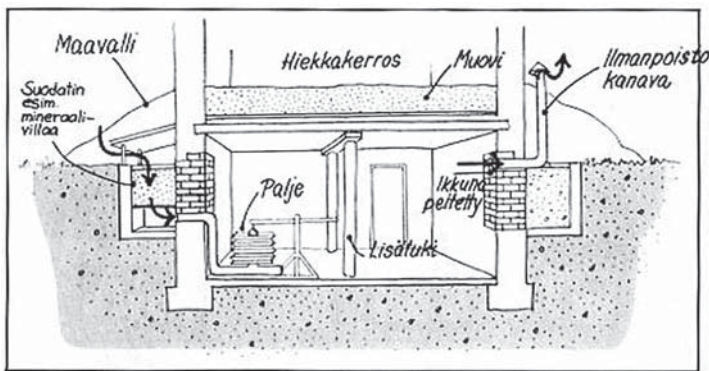
att rinna över och leda till krigshandlingar.

En oroväckande aspekt är att Ryssland infört en ny kärnvapendoktrin och i den har tröskeln sänkts rejält för då Ryssland kan tänka sig att sätta in kärnvapen. Nu ikraftvarande doktrin stipulerar att Ryssland kan komma att använda taktiska kärnvapen i en konventionell konflikt om den utgör ett "existentiellt hot" och då kan de sättas in för att *de-eskalera* konflikten. I korthet så skulle ett taktiskt kärnvapen detoneras för att visa att man menar allvar och för att skrämma motparten att avbryta ex. ett anfall in på rysk mark. Doktrinen slår fast även andra scenarion där kärnvapen kan brukas för att "vinna" en nukleär konflikt; något som skiljer sig markant mot det kalla krigets rådande synsätt. Där fanns inte tanken om en begränsad användning av kärnvapen, det fanns inga smala "kärnvapenpenslar" i paletten under det kalla kriget. Exempelvis har historiker som tagit del av Warsawapaktens planering via bl.a. polska och östtyska arkiv kunnat konstatera att östblocket planerade för massiva kärnvapenanslag mot Västeuropa. Planeringen som gällde Sverige norr om Skåne och Finland sköttes dock av Sovjetunionen vars handlingar ännu är sekretessbelagda i ryska arkiv varvid vi inte vet hur den planeringen såg ut men troligen följde den samma mönster. Faran idag ligger här i hur en konflikt med kärnvapen som ingrediens kunde eskalera, om en part brukar taktiska slagfäkt-kärnvapen svarar då motparten med likadana och när läggs strategiska kärnvapen in i ekvationen? Dylika tankelekar är inte särskilt muntra och de flesta analytiker i väst ser nog även en begränsad användning som ett sluttande plan mot ett s.k. domedagsscenario. Klimatstudier förutspår även att ett begränsat regionalt kärnvapenkrig (såsom mellan Indien & Pakistan) skulle allvarligt påverka det globala jordbruket.

En annan skillnad mot det kalla kriget är att de kontrollmekanismer som så småningom infördes för att hantera risker och eliminera missförstånd såsom den "röda linjen" Washington – Moskva inte mera är i bruk. Faran för att i misstag råka i

Karkeat suojakertoimet, suojaamaton henkilö ulkona saa koko säteilyannoksen (1) kun taas henkilö pientalon (betoni)kellarissa saa vain noin 1/50 samasta säteilyannoksesta. Keskellä kerrostaloa (jossa on yleensä joko tiili- tai betonieiniä) kauempana katosta ja katutasosta saadaan myös suhteellisen hyvää säteilysuojatso.

Paras tilapäissuoja saadaan pientalossa kellarissa. Ikkunat peitetään ja ensimmäisen kerroksen lattialle lapioidaan hiekkaa tai multaa. Kellarin ulkoseinät vahvistetaan maavallein. Tuloilma voidaan suodattaa hiekkakerroksen tai eristysvillan läpi, on myös hyvä ottaa tuloilma noin metrin korkeudelta maan pinnasta ettei hiukkaset pääse mukaan ilmavirtaan. Pölynimuri tai esim. teese-itse paljetuuletin imee tuloilman suodatinmateriaalin läpi.

Fysik och skyddsåtgärder

krig har ökat inte minst med den allt hårdare politiska retoriken och förhöjd militär spänning, flera "nära ögat" incidenter har redan inträffat mellan flygplan från NATO & Ryssland.

Ingen bör dock förlora nattsömn på grund av detta men det är skäl att känna till att risken för att kärnvapen kan komma att brukas i en konflikt inte mera är noll (men visserligen mycket nära noll eller med andra ord synnerligen osannolikt) och att det i dagens läge är allt viktigare att någon gång ta en funderare kring den egna beredskapen. Mer sannolikt för att Finland skulle utsättas för strålfara vore om en olycka vid ett kärnkraftverk skulle inträffa eller om ett kärnkraftverk skulle utsättas för terrorangrepp eller sabotage. Vid ett potentiellt krigstillstånd skulle nedfall som förs med vinden till Finland utgöra det mest troliga faromomentet.

Kärnvapen ger olika effekter beroende på vilken höjd de detoneras. Vid en markdetonation vidrör endera eldklotet marken eller så detoneras vapnet vid marknivå varvid stora mängder radioaktivt stoft slungas upp i luften med svampmolnet (skorstenseffekt). Detta ger upphov till s.k. nedfall vilket består av radioaktiva partiklar vilka kan föras långa sträckor med vinden. Markdetonationer används troligen enbart mot djupt belägna ledningscentraler och andra "hårda" mål. En luftdetonation är den typ som troligen används mest och verkar genom initialstrålning, hetta och tryckvåg. Nedfall uppstår inte i och med att eldklotet inte vidrör marken. Vapnets verkan kan skräddarsys beroende på vilken höjd man detonerar det, till exempel för att optimera

strålningseffekter eller övertrycksverkan. Hiroshima & Nagasakibomberna var luftbrisader. Höghöjdsdetonationer utgör den sista kategorin och då detoneras vapnet uppe i atmosfären vilket skapar en elektromagnetisk puls vilken stör eller slår ut oskyddad elektronik över stora geografiska områden och är närmast tänkt att störa ut motståndarens signalkapacitet men även för att lamslå civilsamhället.

Kärnvapen verkar på ett flertal olika sätt, initialstrålning är den kortlivade puls av strålning som ett kärnvapen ger upphov till och denna avtar med avståndet, samma sak gäller för värmestrålning. Tryckvåg är den ringformade snabba övertrycksfront som förmår rasera betonghus på nära håll och lättare byggnader på längre håll inklusive tegelbyggnader. Effekten avtar med avståndet. 1950-talets skyddsinstruktion om att

ducka eller ta skydd i ett dike eller under ett bord då man såg ett förblindande ljussken baserades på att ljuset från detonationen genast är synlig medan tryckvågen rör sig med ljudets hastighet vilket ger ett litet handlingsutrymme beroende på avstånd.

Radioaktiva partiklar som ger upphov till joniserande strålning finns det tre sorter eller kategorier av. Den första är alfapartiklar som ger upphov till alfastrålning, denna är relativt ofarlig så tillvida att dess effekt och sålunda räckvidd är mycket liten (~10 cm i luften och stoppas av vanligt kontorspapper). Betastrålning har en räckvidd på en par meter och stoppas av klädsel och kan endast ytligt tränga in i människokroppen. Båda typer är farliga om de kommer in i kroppen via mat & dryck eller om man andas in partiklar. Därför är god mathygien viktig och även andningsskydd. Gammastrålning har mycket stor genomträngningskapacitet och kräver i praktiken strukturellt skydd för att stoppas upp (jord, betong, metall etc), räckvidden är i luften en par kilometer.

Skydd mot joniserande strålning (exempelvis nedfall) erhålls med tid, avstånd och tjockleken (och beskaffenheten) av skyddande material. Strålfaran vid ett nedfallsscenario är störst de första 24 timmarna vilket beror på att majoriteten tunga kärnpartiklar faller till marken inom denna period, låtta kan föras längre bort med vinden. De flesta partiklar som en kärndetonation ger upphov till är lyckligtvis mycket kortlivade. Faktum är att strålning från nedfall minskar i intensitet enligt den så kallade sju-tioregeln. Enligt den så minskar strålningen av en given intensitet till en tiondel efter sju timmar och efter 48h (7x7h) till en hundradel, efter två veckor (7x7x7h) återstår enbart en tusendel av initialstrålningsnivån som räddade en timme efter detonation. Med ökat avstånd till strålkällor eller nedfallsområde minskar även faran vilket gör evakueringar till ett viktigt redskap för myndigheterna. Det är främst gammastrålning som kräver strukturella skyddsåtgärder. Olika material skyddar olika (se faktaruta för närmare info) och utöver detta vore det bra att ha andningsskydd i hemförrådet

för att undvika att radioaktiva partiklar kommer in i kroppen. Vidare bör man gärna filtrera inkommande luft i strålskyddet på något sätt. De finländska städerna är mycket välutrustade med skyddsrum, på landsbyggen och i småhusområden är det värre ställt, speciellt som det är mera ovanligt med källare i moderna hus. Låter man uppföra en ny byggnad eller jordkällare kan det vara en idé att fundera på att gjuta i betong istället för att mura med lättbetong såsom lecablock och liknande som inte dämpar joniserande strålning så värst bra. Moderna hus är mera sällan utrustade med källare och inte heller hittar man så där bara stenfåhus eller snarlika tunga strukturer på landsbygden eller i småhusområden. I brist på annat kan man inrätta ett skyddat utrymme i husets torpargrund (ex. invid ett skorstensfundament) och skyflla jord mot stenfoten för

att bättra på skyddet eller gräva en skild "skyddsgrop". Om inte annat kan man istandsätta ett litet skyddat utrymme under ett bord (ex. bredvid ackumulerande eldstad) genom att stapla böcker, tegelstenar eller betongplattor från gårdsplanen på bordet och omkring skyddet. Vid plötslig fara tar man i första hand skydd inomhus och stänger av ventilationen (speciellt maskinell sådan) för att förhindra farliga ämnen att ta sig in. Ventiler och spisfläktar etc. stängas av och tejpas för.

I ett nötskal är det alltid bra att se om den egna beredskapen, vare sig det gäller den egna familjen eller husbolaget. För den som vill veta mera går det att anmäla sig till SPEKs kurser (bl.a. skyddsrumsskötare, säkerhetsansvarig för fastighetsbolag) eller hålla ett öga på MPKs kurskalender (beredskapskurs för hushållen är på kommande). Man

kan även vända sig till sitt lokala regionräddningsverk. Ett flertal guider och instruktionsböcker hittas även på nätet idag, såsom försvarsmaktens *Suojeluopas* och dylika.

Fortsätter i nästa nummer
Johan Irjala

Lähteet:
www.vox.com/2015/6/29/8845913/russia-war
www.chathamhouse.org/publications/papers/view/199200
www.telegraph.co.uk/news/uknews/1563692/Soviet-plan-for-WW3-nuclear-attack-uneearthed.html
Ionisoiva säteily ja suojautuminen (1988)
Suojelu- ja pelastustoimintaopas (1999)
Säteilysuojaopas erityisesti maaseutua ja haja-asutusalueita varten (1985)
Tilapäisen väestönsuojan kunnostamisohje (1997)

Faktaruutu

Säteilyannos kuvaa ionisoivan säteilyn aiheuttamaa haittaa terveydelle. Niitä on kahdenlaisia, suoria ja satunnaisia. Suorassa säteilyannoksessa ihminen altistuu lyhyessä ajassa suurelle säteilymäärälle joka mm. tuhoaa soluja, ilmenee palovammana tai säteily sairautena. Satunnainen voi ilmetä jopa vuosikymmenien kuluttua esim. syöväen muodossa (vrt. tappava alkoholiannos tai alkoholimyrkytys ja maksakirroosi).

1 Sievert (Sv) = 1000 millisievertiä (mSv), 1000 000 mikrosievertiä (µSv). Esimerkkejä:

- 0,01 mSv: potilaalle aiheutava annos hammasröntgenkuvauksessa
- 2 mSv: lentokoneessa työskentelevien saama annos kosmisesta säteilystä vuoden aikana
- 3,7 mSv: keskiarvoannos mitä suomalaiselle kertyy vuodessa (taustasäteily, sisäilman radon, sairaalatutkimukset jne)
- 50 mSv: säteilytyöntekijöille suurin sallittu annos vuoden aikana (Fukushimaonnettomuuden aikana ydinvoimalahenkilöstön saama annos oli tähän verrattuna kaksinkertainen, 100 mSv)
- 500-1500 mSv: annos joka lyhyessä ajassa saattaa aiheuttaa päänsärkyä, pahonvointia ja oksentelua.
- 6000 mSv (6 Sv): annos joka vuorokaudessa saatuna saattaa johtaa kuolemaan.

Annosnopeus on suure joka ilmaisee säteilyn voimakkuutta (annoksen tietynä aikavälinä). Ilmaistaan yleensä mikrosievertiä tunnissa (µSv/h). 1000 mikrosievertiä = 1 mSv. Esimerkkejä:

- 0,04-0,30 µSv/h: luonnon taustasäteily Suomessa
 - 0,4 µSv/h: annosnopeus jonka ylityessä päivystävä viranomais saa hälytyksen. Automaattinen säteilyvalvontaverkko kattaa koko maan.
 - 5 µSv/h: annosnopeus 12 kilometrin korkeudessa ja myös korkein mitattu annosnopeus Suomessa Tshernobylin onnettomuuden aikana
 - 10 µSv/h: yleisölle annetaan säteilyvaroitusta
 - 100 µSv/h: suojelutoimet kuten sisälle suojautuminen ovat tarpeen
- Suojakerroin kertoo kuinka hyvin tietty aine pystyy vaimentamaan säteilyä. Esimerkiksi 60 mm betonia puolittaa säteilymäärän. Sama tulos saadaan 18 mm teräslevyllä tai 80 mm punatiiltä tai 150 mm kevytsorabetonia. Mitä suurempi suojakerroin-luku on sitä parempi on vaimentuminen. Tavoite on ainakin 40, tällöin säteilysuojan sisällä oleva ihminen saa laskeumatilanteessa neljänkymmenen osan (1/40) siitä säteilymäärästä joka hän saisi suojan ulkopuolella. Kevytrakenteisessa talossa (puu- tai kevytbetoni) suojakerroin on sisällä suunnilleen 2 ja kellarissa 10-15. Betoni- tai tiilitalossa luvut ovat sisällä 4-7 ja kellarissa 20-30.

KRIISIVIENTINTÄ

Varautumisen erikoiskurssi

Vaasassa (Wolffintie 35) keskiviikkona 11.11.2015 klo 9-17

Kurssin päämääränä on perehdyttää osallistujat kriisiviestintään yleisiin periaatteisiin. Lisäksi kurssilla perehdytään vaaratiedottamiseen ja eri turvallisuusviranomaisten kriisiviestintään. Kurssi koostuu luennoista ja työpajatyöskentelystä. Kurssin kohderyhmänä ovat julkishallinnon ja yhteisöjen kriisiviestinnästä vastuussa olevat toimihenkilöt sekä MPK:n varautumisen ja turvallisuuden kouluttajat.

Kurssin pääkouluttajana toimii viestintäkonsultti, VTM Elli Flén, joka on toiminut mm. puolustusministerin erityisavustajana, viestintätehtävissä sotilas- ja siviilikriisinhallintaoperaatioissa sekä Ylen toimittajana. Lisäksi luennoitsijoita on Vaasan hätäkeskuksesta ja Pohjanmaan poliisi- ja pelastuslaitoksilta.

Ilmoittautumiset MPK:n kotisivujen www.mpk.fi/koulutuskalenteri kautta 1.11.2015 mennessä. Kurssin osallistumismaksu on 40 €. Lisätietoa kurssista antaa Juha Alahö p. 040 756 9960 / juha.ala-aho@mpk.fi.

Kurssin järjestää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikkö

KRISKOMMUNIKATION

Specialkurs i beredskap

Vasa (Wolffskavägen 35) torsdagen den 12.11.2015 kl 9-17

Kursens målsättning är att ge deltagarna en inblick i kriskommunikationens principer, varningsmeddelanden och olika myndigheters kriskommunikation. Kursen består av föreläsningar och workshop. Kursens målgrupp är personer som i sitt arbete ansvarar för kriskommunikation, samt MPK:s beredskaps- och säkerhetsutbildare.

Kursens huvudutbildare är kommunikationskonsult, politices magister Elli Flén. Hon har fungerat bl.a som specialmedarbetare för försvarsministern, jobbat med kommunikation i militär- och civilkrisoperationer samt som redaktör för YLE. Dessutom medverkar utbildare från Österbottens räddningsverk och Polisnärheten i Österbotten.

Anmälningen till kursen sker genom MPK:s hemsidor www.mpk.fi/koulutuskalenteri senast 1.11.2015. Kursavgiften är 40 €. Mer information om kursen fås av Juha Alahö t. 040 756 9960 / juha.ala-aho@mpk.fi.

Kursen ordnas av Försvarsutbildningsföreningen (MPK) Österbottens utbildnings- och understödsenhet

Muistathan, että Pohjanmaan Maanpuolustaja löytyy myös verkosta:
www.kpmaanpuolustajat.fi

KURSIINBJUDAN TILL SÄKERHETS- OCH FÖRSVARSPOLITISK KURS

KURSEN ÄR ÖPPEN FÖR ALLA INTRESSERADE
TID: 13.–15 NOVEMBER 2015.

PLATS: SOLDATHEMMET, ARTELLGRÄNDEN 2, VASA

PROGRAM

FREDAG 13 NOVEMBER

18.00 Anmälan på Soldat hemmet på fredag kl.18-18.15
Öppning av kursen & programpresentation
Kurschefen Carl-Johan Hindsberg
Presentation av marinen och brigaden och det finländska försvaret
Kommodor Kjell Törner, brigadkommandör för Nylands brigad
– deltagarpresentation
– mål & förväntningar
– presentation av MPK; distriktschef, kommodor Henrik Nystén
– säkerhetspolitik – en definition
Presentation av Nylands Brigads gilles verksamhet i Österbotten
Styrelsemedlemmen, premiärlöjtnant Rodney Strandvall
Get-together-kväll

LÖRDAG 14 NOVEMBER

Morgonmål på hotellet
09.00 Kursprogrammet fortsätter
Säkerhetspolitiska synpunkter på förändringar i Finlands näromgivning.
Akademilektor, docent Steve Lindberg
Österbottens Räddningsverk presenterar sina räddningsplaner och system för varning av befolkningen
Besök på Vasa elektriska
"Vad händer om vi en dag inte har tillgång till el?"
Energisäkerhet och försörjningsberedskap
Verkställande direktör Hannu Linna, Vasa elektriska
Försörjningsberedskap och energisäkerhet, ett marint perspektiv
Flottiljamiral i.a. Bo Österlund
Osäkerheten ökar, vågar vi dra slutsatser?
Minister Ole Norrback.
Kaffepaus
Fördelning av deltagare och teman för grupparbeten.
Kursfest

SÖNDAG 15 NOVEMBER

Morgonmål på hotellet
09.00 Presentationer. Grupparbetsrapportering gruppvis. Diskussion
Presentation av MPKs verksamhet i Österbotten
Kommendören i.a. Hannu Maunula, Försvarsutbildningsföreningen
Slutdiskussion, utdelandet av kursdiplom
11.30 Kursen avslutas

Kursens mål: Att ge deltagarna en bild av Finlands säkerhetspolitiska läge, försvars- och försörjningsberedskapen jämte det frivilliga försvarsarbetets insatser och verksamhet.

Anmälan: Anmäl dig till MPK "Svenskspråkig kurs i säkerhetspolitik" på adressen www.mpk.fi.
Sista anmälningsdag är 5.11.

Kursavgiften: 75 euro/person i vilket programmet, måltiderna och diplomerna ingår.
Gör anmälan till MPKs kurssystem, så får du en räkning.

Inkvartering: För den kursdeltagare som behöver inkvartering rekommenderar vi hotel Tekla, ett privat hotell i stadsdelen Brändö, med vilken arrangörerna gjort rabatterat avtal. Märke: Säkerhetskurs
Fyra personers rum kostar 25 e/natt/pers., dubbelrum 35 e/natt/pers och enkelrum 60 e/natt/pers. Kontakta hotellet fortast möjligt och boka och betala till dem direkt. Avtalet gäller så länge platserna räcker till. Kontaktpuppgifter: Hotel Tekla, Brändövägen 58, 65200 Vasa. E-post: info@hotelteklafinland.fi

Arrangörer: Försvarsutbildningsföreningen MPK, Svensk utveckling r.f. och Nylands Brigads Gille r.f. Som kurschef fungerar utvecklingsdirektör Carl-Johan Hindsberg. Kursfältväbäl är Mårten Holmberg.
Kursen är öppen för alla intresserade. För deltagande i kursen får värmpliktiga två ersättande reservövningsdygn. Arrangörerna förbehåller sig rätten till programändringar.

**POHJANMAAN
MAANPUOLUSTAJA**

Pohjanmaan Maanpuolustaja on seuraavien yhdistysten tiedotus- ja jäsenlehti:

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piiri ry, Vaasan Reserviupseeri-piiri - Vasa Reserv-officersdistrikt ry, Autojoukkojen Keski-Pohjanmaan Kilta ry, Österbottens Försvarsgille-Pohjanmaan Maanpuolustuskilta rf, Vaasan Maanpuolustusnaiset ry ja Keski-Pohjanmaan Meripelastajat ry.

Päätoimittaja:
Heikki Pääjärvi, Lähdetie 4, 68600 Pietarsaari, puh. 040 519 9955, e-mail: paajarvi@multi.fi

Lehtitoimittaja:
Raimo Latvala, Heikki Pääjärvi, Markku Takala ja Kimmo Tastula.

Lehden talous:
Rauno Hauta-aho
Ajurintie 28
67100 Kokkola
puh. 040-581 7412
e-mail: rauno.hauta-aho@sok.fi

Pankki
Nordea Kokkola
106530-204150

**Seuraava
Pohjanmaan
Maanpuolustaja
4/2015: joulukuun.
Aineisto 6.12.2015**

Osoitteenmuutokset:
RES ja RUL:
Jäsenssihteeri
Virpi Kukkonen
(MPY Oy)
Puh (09) 4056 2011,
Sähköposti:
jasenasiat@rul.fi

Autojoukkojen Kilta
Ari Olli 050 375 4257
ari.am.oli@gmail.com

Kokkolan meriosasto
Jari Kivioja 050-5311463

Sivunvalmistus
Päivi Kultalahti
Kuvanvalmistus:
Ari Alalantela

Paino:
Botnia Print Oy
Kokkola
Painos: 7 000 kpl

Aineistopäivät:

Talvisodan päättyminen 13.3.
Marskin syntymäpäivä 4.6.
Haminan rauha 1809 19.9.
Itsenäisyyspäivä 6.12.

Älä ole uhri!

Fit to fight

MilFight perustekniikkaleirin jälkeen on mahdollista jatkaa syksyn jatkokurssin mukana neljäkin viikkoharjoituskertaa.

Koska harjoituskertoja on useita, on mahdollista suunnitella omaan viikkorytmiin soveltuva harjoitusaikataulu. Kahdesti viikossa harjoitellaan toimintaa maassa ja kahdessa muussa keskitytään pystyteknikoihin.

Lähtökohta on, että mitään kamppailun osa-aluetta ei väheksytä eikä akrobatiaa harrasteta. Perustekniikkaleiri helpottaa suuresti mukaan tulemistä mutta mikäli omaa aiemman kamppailutaustan, voi tulla salille toteamaan mottomme "fit to fight" tarkoituksen. Kuva ja teksti Hannu Maunula.

Keväällä pilotoidun naisille suunnatun "Älä ole uhri!" -itsepuolustuskoulutuksen kohderyhmää on lisätty. Palautteessa toivottiin miespuolisia "sparraajia" ja nyt tarjoutuu mahdollisuus viettää laatuaikaa kumppaninsa kanssa eli tarjoamme miehille kurssipaikkaa puoleen

hintaan. Lähtökohta on arjen katuväkivaltaan varautumisen tilanteissa, jolloin puhe ja nopeat jalat eivät enää auta. Totuushan on se, että harva uhri omaa Johanna Mannisen satsaten juoksunopeutta! Kuva ja teksti Hannu Maunula.

Tilanneharjoituksia

Taistelulentäntä taktinen ensiapu (TTEA) -kursilla simuloitiin ensiavun periaatteita toimittaessa vihollisen tulituksen alla.

Tilanneharjoituksissa taistelija joutui ratkaisemaan "jatkanko omaa tehtävää vai hoidanko haavoittuneen?". Päädyttyä pelastavan ensiavun antoon oli tärkein kysymys itselle "miten tämän teen ja miten toiminta suojataan?".

Runsastilanteissa vuorovaikutteisissa harjoituksissa ratkaisumalleja haettiin yhteistuumin analysoimalla jokainen "veto" tarkkaan. Kunkin vaiheen jälkeen lopputuloksena oli toimintamalli ja tehdyn suorituksen kehittämiskohteet.

Kuva ja teksti Hannu Maunula.

VAPAAEHTOINEN MAANPUOLUSTUSKOULUTUS

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
POHJANMAAN MAANPUOLUSTUSPIIRI

Piiripäällikkö Jukka Torppa
jukka.torppa@mpk.fi
puh. 040 485 4744

Koulutussihteeri Rhea Nykvist
p. 0400 395 909
rhea.nykvist@mpk.fi

Pohjanmaan reserviläispäivässä tietoa maakunta- ja paikallisjoukoista

Maanpuolustuspiirin vuoden viimeinen yhteisharjoitus ÄRJY 2015 järjestetään Maalahden harjoitusalueella 23.-25.10.2015. Harjoituksen painopiste on paikallisjoukkojen koulutuksessa. Harjoituksen aiheina ovat mm. komppanian johtamis- ja huoltojärjestelmät, perustamistoiminta sekä normaaliolojen virka-aputehtävät.

Harjoituksen yhteydessä järjestetään myös Pohjanmaan reserviläispäivä, joka toteutetaan lauantaina 24.10.2015. Tapahtuman järjestää Pohjanmaan aluetoimisto MPK:n tukemana. Päivän aikana reserviläisille kerrotaan paikallispuolustuskonseptista, maakuntajoukkotoiminnasta, tutustutaan maakuntajoukon koulutukseen ja ammutaan rynnäkkökiväärillä perusammuntoa. Tapahtuma on suunnattu maakuntajoukkotoiminnasta ja paikallisjoukoista kiinnostuneille reserviläisille ja sen aikana on mahdollisuus tehdä sitoumus maakuntajoukkoihin.

Reserviläispäivä toteutetaan puolustusvoimien vapaaehtoisena harjoituksena, johon voi ilmoittautua MPK:n kotisivujen kautta. Kurssi löytyy MPK:n koulutuskalenterista Pohjanmaan KOTU-yksikön alta. Pohjanmaan aluetoimisto valitsee tapahtuman osallistujat kurssille ilmoittautuneista sijoituskelpoisista reserviläisistä ja lähettää heille kutsun vapaaehtoiseen harjoitukseen.

Reserviläispäivästä saatujen kokemusten perusteella konseptia kehitetään selkeäksi, että se palvelee mahdollisimman hyvin sodan ajan tehtävistä kiinnostuneita

reserviläisiä ja puolustusvoimien tarpeita. Tavoitteena on että vastaavia reserviläispäiviä järjestettäisiin tulevaisuudessa myös muualla maakuntapuolustuspiirin alueella.

Tämän lehden levikkialueen ajantasainen koulutustarjonta löytyy MPK:n kotisivujen koulutuskalenterista. Tiedotamme toiminnasta myös Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksiköiden Facebook-sivuilla.

Hyvä syysä toivot-

Jukka Torppa
Piiripäällikkö

Pohjanmaan reserviläispäivän aikana perehdytään mm. paikallispuolustuskonseptiin. Kuva Jouko Liikanen.

MPK ja maakuntajoukot olivat kertomassa toiminnastaan myös Kokkolan Venetsialaisissa. Kuva Jouko Liikanen.

Keski-Pohjanmaa

Ykspääll Jukka Torppa
jukka.torppa@mpk.fi
puh. 040 485 4744
www.mpk.fi/keski-pohjanmaa
www.facebook.com/kpkotu

Kouluapääll Jani Pikkarainen
jani.pikkarainen@mpk.fi
puh. 050 553 6828

Koulutustarjonta

PV:n tilaama sotilaallinen koulutus

Virka-apukurssi / ÄRJY 2015	Vaasa ja Maalahti	24.-25.10.
Perustamiskurssi / ÄRJY 2015	Vaasa ja Maalahti	24.-25.10.
Komppanian komentopaikka- ja huoltokurssi / ÄRJY 2015	Vaasa ja Maalahti	24.-25.10.
Hallinto- ja huoltopäivä	Maalahti	21.11.

Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus

Tarkka-ammunta pienoiskiväärillä 4	Vaasa	3.-4.10.
Pimeätoiminta	Lohtaja	10.-11.10.
Maakuntakomppanian coopertesti	Mustasaari	15.10.
Pohjanmaan reserviläispäivä	Vaasa	24.10.
Taktinen kivääri 4	Vaasa	24.-25.10.
Taktinen kivääri 6	Vaasa	31.10.-1.11.
Maakuntakomppanian coopertesti	Mustasaari	4.11.
Taistelijan testiammunta / COPSA 2015	Kannus	14.11.
Taisteluviestintä	Vaasa	14.-15.11.
Taistelijan voimankäytön perusteet	Vaasa	21.11.
PAIKPE:n koulutuspäivä	Kokkola	21.11.
Alue-etsintä	Vaasa	22.11.
Esikunta- ja johtamiskurssi	Kokkola-Turku	25.-26.11.
Tarkka-ammunnan kouluttajakurssi	Vaasa	28.-29.11.
Ilma-aseammunnat / Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien Piiri ry	Ylivieska	5.12.

Varautumisen ja turvallisuuden koulutus

Självförsvar för vårdpersonal	Jakobstad	2.-9.10.
Pietarsaaren lukion turvakurssi	Lohtaja	2.-4.10.
"Älä ole uhri!" Naisille suunnattu itsepuolustuskoulutus.	Vaasa	3.10.
Kokkolan kaupungin varautumiskurssi	Kokkola	5.10.
Kyberturvallisuuden perusteet	Veteli	24.10.
Maatalouden varautuminen / Kaustisen seutukunta	Kaustinen	4.11.
Varautumisen erikoiskurssi: Kriisiviestintä	Vaasa	11.11.
Specialkurs i beredskap: Kriskommunikation	Vasa	12.11.

Muut tapahtumat

Pohjanmaan reserviläispäivä / ÄRJY 2015	Vaasa ja Maalahti	24.10.
Tapahtuma löytyy kotisivujemme koulutuskalenterista Pohjanmaan KOTU-yksikön koulutustapahtumista. Kurssi toteutetaan PV:n vapaaehtoisena harjoituksena.		

Lisätiedot ja ilmoittautuminen:
www.mpk.fi/koulutuskalenteri

Pohjanmaa

Ykspääll Juha Ala-aho
juha.ala-aho@mpk.fi
puh. 040 756 9960

Kouluapääll Hannu Maunula
hannu.maunula@mpk.fi
puh. 0500 719 283

www.mpk.fi/pohjanmaa
www.facebook.com/MPKPohjanmaanKOTU